

SAVAITINIS LAIKRAŠTIS
"DRAUGAS"
EINA KETVIRTADIENIAIS
IŠ CHICAGO, ILL.
Kaina Metams:
Suvienuose Valstijose - \$2.00
Europoje ir kitose šalyse - \$3.00
APSKELBIMŲ KAINOS ANT UŽKLAUSIMO
Su visokiais reikalais reikia
kreiptis šiuo adresu:
DRAUGAS PUB. CO.
1800 W. 46th Street Chicago, Ill.

DRAUGAS

KATALIKŲ LAIKRAŠTIS

LITHUANIAN WEEKLY
"DRAUGAS"
[THE FRIEND]
Published Every Thursday, Chicago, Ill.
SUBSCRIPTION RATES:
In United States - \$2.00
Foreign Countries - \$3.00
ADVERTISING RATES ON APPLICATION
All Communications and Money Orders must
be addressed to:
DRAUGAS PUB. CO.
1800 W. 46th Street Chicago, Ill.

ORGANAS LIETUVIŲ RYMO-KATALIKŲ FEDERACIJOS, SUSIVIENIJIMO LIETUVIŲ R.-K. AMERIKOJE IR LIETUVIŲ R.-K. PILNUJŲ BLAIVININKŲ SUSIVIENIJIMO AMERIKOJE.

Metai {Vol.} VI.

CHICAGO, ILL., KETVIRTADIENIS, 10 D. RUGSEJO (SEPTEMBRO) 1914 M.

ENTERED AS SECOND-CLASS MATTER JULY 8th, AT THE POST OFFICE AT CHICAGO, ILL., UNDER THE ACT OF MARCH 3rd, 1879.

No. 37

I MŪSŲ VISUOMENĖ ATSIŠAUKIMAS.

Lietuvių veikėjų būrelis, pilnai pritardamas gerb. J. Gabrio minčiai (išreikštai straipsnyje "Tautiečiai" — "Kataliko" No. 23, "Draugo" No. 36, 1914) tyrojo tėvynainiškumo ir tautiškos vienybės idealo inkvėpti, susiję šv. Jurgio šventinėje — Chicago, rugsėjo 5 d., 1914, išrinko to vakaro vedėju Dr. A. K. Rutkauską ir raštininku Julijų Kaupą.

Po ilgų svarstymų priėjo prie persitikrinimo, kad Lietuvių Politiskąjį seimą reikia kuoveikiausiai vykinti. Taip buvo beveik vienbalsiai ir nubalsuota, kad rugsėjo 21 ir 22 d., 1914 m. yra tinkamiausias skaitlingo seimo vykinimo laikas. Didžiulė Lietuvių Katalikų Federacija sutraukia savo skaitlingus atstovus iš visų lietuviškų naujokynų Chicagon — ir užleidžia Tautiškam Politiskam seimui pirmą šv. Jurgio šventinę, 32 Pl. ir Auburn Ave., Chicago, Ill., rugsėjo 21 ir 22 d., 1914. Tokio didžio atstovų skaitliaus — atstovaujančio kelis šimtus tūkstančių lietuvių — Amerikoje negalima ignoruoti. Tikrai galima džiaugties, kad Lietuvių Katalikų Federacija maloniai ištiesia broliškas rankas visoms mūsų tautos atskalamis ir savo iniciativa visus kviečia bendrai Lietuvos darbui.

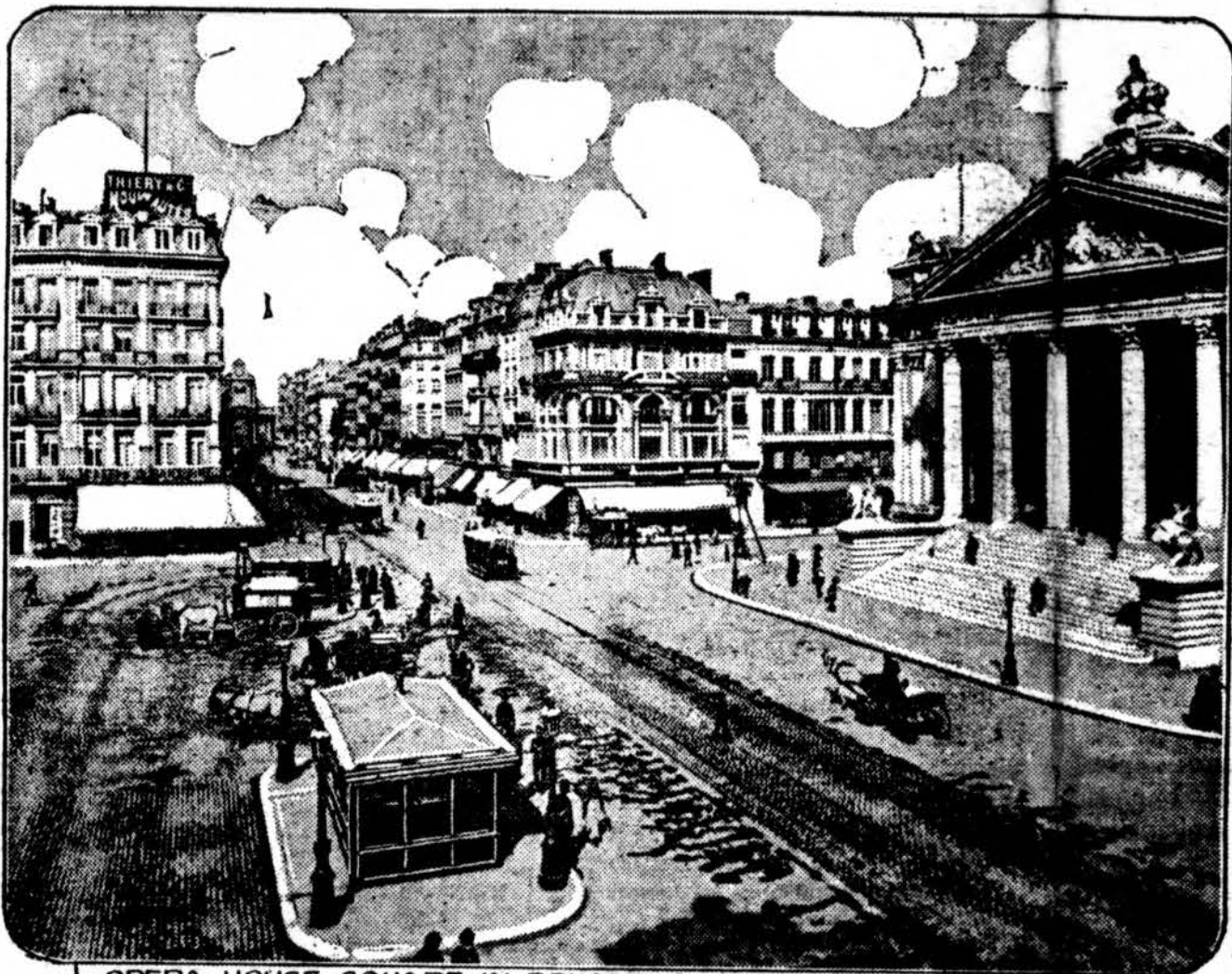
Visi tie gerbiamieji tėvynainiai, kurie myli savo tautą ir nori Lietuvai, aršiau sioje valandoje, suteikti pagalbą, lai sunaudoja savo intelektualinę draugijų suiegos, laikraščiuose ir visuose susirinkimuose — ydant mūsų visuomenę sukrustų darbu ir ir būtinai atsistų savus atstovus minėtam seimui — Chicago, Ill., rugsėjo 21 ir 22 d., 1914 m.

Nepaisykime i betikslus trukdymus visų tų, kurie visokiam nuosekliam darbui priešina.

Anot pasakas — jie drožia, drožia ilgą iešmą, kol šuo kepsnį nuneša.

Kur šimtai tūkstančių lietuvių jau veikia — ir, regimai, bus nuoseklus darbas — tenai kiekvieno lietuvių pareiga prisidėti, bet neklusyti abejotinos dros balsų iš įvairių kampų i mūsų visuomenę šaukiančių. Tų šukautojų tikslas gal ne visiems aiškus, bet tie, kurie tautos vienybės dvasią auklėja, jau senai gavo patirti tų iš pakampių balsų veidmainingumą.

Dabar yra valanda, kuomet kiekvienas lietuvis turi patsai savo sielos balsu

OPERA HOUSE SQUARE IN BRUSSELS, CAPITAL OF BELGIUM

Bruselio miestas, Belgijos sostinė.

vadovauties. Jeigu nori suteikti Lietuvai pagalbą, reikia būtinai veikti tuojuos. Taigi, tėvynainiai, i darbą! Su pagarba
Dr. A. K. Rutkauskas,
J. I. Bagdžiūnas,
Advokatas, A. A. Šlakis,
Kun. F. B. Serafinas,
S. P. Tananevičia.

ZODIS PRIE LIETUVIŲ SUVAŽIAVIMO CHICAGOJE.

Kad būtų lietuvių politiškas susivažiavimas pasekmis, šie duodu nuo savęs sekančius patėmėjimus. Visos lietuviškos Amerikos parapijos tegul suaukia visas vietines draugystes greičiausiu laiku. Visos draugystės ar jos bus grynai pašalpinės, ar politikinės, ar mokslinės tegul suformuluoja ant vietos nutarimus kas link politiško Lietuvos ir lietuvių reikalavimų. Tuos nutarimus lai kiekviena parapija pagal savo išgalę aiškioj formoje surašo ir patų nutarimų tegul pasirašo visos draugystės su paženklinimu kiek narių draugystėje ir antspaudomis. Kiekviena parapija arba nors sujungtos draugystės teisirenka iš savo tarpo i seimą, vieną, du arba ir daugiau delegatų, kurie atsivež Chicagon nutarimus. Suvažiavus gi iš visų Amerikos kolon. lietuviams, ir turint prirengtus nutarimus bus galima lengviau prieiti prie by kokių rezultatų. Beto visos partijos gyvuojančios Amerikoje teduoda seimui savo pažiūras i Lietuvos ateitį. Suėmus i krūvą partijų nutarimus ir visos Amerikos draugysčių pažiūras i dabartinį politišką Lietuvos stovį ir jos ateitį bus galima išsakyti pamatyti ko lietuvių reikalauja.

Nuomonės bei postulatai griežtai skirtingi atkris, pasilikti tiktai visuomenės norai sukuriantis mes nenusidėsime demokratizmo principams, ir pagerbsim visuomenės nuomones. Lietuviškos demokratijos nuomonės pasibaigus kare beabejo bus pagerbtos tautų galutinėj konferencijoj, nes aiškiai pastebama kova visuose laikraščiuose prieš Vokietijos autokratiją, kuri suvirė tą visą Europos košę. Tautų atstovai, pamatę Amerikos lietuvių tautišką susipratimą, ir lietuviškos demokratijos postulatus, lengva širdžia neatmes Lietuvos klausimą, ir kas aršiausia bijos Lietuvą jungti su Lenkija, kad laikui bėgant ir vėl jiems nereiktų tokių kruvinių karių daryti, ir nuskriaustų tautų reikalų tvarkyti iš naujo. Tad Amerikos lietuvių nors sykį parodykime pasauliui mūsų patriotišką Seimą reikia sušaukti kuogreičiausia i tai Chicagoje. Galutiname nubalsavime didžiama balsų nutarta, kad politiškas lietuvių susivažiavimas būtų sušauktas 21, 22 d. rugsėjo, Chicagoje. Viso reikalo sutvarkymui išrinkta komisija iš 5 ypatų. I komisiją inėjo Dr. A. K. Rutkauskas, kun. F. B. Serafinas, p. J. Bagdžiūnas, p. S. P. Tananevičia ir adv. A. Šlakis. Geresniam seimo galutinam sutvarkymui 8 d. rugs. toj pačioj vietoj nutarta sušaukti antrą didesnį susirinkimą visų tų, kuriems rūpi greitesnis seimo inkunijimas.

CHICAGOS LIETUVIŲ INTELIGENTŲ SUSIRINKIMO 5 D. RUGSĖJO PROTOKOLAS.

Rugsėjo 5 d., 1914 m., šv. Jurgio parapijinės mokyklos name, įvyko Chicagos lietuvių inteligentų būrelio nuo įvairių srovių susirinkimas iš 25 ypatų. Susirinkimas kvietas tuo tikslu, kad apsparsčius klausimą visuotinojo lietuvių susivažiavimo reikale. Visų pirma susirinkimo vedėju išrinktas Dr. A. K. Rutkauskas. Susirinkimo vedėjas už raštininką pasiskyrė J. Kaupą.

Skaityta p. Gabrio i Amerikos lietuvių atsišaukimas, kviečiantis bendrą politišką lietuvių susivažiavimą padaryti Chicagoje, Rugs. 21 — 22 d. Išreikšta daug nuomonių, kurių dauguma buvo toj linkmėj, kad tokį Amerikos lietuvių politišką Seimą reikia sušaukti kuogreičiausia i tai Chicagoje. Galutiname nubalsavime didžiama balsų nutarta, kad politiškas lietuvių susivažiavimas būtų sušauktas 21, 22 d. rugsėjo, Chicagoje. Viso reikalo sutvarkymui išrinkta komisija iš 5 ypatų. I komisiją inėjo Dr. A. K. Rutkauskas, kun. F. B. Serafinas, p. J. Bagdžiūnas, p. S. P. Tananevičia ir adv. A. Šlakis. Geresniam seimo galutinam sutvarkymui 8 d. rugs. toj pačioj vietoj nutarta sušaukti antrą didesnį susirinkimą visų tų, kuriems rūpi greitesnis seimo inkunijimas.

Susirinkimo raštininkas
J. B. Kaupas.

IŠ KARES

Rusų kareiviai Prancūzijoje. Romos laikraštis "Tribuna" rašo, kad 200,000 rusų kareivių jau randasi Prancūzijoje. Tas žinias patvirtina ir laivo Mauretania keliauninkai, kurie atvyko neseniai i New Yorką.

BAŽNYČIOS GALVA IŠRINKTAS POPIEŽIUS BENEDIKTAS XV VOKIEČIAI SUMUŠTI TIES PERCY SUR OISE Caras pasiunte 200.00 kareivių in Prancūzija

Nuskendo du Anglijos laivai

Vokiečiai sunaikino lenku miestą Kalisą

Austrijos sostinė Viena rengiasi prie apsigynimo.

Kynai nesmagiame padėjime.

PARYŽIUS. Iš Peterburgo pranešama, kad rusai užėmė du Austrijos stiprų uostų Nikolajevą ir Mikolajevą.

Galicijos gyventojai maloniai sutinka rusus. Londono laikraščio "Times" korespondentas praneša iš Peterburgo, kad gyventojai Galicijos ir Prūsų su džiaugsmu sutinka rusus. Išpradžių Prūsų gyventojai bėgo nuo rusų kariuomenės, bet paskiau persitinkinė, kad jų baimė tuščia, sugrįždavo ir apsigyvendavo ramiai ant savo vietų, vaisindami juos druska ir duona.

Anglijos laivai nuskendo. Angliškas laivas "Runo" Wilsono linijos nuskendo plaukdamas iš Hull i Archangelską. Iš 600 ypatų plaukiančių ant laivo išgelbėta vos tiktai 200, kuriuos žvejų laiveliais atgabenta iki krašto. Laivą nuskandino mina.

Tokį pat likimą atrado ir Anglijos laivyno kreiseris "Pethfinder". Tikrai nesužinota kiek buvo žmonių ant laivo, bet spėjama, kad apie 300. Kreiserio kapitonas sunkiai sužeistas. Skaičiūje žuvusių randasi 6 jauni oficeriai.

LONDONAS. Vokiečiai girusi, kad 3 d. rugsėjo busių Paryžiuje. Sunku intikėti.

PARYŽIUS. Vokiečiai skubiai stiprina savo spēkas vietose, kur prancūzai silpniau laikosi ir kur jie toliausiai nužengė. 700,000 kareivių patraukta iš Belgijos ir Alzas-Lotaringijos parubežių.

Bulgarija kalba apie karę. Romos laikraštis "Massagero" praneša, kad Bulgarijos valdžia pranešė serbų valdžiai, kad pasirengus stoti i karę. Laukia vien tiktai kada Rumunija pradės remti Rusiją.

Rusų laikraštis "Novoje Vremia" pažymi, kad pulkas Austrijos kareivių susidedančių iš lenkų perėjo i Rusijos pusę, pasiduodamas jos globai.

LONDONAS. Laikraštis "Daily Mail" praneša, kad vokiečiai bombarduoja miestą Senlis, kuris guli 35 myl. nuo Paryžiaus.

Caras pasiuntė 72,000 kareivių prancūzams i pagalbą. Rusijos armija susidedanti iš 72,000 kareivių iškeliavo iš Archangelsko i Aberdeen'ą, Škotijos įplauk. Iš Aberdeen kareiviai bus pervežami geležinkeliais prie Horwich, Grimby ir Dover, kur lauks jų transportai, kad nugabenti

prie Ostend'o. Rusijos valdžia laiko tą dalyką paslaptį. Kelionė nuo Archangelsko prie Aberdeen tęsis tris dienas.

PETROGRADAS (Peterburgas). Generalis štabas oficialiai apskelbė, kad Austrija nustojo 100,000 kareivių užmuštais, sužeistais ir pakliuvusiais i nelaisvę mūšyje ties Lombergu. Mūšis tęsėsi 7 dienas. Iš Rusijos pusės dalyvavo 800,000 kareivių i Austrijos pusės 600,000. Austrijiečiai pasitraukė baisiausiam sumišime, bet jiems tuojau atėjo i pagalbą nauji kareivių pulkai ir Austrijos

armija užėmė netoli Lembergo apsigyvenimo pozicijas. Visgi rusai turi didesnį skaičių kareivių ir galima tikėtis, kad nuveiks austrijiečius.

BERLINAS. Vossische Zeitung, pažymėdama vokiečių pasisėkimus Prancūzijoje i Prūsiose aiškina, kad Dievas siunčia savo malones, vokiečiams teisdamas teisingai jų priešus. Kasžin ką sakys vokiečiai jeigu jiems prisiels pralaimėti. Ar ir tada Dievo malonės bus su jais.

LONDONAS. Telegramoje iš Paryžiaus pranešama, kad prancūzų kareiviams pasisekė sugadinti vienas iš lakiojančių ant Paryžiaus vokiečių orlaivių, kuris sukuriarintas šuvalais nupuolė žemyn.

Vokiečiai stengiasi intraukti i karę Žuvėdiją ir Norvegiją. Londone gautos žinios iš Žuvėdijos sostinės Stockholmo, kad vokiečiai siundo Žuvėdijos valdžią nesilaikyti neutraliteto, bet užpulti Suomiją. Žinoma, vokiečiams tas būtų labai geru dalyku. Rusija turėtų patraukti savo kareivių dalį iš Prūsų ir pasiųsti juos prie Suomijos rubėžių. Kaip ant to dalyko žiūrį Žuvėdija, nėra žinios, bet rodosi, kad užsilaikys neutrališkai.

PARYŽIUS. Didelis skaičius sužeistųjų atvežamų i Prancūzijos miestus nurodo, kad karės laukuose eina smarki kova. I miestą Cherbourgą atgabenta 700 sužeistų, i miestą Orieana 500, i miestą Brianconą 300 ir i Paryžių 200.

Nelaisvių irgi atvežama didis skaičius. I Nimes atvežta 768 i Troyes 480, i Cle-mont 100.

PETROGRADAS. Rusijos kariuomenė užėmė visą Bukoviną, kuri priguli Austrijai. Sostinė Bukovinas Černiavec rancose rusų.

LONDONAS. Smarkus mūšis verda ties Courney-en-Brey. Prancūzų kariuomenės centras užtakuotas. Prancūzijos ir Anglijos armijos nepaliestos.

ROMA. Rusai apskaito, kad austrijiečiai mūšyje ties Lvovu neteko 70,000 kareivių.

PETROGRADAS. Valdiškai paskelbta, kad Rusijos kariuomenė žengia pirmyn Prūsiose. Rusijos raitininkai jau yra pačioje gilumoje Prūsų.

WELLINGTON. Gubernatorius Naujosios Zelandijos praneša, kad gubernatorių salų Samoa pasidavė. Ant salų Samoa plavesuoja angliška vėliava.

GENEVA, Šveicarija. Amerikos pasiuntinys Berne persergėjo 2,000 anglų, gyvenančių šiuo laiku Šveicarijoje, kad jis negali užtikrinti kelionės i Paryžių, arba jo apielinkėje, nes visi geležinkeliai užimti kariuomenės reikalais.

Laukiama mūšio ties Paryžiumi. Karės paslaptis taip yra sergiama Paryžiuje ir Londone, kad nieko tikro negalima pasakyti, reikia vaduoti vien tiktai įsivaizdinimais. Dabar vokiečiams priartinus prie Paryžiaus, manoma, kad gen. Jaffre kovos prie Paryžiaus miesto.

Lenkai prieš rusus. Lenkų laikraščiuose skaitome, kad Galicijos lenkai kovoja prieš rusus, ir taip smarkiai pešioja rusų pulkus, kad kairioji dalis rusų armijos negali pasijudinti iš vietos. Lenkų kariuomenę sudaro trys korpusai, kurie iš visų Austrijos pulkų yra nepergalimi.

LONDONAS. Rusiška telegrama praneša, kad 16,000 austrijiečių užmuštų kareivių palaidota ties Lvovu. Tą liūdina karišką pareigą atliko rusų kareiviai.

LONDONAS. Korespondentas iš Paryžiaus praneša, kad 12 prižiūrėtojų moterų Raudonojo Kryžiaus pasiuntė ant karės lauko, užmušta ir daug yra sužeistų.

LONDONAS. Eina paskalos kad Turkija apskelbė karę Rusijai, bet iki šiol tos žinios oficiališkai nepatvirtintos. Susinešimas su Konstantinopolio pertrauktas. Turkijos pasiuntinis negali nieko tame dalyke paaiškinti, nes negavo jokių žinių.

PARYZIUS. Laikraštis „Petit Parisien“ praneša, kad prancūzai paėmė neaišvintą 14 vokiečių generalio štabo oficerių. Karės ministerija tą žinią patvirtino.

TOKIJO. Miesto gatvėse rengiamos demonstracijos, kuriose pagrima japonų valdžios pasielgimas. Minios žmonių susirinko prie Rusijos, Prancūzijos ir Anglijos pasiuntinytės namų ir išreiškė didžiulį užuojautą pastarosioms valstijoms.

PETERBURGAS

PETROGRADAS. Rusijos valdžia telegrafu praneša po visą pasaulį, kad Peterburgas perkeistas Petrogradu. Permaina įvyko dėl per daug aiškios kilmės vardo Peterburg iš vokiečių kalbos. Mat žodis vokieškas Peter reiškia Petras ir burg — pilis. Sudėjus abu žodžius gaunama Peter ir burg žodį reiškiantį Petropolis. Rusų kalboje pilnai atsako tam žodžiui Petro - grad. Rusų valdžia vengdama teutonikos kilmės žodžių ypač dabar kada kilo su vokiečiais karė, stengiasi išmesti iš vartojimo visus žodžius, kurie grįžti prie vokieškos kalbos. Jeigu Rusijos valdžia nepasitenkins vien tikai perkeitimu Peterburgo į Petrogradą, tai sulauksime daug naujų vardų Rusijos geografijoje, istorijoje ir kitose mokslo šakose. Juk viename tikai Prieabaltijame krašte randasi labai daug vokieškas pavadinimų miestų, miestelių ir įvairių kitų įstaigų.

Rusijos miestuose gyvenantieji vokiečiai ant gatvių, viešose susirinkimuose neverta vokieškos kalbos, bet tikai prancūzų, anglų ir rusų.

PETROGRADAS. (Peterburgas). Septyniolika dienas tęsėsi smarkus mušis tarp rusų ir austrų prie miesto Lembergo, Galicijoje. Rusai laimėjo baisiai sumušdami austrų. Austrų bėgo iš karės lauko basaisėmis sumušime. Petrograde buvo paskelbta, kad rusai pralaimėjo kelius mišius Rytprūsijoje. Dū armijos korpusai, tame skaičiuje trys rusų generolai žuvo.

PETROGRADAS. Rusijos generalis štabas praneša, kad austrų 15 divizija visai sunaikinta prie Lutėvo. Paimta nelaisvėn 100 Austrijos oficerių ir 4,000 kareivių.

Rusijos skelbiamos žinios teisingos. Londono laikraščio „Times“ korespondentas telegrafavo į pastarąjį, kad rusai visados skelbia teisingas žinias, nieko nepridėdami, greičiau atimdami.

Gen. Samsonovas užmuštas. Generalas Samsonovas vienas iš rusų komandierių armijos, veikiančios Prūsijoje užmuštas. Jis skaitė vienu iš geriausių rusų vadų. Gen. Samsonovas atsižymėjo laike Rusijos karės su Japonija. Tada buvo pavesta divizija Sibiro kazokų. Tuojuo po karės su Japonija tapo paskirtas vienos armijos korpuso viršininku, paskia buvo perkeltas viršininku kariuomenės Taškente, kur ir gyveno iki šios karės.

Kitų žuvusių generalų vardai: Mortas, viršininkavo armijos vieno korpusui ir Pesti grūgėlio prie generalio štabo viršininkų.

Lenkų miestas vokiečių rankose. Vokiečių Pasiuntinys Washingtono apturėjo iš Berlyno žiną, kad vokiečiai užėmė Lenkijos miestą Lodz, kuriame labiau neg kituose Rusijos miestuose prasiplatinusi išdirbystė ir prekyba. Miestas Lodz randasi 75 mil. nuo Varšuvos. Gyventojų skaičius siekia 300,000, iš kurių 40,000 žydų. Rusų tenai gyvena labai mažai.

Miesto Lodz dirbtuvių netis apyvartas siekia 35,000,000. Tas miestas užėmė labai svarbią poziciją ir jo nustoymas rusams labai bus jaučiamas.

Paryžiaus amerikiečiai protestuoja. Amerikos pasiuntinys Paryžiuje prisiuntė į Washingtoną Paryžiaus amerikiečių protestą prieš vokiečius už metimą iš orlaivių bombų. Pasiuntinys pažymi, kad nėra tai jo protestas, bet amerikiečių gyvenančių Paryžiuje, kurie pasiremami visų valstijų priimtomis tiesomis Haagoje, kuriomis užginta panašios rūšies užpuolimai, šaukiasi prie Jungtinių Valstijų valdžios, kad ji sustabdytų panašius vokiečių nežmoniškus elgimus.

Muzika ir dainos prancūzų kareiviams. Kad pakėlus prancūzų kareivių dvasią, karės ministeris M. Millerand leido garsiam poetui ir dainininkui T. Botrel dainuoti patrijoties dainas kareiviams. Tai pogi kareiviams užvedamos dainos ir muzika lignonbučiuose ir geležinkelio stotyse.

Prancūzų prezidento atsisakymas. Prancūzijos prezidentas R. Poincare išleido atsisakymą, kuriame paaiškina, kad prancūzai pasidodu, vien tikai tas daroma iš atsargumo. Prancūzijos armija niekur nebuvo sumušta, ant visos linijos laikosi tvirta.

„Kentė! Kariauk! Toks turi būti obalsis Anglijos, Rusijos, Belgijos ir Prancūzijos armijų“, šaukia prezidentas.

„Kentė! Kariauk! Kol mūsų draugai sumuš priešus ant jurių ir atkirs jiems kelį susinešimams su pasauliu.“

„Kentė! Kariauk! Kol Rusijos armija ne prieis prie vokiečių sostinės Berlyno.“

„Prancūzai būkite verti šių laikų tragikų atsitikimų. Mes turėsime išlaimėti.“

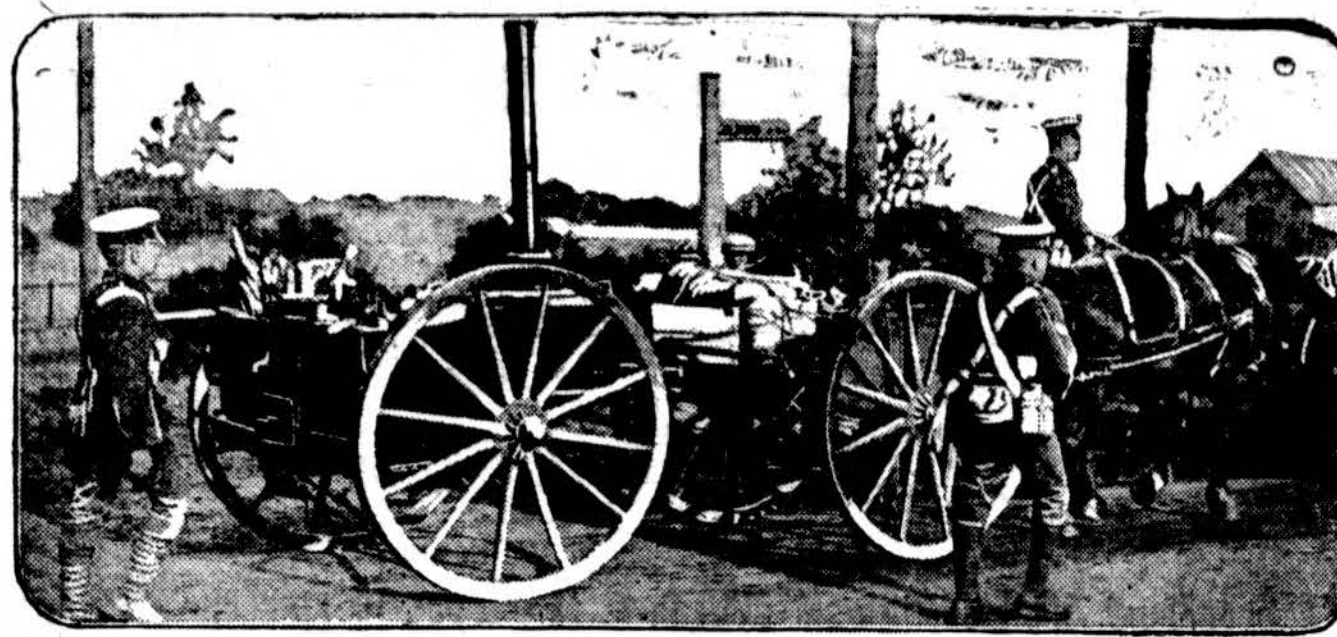
Vokiečių žuvo 12,000 kareivių. Londone gautos žinios, kad vokiečių armija Prancūzijoje už kiekvieną užimtą sklypą žemės turi brangiai atmokėti. Oficialė telegrama iš Paryžiaus skelbia, kad vokiečių raitininkai sumušti anglais miške Compiegne. Toje pačioje telegramoje pranešama, kad kiti vokiečių pulkai raitininkų jau nuėjo prie Soissons-Anizy-Le Cateau linijos. Vokiečiai sumušti ties Oise. 12,000 kareivių užmušta.

Atakuojama stipri tvirtovė Belfort. Prisiūsta žinia iš Genevos, (Sveicarija) ir Londoną praneša, kad vokiečių artilerija atakuoja Belfortą. Per tris dienas be paliovos leidžiami šūviai, bet negali vokiečiai įveikti stiprių Belforto sienų.

Vokietijos sosto įpėdimo armija sumušta. Iš Paryžiaus atėjo žinios, kad Prancūzijoje už kiekvieną užimtą sklypą žemės turi brangiai atmokėti. Oficialė telegrama iš Paryžiaus skelbia, kad vokiečių raitininkai sumušti anglais miške Compiegne. Toje pačioje telegramoje pranešama, kad kiti vokiečių pulkai raitininkų jau nuėjo prie Soissons-Anizy-Le Cateau linijos. Vokiečiai sumušti ties Oise. 12,000 kareivių užmušta.

Serbai sumušė austriečius. Nish'e, dabartinioje Serbijos sostinėje paskelbta apie pasekmes mušio tarp serbų ir austrų prie Jedar. Austrų kareivių skaičius siekia iki 200,000 ir jie buvo užėmę geriausias pozicijas. Serbai kariavo taip narsiai, kad netikėtai išginė austriečius iš užimtų pozicijų, paklodami 10,000 vokiečių kareivių, bet paėmė 4,000 ir nelaisvę, dangybę amunicijos, 60 armotų ir vieną traukinį.

ČETINJE. Juodkalnija. Juodkalniečiai, kurie skaičiujami buvo daug silpnėsni, sumušė austriečius ties Bilek, Bosnijoje. Juodkalniečių generalas Voković keliauja su savo armija prie Těsinaitė, kur

© 1914, by American Press Association.

Anglijos kareiviai traukia į karę.

randasi austrų kareivių keli pulkai.

PEKINAS, Kynai. Vokiečių pasiuntinys prisiuntė protestą svetimų valstijų atstovams. Proteste nurodoma, kad japonai laužo Kynų neutralitetą, išsodindami iš laivų 15,000 savo kareivių Kynų uoste Lung-Kon, kuris randasi 34 mil. nuo Tsing-Tau.

Petrogradas. 2,000,000 Rusijos kareivių veikiančių Rytprūsijoje nuo miesto Zamose iki Sučavos, Austrijos provincijoje Bukovinoje, atmušė Austrijos armijas atgal. Pranešama, kad šeši vokiečių korpusai pasiūti iš Prancūzijos į Prūsiją ir Galiciją.

Londonas. Laikraščio „Times“ korespondentas prisiuntė sekančias žinias: Rusijos armijos viršininkų pranešimai apie laimėjimą ties Lembergu duoda vilties rusams, kad jiems šioji karė suseiks visur gerą laimę. Lembergas tai tikrai pradžia pasiekimų. Sumušimas 8 Austrijos armijos korpusų suardė austrų visus plenus.

Londonas. Reutero telegramas iš Ostendos praneša, kad dabar smarkus mušis eina ties Alost ir Termonde, Belgijoje. Geležinkeliai ties Alost saugoti. Vokiečiai bombarduoja tvirtovę Termonde. Šiame mieste randasi 10,000 gyventojų.

Dilis kunigaikštis Mikalojus, Rusijos armijos viršininkas, Austrijos užimtas provincijas pavedė valdyti vienam rusų armijos generolui, kuris šiuo tarpu ten randasi.

Bulgarijos pasiuntinys Graikijoje apskelbė kad jo valdžia užlaikys neutralitetą iki karės pabaigai.

Londonas. Telegramoje iš Rouen Prancūzijos miesto pranešama, jog prancūzų diplomatai tvirtina, kad Paryžius turės pasiduoti, išvengimui išnaikinimo senovės liekanų ir gyventojų turto.

Berlinas. Berlinas papuoštas vėliavomis. Gyventojų ūpas pakilęs. Visi tiki, kad vokiečiai turės išlaimėti karę.

Lenkų miestas Kališ sunaikintas. Londone gautos žinios iš Petrogrado, kad Kališ vokiečiai baisiai sunaikinę. Kališ gyventojai turėjo pergyventi baisias scenas laike užėmimo miesto. Antroje naktėje po užėmimo, kada gyventojai šiek tiek apsipratę su baisenybėmis, miegojo, umai pasigirdo didis truksmas ant gatvių. Persigandę žmonės išbėgo lauk iš namų ir čia tapo liūdininkais didelio vokiečių žveriskumo. Kareiviai slankioja gatvėmis ir kai kuriuos namus žymėjo raudonais ženklais. Tuojuo tas namas buvo šaundomas ir naikinamas sykiu su gyventojais. Language vieno iš degančių namų 14 moterų ir vaikų širdį veriančiais balsais šaukė pagalbą. Vokiečių kareiviai su pasiuteijimu jiems liepė laukti karo.

Dvi moters tame iš degančių namų, matydamos kad nėra iš kur tikėtis pagalbos pradėjo vokieškas šaukti, kad jos yra vokiečiai. Tuojuo tapo išgelbėtos iš ugnies ir išsištos iš miesto.

Petrogradas. Valdiški pranešimai tvirtina, kad rusų armija nustumė austriečius nuo Haličės. Austriečiai paliko 4,500 užmuštų ir 32 armatas.

Londonas. Pralaimėjimas austrų Galicijoje yra baisus. Austrijos kariuomenė iš vienos pusės muša rusai iš kitos serbai. Demoralizacija visoje armijoje, ir dar du, trys tokie pralaimėjimai ir austrų armija nustos veikti. Dabar rusai atakuoja austriečius ant linijos Sanu. Kitas dalyk Rusijos armijos veikla Liublino rėdyboje ir pasiekė Lodzianus miestą užėmiant jį antrą syk dabartinioje karėje. Pirmaus buvo Lodzį užėmė vokiečiai, bet tuojuo jį aplėdo. Jeigu rusams seksis išvyti vokiečius ir austriečius iš šios šalies tai jie galės užpulti ant miesto Krakovo, kur randasi didžiausios Austrijos armijos spėkos. Užėmus Krokovą ir Przemel rusai turės liuosą kelią prie Vienos, užėmus gi Poznanį galės ir Berlynui pagrūmoti. Šiuo tarpu karę pertrauka. Austriečiai nusilpninti Galicijoje išsisi ties Sanu. Rusija rodo norą būtinai paimti į savo globą lenkų žemės.

Galicijoje kariauja 600,000 austrų ir 800,000 rusų. Kamandotoju korpuso, kuris užėmė Lvovą yra gen. Ružickis. Lvoje jau užvesta rusiška administracija.

Lenkų spauda Amerikoje pastaroju laiku labai mažai kalba apie Lenkijos autonomiją. Pasigirdus balsams, kad lenkai jau ingyjo sevyvaldą. Pradžioje Amerikos lenkai rengties prie darbo, mesdami auksą, šaukdami savo didžiųjų organizacijų susirinkimus. Buvo pakildęs gandas, nežinia iš kokių šaltinių, kad lenkai jau net savo karalių turi ir tai iš giminės vokiečių. Kitos žinios skelbė, kad rusai aplėdo Lenkiją ir lenkai užvedė savo administraciją. Toliaus buvo pranešta, kad lenkai išreiškė ištikimybę Rusijos valdžiai ir karui su Rusijos vėliava. Iš kitų šaltinių žinios, nurodė būk lenkai pakėlė maištą. Laikraščiai labai pesimistiškai žiūri ant Rusijos caro pažadėjimų ir kviečia visus lenkus užsilaikyti atsargiai, nes negalima žinoti ką sukietės vėlesnės žinios. Ištikimų labai sunku yra spręsti apie Lenkijos padėjimą, ypač, kad visos kariaujančios valstijos nori turėti lenkus savo pusėje ir siūlo jai autonomiją. Antras dalykas tai žinių stoka iš Rusijos, Lenkijos ir Lietuvos. Nuo pat karės pradžios negauta iš ten jokių pranešimų. Laikraščiai, laikraščiai nepasiekė iki šiol Amerikos. Turime laukti, kol gausime tikresnių žinių.

PRANCŪZAI IR ANGLAI SUMŠ VOKIEČIUS. Pirmąjį mušį susirėmė ties Paryžiumi išlaimėjo prancūzai ir anglai. Vokiečiai atmeti ant visos linijos nuo Nantenil iki Verdun. Iš Boulogne prisiūsta telegrama į Londono laikraštį „Evening News“ praneša, kad Gen. Pau. prancūzų armijos viršininkas apskelbė apie prancūzų kariuomenės laimėjimą ties Preysur Oirse. Vokiečių imperatoriškoji gvardija, kuriai vadovauja sosto įpėdinis Frederikas Vilijus, sumušta anglų kariuomenę.

Petrogradas. Lenkų garsus rašytojas Henryk Sienkiewicz išleido atsisakymą prie Austrijos lenkų, kad jie visi stotų rusų pusę.

Petrogradas. Oficialiai paskelbta žinia, kad Austrijos korpusai sumušti tarp upių Vistulos ir lygsvaron, suteikdama

ir Bugo. Austrijos kariuomenės spėkos sulaužytas. Viena telegrama gauta iš Bukaresto pro Odesą praneša, kad rusų kariuomenė užėmė Černovicų miestą.

Roma. Rusija atsiuntė oficialę žinią apie tai, kad užėmė Stiprią tvirtovę Galicijoje Przemel.

Viena stiprinama. Austrijos sostinė Viena yra smarkiai stiprinama. Rusams užėmus Lembergą, austriečiai bijosi, kad jie neitų prie Austrijos sostinės.

Pekinas. Vokietijos valdžia už protestavo prieš leidimą japonams vesti karškus žengnius prieš vokiečius Kynų žemėje. Vokietijos pasiuntinys Pekine baronas von Maltzan padavė Kynų valdžiai griežtą reikalavimą, kad japonų ir anglų kareiviai nebūtų leidžiami ant Kynų žemės. Ky-nai atsidūrė labai keblame padėjime. Nenori jie užgauti japonų, prisikant jiems pasitraukti nuo savo žemių, antra bijosi, kad vokiečiai nepasiųstų jiems ultimatum ir nepatrautų į karę už lauzimą neutralitetą.

VOKIETIJA NORI UŽPULTI RUSIJĄ ORLAIVIAIS.

Vokiečiai kas savaitę išleidžia po du naujų orlaivų. Jau turima 100 orlaivių pilnai parengtų delei karės ir laikoma juos užpuolimui Rusijos, kada pasitaikys proga. Ciesorius mano užpulti Rusiją prasidėjus šalčiams. Vokiečiai rengiasi nevien tikai atmušti rusus atgal, bet ir užimti Rusijos daug plokčių žemių. Vokiečių kariuomenė dviejiems dienoms pasivėlino su pagalba austriečiams ties Lembergu.

Lietuvos laikraščiai. Šiuomis dienomis gauta Amerikoje laikraščių iš Lietuvos. Apie karę mažai rašoma, nes laikraščiai dar išleisti prieš karę arba pačioje pradžioje sufrutės. Gailima tikėtis, kad neužilgo sulauksime vėlesnių žinių iš kurių gal sužinosime nors ir nepilnai kas dedasi Lietuvoje.

Socialistų nepasisekimas. Vokietijų socialistų atstovai Hugo Haase ir Albertas Sudekum atkeliavo į Romą tikslu inkalbeti Italijos socialistų partiją, kad jiniai savo valdžią pasiuntytų apskelbti karę Vokietijos priešams, ir tuomi pagelbėtų vokiečiams.

Toks vokiečių socialistų pasiūlymas buvo sutiktas Italijos draugų labai nemaloniai ir jų pasiūlymas atmetas. Italijos socialistai rengia į spaudą protestą įžeisti Italijos šalies garbę. Ant galo išnešta rezoliucija, kad panašūs priešų žingsniai negali būti užbaigti vien pasmerkimu žodžiais, „baisi karė sutris tuos, kurie ją suprovokavo“ Nejaugi, veržiasi laisvumas, ir mūsų socialistai, skelbėjai tautų, nerekalkinguma, pradeda tas pačias tautas kurstyti vieną prieš kitą. Juk tai būtų paniekimas viso socializmo. Bet gal tas tiesa jeigu apie tą kalba patys socialistai. Tą žinią paskleidžia lenkų laikraštis „Dziennik Ludowy“ 204 num. Tas laikraštukas tai socialistų ideją platinti leidžiamas.

KARĖ GALI ILGAI UŽSITĘSTI.

Kada pasigirdo pirmieji šūviai ties Liege, dauguma manė, kad dabartinė karė pasitęs neilgai ir Europa išpildžius savo kruviną darbą sugrįš lygsvaron, suteikdama

pageidaujamą ramybę.

Nesitiktė visi, kad karė ties Prancūzijos ir Belgijos rubežiais priims tokias nelaimingas formas, nemanyta buvo kad Anglija pasivėlinos ir dar viso pikto delei ko voje ant sausumos pasirodys toki negalinga. Niekas nesitiktėjo, kad Vokietija taip pulkiai yra prisirengus prie karės, kad trumpu laiku galės pasiūsti milijonus savo kareivių į vakarus ir ten laimėti. Jeigu prancūzų ir anglų suvienytos armijos prie pagelbos tikrai praklinių ir narsių belgų, būtų sulaužę vokiečių linijas, tada karė būtų buvęs trumpa.

Vokiečiai būtų priversti sutraukti savo rezervus prie Prancūzijos rubežių ir tuo silpninti rytines šalis ir palengvinti Rusijai dar sparčiau žengti.

Dabartinė karė išpuolė visai kitaip, nes vokiečiai daugiausiai lėmė, nors gal nesųkį tie laimėjimai perdėdami, išpučiami, visgi kaip kurie faktai liūdi, kad vokiečiams sekasi, kaip va Prancūzijoje. Nelaimingas anglų sparnas, kuris užėmė suvienytų armijų vietą iš kairės, negali atspirti priešams ir tuo tarpu kada centras ir dešinysis sparnas susidedantis iš prancūzų laikosi kaip geležinis mūras, pasidūda ir traukiasi atgal.

Nepasisekimai kariojo sparn antiliepia ant visos armijos gyvavimo, kuri dabar turi vieną užduotį, vieną viltį.

Tą užduotį yra ginti Paryžių iki paskutinio viltis, kad Rusija sugebės savo milijonus priversti prie Berlyno ir tuo užgesins vokiečių laimėjimus Prancūzijoje, stiprina suvienytų armijų dvasią.

Galime sau daleisti, kad Paryžius puls, rusai gi prie Berlyno neprieis taip greitai. Tada prasidės naujas karės veiksnis.

Suvienytos armijos gali pralaimėti vieną, antrą, o gal ir dešimtą mušį, visgi karės negali pralaimėti, nes turi daug geresnį padėjimą. Užimdami savo stiprių laivynų visus uostus ir pertraukdami Vokietijos susinešimus su pasauliu, privers ją nors ir iš baimės bado, prie užbaigimo karės be didelių del savęs nuostolių. Be to su pagalba laivyno Anglija ir Prancūzija galės pritraukti kareivių iš tolimiausių kolonijų ir papildyti prarėtas kareivių linijas, tuo tarpu vokiečiai vietoj užmuštų kareivių galės pastatyti karstą, arba lignonbučiu lovą.

Laimingiausiam padėjime randasi Rusija, nes netiktai, kad turi milijonus atsarginių, bet dar turi tą baisią karišką taktiką, kad sumuštus pulkus ūmai pamainius naujais, kurie per draugų lavonus prieina prie išlaimėjimo.

Kol prieš užbaigia, turime prisirengti prie netikėtų atsitikimų, nes ir vokiečiai yra labai kietu riešutu, kuris sukrūsti reikia daug spėkų padėti. Vokietija, matydama, kad jai gresia pavojus stengsis ginties iki paskutinio.

Karę pailgina toks neaiškus užsilaikymas Italijos, Rumunijos ir Bulgarijos.

Pajudintų šios tris valstijos savo pulkus, tada ne vien tikai pasipelnytų, bet dar žmonių padarytų geradėjistę su trumpinant karę, o tuo ir žmonių kancias.

Jeigu karę vestų vien tikai prancūzai, anglai belgai galima būtų save raminti, kad jos užlaikys visas tiesas, prie kurių verčia humanitarizmas, bet dabar karės laukuose siaučia vokiečiai, kazakai, tai ištikrųjų baisu darosi, nes jų nuožnumas visiems žinomas.

Mes gyvendami už jurių negalime sau įsivaizdinti, kas ten dedasi, negalime pilnai suprasti kokios baisios scenos matomos karės laukuose. Mes nežinome, kokios nelaimės spaudžia ir mūsų brolius letuvius toje karėje. Mes nežinome, negalime suprasti, bet gal patys didžiausi karės mylėtojai, Kruppas ir Crenot nesitiktėjo tokių baisenybių, kurios dabar laike šios karės pataiško. Gal jie nepermatė

prie ko privers jų nuolatinis pagerinimas biaučių, mirtinų karės įrankių.

Taip susipyne viskas šioje karėje, kad bemaž visos valstijos yra jos sukurin intrauktos, ir tai dar priverstos vesti karę iš dviejų pusių. Juk žinome, kad kaip kurios valstijos apskelbė karę dviem trims valstijoms. Tokiu būdu tos valstijos kariaudamos gali sykiu laimėti ir pralaimėti. Sunkių užduotį turės iršti suvažiuavę po karės atstovai ant santikos kongreso, nes viena ir ta pati valstija bus pergalėta ir pergalėtoja, vadinas reikės jai ką nors suteikti, tuo pačiu žygiu ir atimti. Ir jeigu kongreso nariai nepasirems pamatu, kad būtinai pataisyti klaidas ir pagamintas skriaudas, galės ilgai tarties ir nieko nenutarti.

Skriaudos, priespaudos, tautų pavergimas turės būti teisėjais ir jie galės tikrai nurodyti kaip sutvarkyti žmonių klausimą ir kaip kiekvienai nors ir nedidelei tautai suteikti pilnos egzistavimo teisės.

Galima tikėtis kad daugybė dabar nukriususių tautų atgaus sau seniai atimtas teises ir užims žmonių, istorijoje sau tinkamas vietas.

Washingtono diplomatai tvirtina, kad Italija be abejonės eis padėti Prancūzijai. Iki šiol Italija užsilaikė neutrališkai, bet toje valandoje, kaip Turkija pajudins savo kareivius prieš Rusiją, Italiją nebegalės ilgiau laukti ir pradėti karę.

Tarp Angijos, Prancūzijos ir Italijos jau tame dalyke padryti susinešimai. Kada Italija apskelbs karę nėra žinios, bet kad kariaus, tai jau tvirtai galima tikėti.

Anglija davė Italijai 40,000 tonų anglių, kad Italija galėtų savo laivyną pajudinti be jokių užtrūkumų.

Anglijos planas. Anglijos tikslu yra patraukti savo laivyną iš Viduržeminių jurių ir sustiprins šiomis spėkomis laivyną Šiaurinės jūros padėti bombarduoti nuo pusės jurių. Viduržeminėse jūrose galės palikti Italijos eskadrą.

Pradėjus kariauti Turkijai, tuojuo užpuls ant jos Graikija, tai ir laivynas Turkijos bus saugojamas Graikijos laivynu ir nebus ko bijoties pavojaus iš pusės Turkijos. Italijos laivyno uždavinys bus uždarymas portuose Austrijos laivyno. Kada tas viskas įvyks Anglijos ir Prancūzijos laivynas galės liuosai veikti Šiaurinėse jūrose. Anglija nebegali ilgiau laukti ir nori kaip galima greičiau užpulti savo priešus iš jurių pusės. Kaip tik tai susiduria savo ir prancūzų eskadromis iš Viduržeminių jurių tuojuo pradės bombarduoti vokiečių portus, naikindama vokiečių laivus pasislėpusius portuose. Galima laukti didžiū atsitikimų, nes Anglija yra pasiryžus sunaikinti visai Vokietijos laivyną ir jeigu jai tas pasiseks, priims kitokias formas. Vokiečiai bombarduojami nuo jurių, nuo sausumos turės ginties iš visų pusių ir kas yra labai galimu dalyku — nusi-leis.

Turkijos užpuls ant Austrijos, Graikija užpuls ant Turkijos. Bulgarija, kaip galima patėmyti iš paskutinių žinių remis Turkiją. Rumunija stos Graikijos pusėn. Tai greitai laiku sulauksime penkių naujų vastijų intrauktų į karę: Italiją, Turkiją, Graikiją ir Rumuniją. Nauji milijonai kareivių pakels kardą, pasilies kraujas ant Balkanų, kur dar taip neseniai virė baisi kova. Ir iš visos Europos vien tikai Ispanija pasiliks rami.

Dabartinė karė užims ne vien tikai Europą. Turkija skelbia karę ir šaukia visus ištikimus musulmanus prie kardo. Prasidės karė šiaurinėje Afrikoje, kur ant prancūzų užpuls Moroko ir Algerio gyventojai, prieš italus sukils Tripolio mahometonai, ant anglų Aigipto gyventojai. Azijoje pasislaus prie Angliją

visi mahometonai. Sukils arabai, Indijoje galima laukti maišto. Į karę bus intraukti Persijos gyventojai, Afganistano, Beludžistano ir visos Azijatiškos Turkijos. Iškliant Ameriką suklūs visos pasaulis. Ir didelis dar klausimas ar Amerika sugebės išlaikyti save neutraliteta. Galiausiai kiltus, nesuprasti ar Amerikai prisieis kariniai. Gali būti koks svarbus politikoje atsitikimas padės galą tai baisiai kare, bet tas gali įvykti negreit, o tuo tarpu grūs miestai, tvirtovės, milijonai žmonių suras sau galą kruviname lauke. Ir visos tos baisenybės pasitaiko tada, kada labai daug buvo kalbama apie ramybės įvykdinimą pasaulyje, kada milijonai buvo skiriami taikos visavietinė idėja praplauti ir puikus namai statomi, kur suėję viso pasaulio valdytojai galėtų pasitarti apie karės smėklus sutrinimą. Tuščias santaikos namas Haagoje, ironiškai įspasai gilinė ant jų skrajodama.

IŠ LIETUVIŲ GYVENIMO AMERIKOJE.

ANSONIA, CONN.

Kaip dangybe Suvenytų Valstijų miesteliuose, taip ir pas mus lietuvių yra užtektinai. Iš medžiagiško atžvilgio blogai einasi — darbai pradeda mažėti. Tikimės darbų pagėrėjimo. Iš dvasiško atžvilgio jaučiamės suvis varginami. Linkama, nes sužinojau iš tikrųjų šaltinių, kad ir mes gausime kunigą. Gyvenimo aplinkybės čia taip supainiotos, kad ir taktiškiausias žmogus gali nusmukti. Viskas dabar priklauso netik nuo kunigo, bet ir nuo mus pačių. Jeigu mokėsime vieni kitą suprasti — bus gerai. Pasivylę ir savo kaimynais, jaučiamės kur kas žemiau už juos bestovinti. Tiesa ir pas mus žmonės šiaip taip kruta, bet palyginus su kitais labai prastai. Neturime vado — nėra centro, apie kurį visas veikimas galėtų susiję. Dabar jau pusė bėdos — gauname kunigą, kuris mus pastatys lygiai su mūsų kaimynais ne tik iš doriško, bet ir iš visuomeninio gyvenimo.

Lietuviai-Katalikai.

LONDONAS.

Ištikus dabartinei visos Europos kare, kurią yra įsimačiusi ir Anglija, Londone, ir visoj Anglijoje dabar neperkoki laikai: visi valgomieji dalykai žymiai brangėjo ir kaiturios dirbtuvės uždarytos, taip pat ir mano batų dirbtuvė uždaryta.

Daugumas žmonių yra nusiminę, ir daugiausia vien tik kalba apie karę, vieni laikydami vieną pusę, kiti kitą. Iš lietuvių vis dauguma randasi kurie laukia, kad rusai laimėtų karę, ir esą jis paskum duosias amnestiją, tat už tai tarpe savęs karštai pasiginčija. Mat nevisi vienos nuomonės, Tečiaus kai kurie iš mūsų dideliai apgailestauja savo tėvynės Lietuvos, kurią mano savo nors kaulus parnešti, ir tenaisi išieties, kur jų bočiai išleis. Žodžiu sakant, čion visos tautos gyvenančios yra nusiminę. Anglai, anot jų, vokiečiai labai neuzkencia Keli lietuviai, girdėjau, iš liuso noro išėjo į karę prie anglų. Iš jų daugiausiai tokie, kurie Anglijoje gimę.

Dabar joks laikraštis iš Didžiosios Lietuvos nebeatina. Skotijos „Išėvių Draugas“, kare prasiidėjo, pradėjo eiti kas savaitę, ir pirmuose dviejuose numeriuose rašė vien tik apie karę. Dabar „Išėvių Draugo“ daugias ir parduodama atskirais numeriais, nepakanka nei 60 egz. Ar ilgai eis „Išėvių Draugas“ kas savaitę — nežinia.

Porą savaitę atgal pas mus atilankė svečias kun. P. Kraujalis iš Vilniaus, „Aušros“ redaktorius. Ištikus kare kun. P. Kraujalis priverstas kai kurį laiką ilgaius viešėti pas mūsų vieto kleboną, kadangi dabartiniam laike sunku išvažiuoti. Sekmadienį 9. d. rugpjūčio kun. P. Kraujalis atilankė lietuvių kluban ant susirinkimo, kuriame dalyvavo daugybė žmonių.

Trumpai paminėsiu, kad kun. P. Kraujalis mums daug žingeidumo pripasakojo, apie lietuvių padėjimą Lietuvoje, apie dabar ištikusią karę ir t. t. Visi labai gėrėjos, plodami rankomis.

Kalnavertis.

BALTOS LIETUVISKOS SESERIS.

Sv. Panelės ir Dangu emimo dienoje šį metą į Dominikonų vienuolyną Amityville, L. I. N. Y. postoją trys lietuvaitės: Emilija Abromaičiūtė, Petronėlė Žukaičiūtė ir Ona Putiniūtė. Jos bus tenai mokinamos netik angliskai, bet ir lietuviškai. Aš žemiaus pasirašes gavau paveldėjimą nuo diacezio šventos valdžios važinėti kas savaitę vieną kartą į minėtą vienuolyną ir užsiimti su lietuvaiteis per dvi valandas: išklausti jų išpažinties ir pamokinti jas lietuviškų dalykų. Bažnyčių, apmąstymus ir dvasiškus skaitymus jos turės taip pat lietuviškai, skyrium nuo kitų seserų angliskai kalbančių. Kaip minėtos mergaitės iššus Noviciatę 6 mėnesius, gaus vienuolyną rūbus (habitus), ir už metų parvažiūos į Brooklyną į vienuolyną, kurs yra prie mūsų Sv. Panelės Apreiškimo Bažnyčios: čia joms bus pavesta mūsų parapijos mokykloje lietuvių vaikų mokinti lietuviškų poterių ir katekizmų priruoti prie išpažinties ir t. t. Tokiu būdu Sv. Panelės lietuvišką parapiją bus aprūpinta seseris: kitos seserims Dominikonės mokins angliskų dalykų, o lietuvaiteis mokins lietuviškai.

Sv. Panelės Apreiškimo naujai lietuviškai parapijai bus dar ir tas palengvinimas, jog nereikės seserų namo arba vienuolyno, nes jis jau yra Dominikonų nupirkta.

Su laiku turime vilties, jog atsiras ir daugiau lietuvių norinčių įstoti į tą patį vienuolyną: tada lietuviš. Dominikonės galės aprūpinti ir kitas lietuviškas mokyklas netik Brooklyną dijecezoje, bet ir visos Didžiosios New Yorko apielinkės.

Kurios lietuvaiteis norėtų pastoti į Baltųjų Seserų Vienuolyną, meldžiu kreipties prie manęs šituo antrašu:

Rev. N. J. Petkus,

259 No. 5th str., Brooklyn, N. Y.

Red. prierašas: Mes norėtume atkreipti domą į Sv. Kazimiero seserų vienuolyną Chicagoje, prie kurio randasi akademija, vedama labai nuosekliai ir lietuviams tinkamoje dvasioje. Lietuvaiteis geriau į šitą vienuolyną neg į kitą kokį.

DORRISVILLE, ILL.

Tame miestelyje randasi apie 150 lietuviškų šeimynų. Čia taip pat yra lietuvių Sv. Juozapo bažnyčia, kur klebonauja gerb. kun. P. A. Vaitonis. Bet gi iš tų 150 šeimynų gal pusė tik priguli prie parapijos, nes daugiausia randasi čia ciilikų, kurie tveria sau svajonių pasaulį. Kadangi jaunaisi klebonas yra energiškas ir darbštus, tad gi pasitinkima kad su laiku sutvarkys viską, o iškrypėliai pamatė, kad veikė tiesu keliu, gal sugrįž atsivertę prie tikrosios šviesos ir prie Motinos Bažnyčios.

GIBERTVILLE, MASS.

Prakalbos „Lietuvos Vyčių“ vakaras. Darbai.

Pasidarbavus vietiniams lietuviams moksleiviams liepos 19 d., š. m. tapo surengta prakalbos tikslu sustiprinti „L. V.“ IX kuopą. Kalbėjo St. Laurento kolegijos moksleivis Al. Račkus. Savo praktinio kalboje nurodė visus jaunimo priešus, kurie tik tykoja pagauti ir savo vortinklius jaunikaitį ar mergaitę ir išėdinti jų smegenis padaryti savo jrankiu. Prilygino Lietuvos katalikišką jaunimą prie sveiko medelio žiedo, o ciilikus prie šalnos, kurio nuri nustelbti tuos žiedelius, ydant po to tie žiedai neisduotų jokio vaisiaus ne tik Lietuvos tautai, bet ir visuomenei. Kalba visiems patiko, tik gaila, kad mažai prisirinko publikos (vos apie 80.), turbūt kad tuo pačiu laiku buvo vestuvės su alumi. Alus mat gilbertvilleiams maloniau už viską. Prie „L. V.“ prisirašė 8 nauji nariai. Nauja kuopa jau gan sustiprėjus, nes turi 26 narius, ir beveik

ant kiekvieno susirinkimo prisirašo po kelis, tik keletą, kad vyrų mažai tesirašo jų nėra nė trečios dalies.

Liepos 29 ir rugp. 5 d., vietinė „L. V.“ kuopa surengė šokių, su dainomis ir paveikslais.

Abu vakarų nusisekė gerai. Al. Račkus istoriškai paaškinimą patenkino visus.

Girdėtis, kad organizuojas T. M. Draugija. Duok Dieve!... Gilbertville'je tai būtų labai geistina.

Darbai pas mūsų eina labai silpnai. Merginos audėjos tediabė tik 3-4 dienas į savaitę. Iš kitur atvažiuavus darba beveik visai negalima gauti.

Vytis P.

WILKES BARRE, PA.

20 d. rugp. baigiantis šeštai valandai vakare, po smarkiam lietuvi užėjo baisi vėsula. Apie 50 stubų tapo išvartyta o ant Empire gatvės šilkinis pabirkėlis ir apie 15 stubų visus lietuvių arba lenkų tapo suplaisytos į smulkius pagaliukus taip, jog ir cementiniai pamatai tapo nugriauti ir suskaldyti. Sunku net surast vietos kur triobėsiai stovėjo.

6 žmonės mirė griuvėsiuose o šimtai yra sužeisti.

Ona Berneckiūtė 17 metų, fabrikėje užmūsta ant vietos, ona Šargaliūtė, Ona Valackiūtė, Vincas Mencevičius ir Ignas Mencevičius, labai pavojingai sužeisti.

Kalbama kad vėsula padarė blėdies ant \$200,000,000.

Kelias protestonų bažnyčių, taip pat lenkų neprigulmingos bažnyčios bokštai nuversti, Lietuvių bažnyčia pasiliko kaip ir buvus.

Miestas renka aukas sušelpiti nelaiminguosius. Pastatė šėtras kuriose priglaudžia ir maitina nukentėjusius.

D-us.

WORCESTER, MASS.

30 d. rugpjūčio buvo piknikas giedorių Sv. Kazimiero parapijos. Piknikas išjo prastas, nes giedoriai nusileisė alkolio, nei merginos neliko sausas. Taigi kiekvienas gali sau persistatyti, kokia tai buvo pramogė, kada kožnas užimtas tik kojų valdymu o ne tvarka.

Gaila mums kun. J. J. Jakaičio, kuris pirm trijų mėnesių išvažiavo gimtinės aplankyti ir pakliuvo tarp karės baisenybių. Jis tai mokėdavo tvarkyti draugijas ir kelti susipratimą.

Šviesa.

SO. BOSTON, MASS.

Nedėlio, 30 d. rugpjūčio, 1 val. po pietų, bažnytinėje svetainėje atsibuvo prakalbos surengtos Dr. Jos Saldžiausio Širdies Viešpaties Jėzaus.

Pirmiausia kalbėjo P. Vitaitis „Atėities“ administratorius, po jo kalbos dainavo V. Jankauskas. V. Jankauskas neseniai padainuota dainelių, kurios publiškai patiko, o p-lė Šarkitė net sužavėjo padainavusi solo „Vai aš pakiršė“.

Ant galo kalbėjo choro vedėjas p. A. Kasparavičius, atkreipdamas mintį į amatus. Paskui grįžo apie girtuokliavimą ir papeikė lietuvis šeiminkas, kurios paliko alkolio platinimą. Kalbėtojas turėjo trumpintą kalbą, nes publika jau nuvargė ir pradėjo skirstyties.

Abelnai imant prakalbos pasisekė gerai, kokių Cambridge'čiai dar neturėjo. Publikos buvo apie 400. Tvarka graži tik vaikų, kurių daug prileido kėlė erzėjimą. Geriau visai jų neileisti, kad nebūtų nemalonus. Po prakalbos prie draugijos prisirašė 19 naujų narių. Prieš išsiskirstant išgirsta daug gražių linkėjimų jaunomėms draugijai, jai augti, bujoti ir pasekmingai darbuotis. Užbaigta Tautos himnu.

Buvęs prakalbose.

SO. BOSTON, MASS.

Atsibuvo mėnesinis S. L. R. K. M. A. 8 kuopos susirinkimas. Šis susirinkimas tuo ypatingas, kad jame dalyvavo svečių, vyriausieji moksleivio organizatoriai: Julius Kaupas Mok. Susijimo pirmininkas, J. Kloris Susijimo kasininkas ir kl. A. Vermauskas; svečiai pratarė kelis žodžius ragindami visus moksleivius kruostropiausiai skaityti, ir

simą. Kiek verti mūsų didvyriai už tokius darbus?

Fitchburgietis.

CAMBRIDGE, MASS.

Lietuvių Jaunomėms Mokslo ir Dailės draugija, turėdama tikslu lavinti joje prigulinius narius, vaikus ir merginas, dažnai parengia prakalbas, koncertus ir šiaip dorus pasilinksminimus. Be to draugija rūpinasi materijaliu savo narių padėjimu, tuo tikslu įvedė pašalpą ligoje. Pastarame draugijos susirinkime nutarta surengti prakalbas, žinoma, naudingas.

Reikia pridurti, kad draugijoje yra išdygusių keletas gėltonžiedžių ciilikų, kurie norėjo, kad prakalbos įvyktų pagal jų norą, užtat šmeizė pirmininką, kaip neprielankų geltonajai literatūrai. Išrinktas tuo tarpu naujas pirmininkas pasirodė tos pačios pirmtakos taktikos, vadinas neicilikaujas.

Prakalbos įvyko 30 d. rugpjūčio. Pirmiausiai prakalbą vedėjas trumpai paašikino prakalbų tikslą, toliau kalbėti perstatė P. S. Vitaitį, kuris kalbėjo apie Mokslo ir Dailę ir apie dabartinį Lietuvos padėjimą, o daugiausiai aiškino politiškojo lietuvių susivaižiavimo svarbą, kuris, kaip manoma, atsibus Chicagoje ir ragino karštai remti tėvynę nukentėjusią nuo sunkios karės, bet patarė kol kas niekam neduoti aukų ligi nebus išrinktas tam tikras komitetas aukoms rinkti. P. Vitaitis kalba užinteresavo kiekvieną, ką paliūdijo gausus plokimas užbaigus kalbėti. Toliau tęsė kiti pamarginimai. Jauvūnomenės choras, vedamas p. A. Kasparavičiaus padainavo „Birutės“ dainą, kuri išaukė didį publikos džiaugsmą, kuriai užsispyrus choras dar daugiau padainavo. Ačiū sumaniam choro vedėjui ir dainininkų rimtumui, choras pasiekė tobulo laipsnio. Žinoma, tarpe kviečių randasi ir kūkaliai. Prie choro priguli žmogus priešingas lietuvių tautiškai dainai. Patartina, kaip jaunomėms draugijai, taip ir choro rui, kad visus pageltusius diegus išrautų iš savo tarpo. Jie vėsina lietuvių susipratimą.

Paskui kalbėjo p. O. Ramnauskienė iš Lawrence, Mass., kuri palietė apie moterų reikalus. Išaiškino kuo yra vertas mokslas, prie to pridūrė svarbumą draugijų, patardama jaunomėms dėties prie tokių draugijų, kuriose žydi dora, mokslas ir dailė. Kaip vaikus, taip ir merginas skatino skaityti geras knygas ir laikraščius, bet vengti raštų nuo kurių galima užsikrėsti geltonomis bakterijomis. Daug pamokinimų pasakė gerb. kalbėtoja del jaunomėms, ir gilų įspūdį ir atminimą padarė jos kalba, už tai pasakutinus jos žodžius nulydėjo garsus dely plokimas. Toliau pajavairinta deklamacijomis, padainuota dainelių, kurios publiškai patiko, o p-lė Šarkitė net sužavėjo padainavusi solo „Vai aš pakiršė“.

Ant galo kalbėjo choro vedėjas p. A. Kasparavičius, atkreipdamas mintį į amatus. Paskui grįžo apie girtuokliavimą ir papeikė lietuvis šeiminkas, kurios paliko alkolio platinimą. Kalbėtojas turėjo trumpintą kalbą, nes publika jau nuvargė ir pradėjo skirstyties.

Abelnai imant prakalbos pasisekė gerai, kokių Cambridge'čiai dar neturėjo. Publikos buvo apie 400. Tvarka graži tik vaikų, kurių daug prileido kėlė erzėjimą. Geriau visai jų neileisti, kad nebūtų nemalonus. Po prakalbos prie draugijos prisirašė 19 naujų narių. Prieš išsiskirstant išgirsta daug gražių linkėjimų jaunomėms draugijai, jai augti, bujoti ir pasekmingai darbuotis. Užbaigta Tautos himnu.

Buvęs prakalbose.

SO. BOSTON, MASS.

Atsibuvo mėnesinis S. L. R. K. M. A. 8 kuopos susirinkimas. Šis susirinkimas tuo ypatingas, kad jame dalyvavo svečių, vyriausieji moksleivio organizatoriai: Julius Kaupas Mok. Susijimo pirmininkas, J. Kloris Susijimo kasininkas ir kl. A. Vermauskas; svečiai pratarė kelis žodžius ragindami visus moksleivius kruostropiausiai skaityti, ir

simą. Kiek verti mūsų didvyriai už tokius darbus?

Fitchburgietis.

CAMBRIDGE, MASS.

Lietuvių Jaunomėms Mokslo ir Dailės draugija, turėdama tikslu lavinti joje prigulinius narius, vaikus ir merginas, dažnai parengia prakalbas, koncertus ir šiaip dorus pasilinksminimus. Be to draugija rūpinasi materijaliu savo narių padėjimu, tuo tikslu įvedė pašalpą ligoje. Pastarame draugijos susirinkime nutarta surengti prakalbas, žinoma, naudingas.

Reikia pridurti, kad draugijoje yra išdygusių keletas gėltonžiedžių ciilikų, kurie norėjo, kad prakalbos įvyktų pagal jų norą, užtat šmeizė pirmininką, kaip neprielankų geltonajai literatūrai. Išrinktas tuo tarpu naujas pirmininkas pasirodė tos pačios pirmtakos taktikos, vadinas neicilikaujas.

platinti moksleivių organą „Moksleivį“, rengti koncertus ir prakalbas. Kl. Vermauskas žadėjo prisidėti prie vietinės kuopos ir dažnai atsilankyti.

Sekretorius.

WESTVILLE, ILL.

Westville visai atsimaine. Darbai suprastėjo, šiuomi tarpu gamina dirbti vos 2 dieni į savaitę, pirmo budavo darbo 7 šaptose o dabar tik 4. Lietuviai dabar turi dvi parapijas. Neprigulmingoji dalis didina savo bažnyčią. Neseniai šventino K. Jankauskas del neprigulmingos bažnyčios varpų į pasakę ilgą prakalbą. Pirmiausiai aiškino apie varpų vertę o paskui nugarvuo ant arių vėskų kam jie išnaudoja lietuvius.

28 rugp. susilaukėme kunigų permamos. Dvasiškoji valdžia mums atsiuntė naują kunigą vieton kun. K. Skypkos. 30 d. rugp. kun. Skypka atsivėikino su ištikimais parapijonais ir perstatė naują kleboną kun. Deksnį.

Linkimė naujam klebonui gero pasisekimo naujam dirvoj, nes reiks padėt daug darbo ir kančikimais parapijonimis ir perstatybės.

NEW YORK, N. Y.

New-Yorke Aušros Vartų Švenč. Panelės parapijoje atsibuvo 106 kuopos susirinkimas. Pirmininkavo kl. Navickas. Pirmininkavo kuo renkama valdyba, nes pasitraukia, važnuodami mokslas, moksleiviai. Į pirmininkus slapto balsavimu tapo išrinktas vietos klebonas kun. Šestokas, vieton Jono Navicko. Išdinknu p-lė Zuikytė, vieton kun. Šestokas. Raštinku, vieton Prano Lišausko, p. A. Dzikas ir p-lė Narmanaitė. pašelpinio skyriaus. Išrinkus naują valdybą, tapo išreikšta padėka seniems valdybos nariams. Išlaidas nutartą pridengti pinigais surinktais nuo kiekvieno nario po 5 centus. Nutarta prisidėti prie parapijos knygyno ir tapo išrinktas knyginku p. Gurevičienė. Kada sena valdyba išdavė savo raportą paašikėjo, kad narių padidėjo beveik dvigubai. Kun. Šestokas išdavė raportą apie čarterio išėmimą New-Yorko valstijoje. P-lė Narmanaitė padavė inešimą, kad kiekvienas narys privala prikalbinti po vieną nariį į 106 kuopą tokiu būdu, kad kitą metą galima būtų siųsti seiman maties prie tokių draugijų, kuriose žydi dora, mokslas ir dailė. Kaip vaikus, taip ir merginas skatino skaityti geras knygas ir laikraščius, bet vengti raštų nuo kurių galima užsikrėsti geltonomis bakterijomis. Daug pamokinimų pasakė gerb. kalbėtoja del jaunomėms, ir gilų įspūdį ir atminimą padarė jos kalba, už tai pasakutinus jos žodžius nulydėjo garsus dely plokimas. Toliau pajavairinta deklamacijomis, padainuota dainelių, kurios publiškai patiko, o p-lė Šarkitė net sužavėjo padainavusi solo „Vai aš pakiršė“.

Sąnarys.

HOMESTEAD, PA.

Sv. Cecilijos Jaunosios Lietuvos jaunimas „Vyčių“ kuopa — kiek įsigalėdami veikia. Vakarašė dažnai susirenka pabažnytinėje salėje, lavinasi dainavimas, mokinas tautiškų šokių ir net kaip kada gimnazistikos. Jaunimas susiorganizavo lygiai metai. Tame laike viešai pasirodė du kartų. Pernai rudenioj surengė prakalbas ir šokių, dabar gi 29 rugpjūčio vaidino „Pabaigtuves“ dvieismę komediją su tautiškais šokiais ir dainomis. — Vaidinimą galima būtų pavadinti pilnai nusisekusiu, kad ne petylus kalbėjimas kai kurių vaidintojų, kaip va: vargoninko, ekonomo ir dar pargos. Artistai, matyti, nepasigailėjo savo truso ir laiko, kad gerai prisirengti. Kadangi publikai jokių programų nebuvopadalinta, tai ir artistų vardų negaliu paduoti išskyrus Marę Bražinskaitę (Klara) ir Joną Baranauską (Feliksas), kurių gabumus pažįstu jau nuo seniaus. Jie ir dabar pasirodė tikrais artistais. Taip pat negalima nutylėti apie „Sambeliono Dailėkio“ rolę vaidintoja, kuris anot priežodžio visados buvo „savo kailėje“, kuris vaidinimo įspūdį gadinio — vaikų trūkimas. Tėvai atsiveda ir atsineša savo mažiukus ir vietoje laikyti juos prie savęs ir raminti, paleidžia juos liuosai bėgioti po salę. Bevaikų publika bėgalo erzina toki betvarkė „Vyčiai“, tur išrašti būdą tą betvarkę pralinti. — Užbaigus vaidinimą prieš nuleidžiant uždangą, vaidintojai pašoko: Klumpakojį, suktinį, jėvuzę ir

žilviti. Paskui buvo monologas „Makabilius“ ir ant galo dainos, kurias užbaigė Tautišku himnu, pritariant milžiniškiems „Carnegies“ vargonams. „Vyčių“ choras dar tik užnomazgoje ir neškaitingas; bet jau dainavimas, dainavimas, tik klausyk! Mažieji trūkšmadariai, nenurimstantys vaidinimo laiku, pasigirdus dainų melodijoms ir tie nurimo, rodėsi ir jų nerami dvasia buvo pagauta lietuviškos dainos melodijų ir sužavėta. — Užtat gausūs dely plokijmai po kiekvienai dainai buvo ženklas pilno publikos pasitenkinimo ir dainininkais ir choro vedėju p. A. Višminu, gabiu vietiniu vargoninku. — Brangus jaunime! „Vyčiai!“ nepasitenkinkite laurais ingytai! 29 rugpjūčio. Dirbkite ir toliau. Lavinkitės patys, bet nepamirškite ir visuomenės. Rengkite dažniau tokias pramogėles. Dieve jums padėk!

Jaunimo drangas.

THOMAS, W. VA.

Lietuvių čia randasi su viršum 100 šeimynų ir visi gana gerai užsilauko. Tik dėja, nėra čia dabar lietuvių kunigo. Čionykčiai lietuviai turėjo jau tris lietuvių klebonus, bet nei vienas ilgai nepabuvo. Pirmas, kun. F. Konkulevičius, išbuvo 3 metus ir sugrįžo atgal į Lietuvą, antras, kun. J. Jakštys, pabuvo be trupučio 4 metus ir išvažiavo į Indian Harbor, Ind., kur dabar, kaip girdėt jam viskas daug geriau sekasi; o trečias, kun. V. Bukaveckas, paklebonavo vos 5 mėnesius su kelioms dienoms — nuo 8 sausio šių metų lig šv. Jono. Jam išvažavus ir apleidus šį miestelį ant visados, važinėja pas mus aitys kunigas iš kito miestuko atlaikyti vienas šv. Mišias nedėdieniais. Kaip greitai susilauksime mes kito lietuvių kunigo, nežinia. Kad mūsų vyskūpas turėtų nors vieną klieriką, ypač baigentį seminariją, tai gal būtų viltis nežilgoji j gauti čia už kleboną, bet nelaimė, Wheeling'o vyskupija neturi nei vieno lietuvių auklėtinio Seminarijoje, o kunigas pribuvusiems iš kitų vyskupijų, ypač ieškantiems vis „geros“ parapijos, matyt nepatinka čia apsigyventi. Užtat, beabejonės, prisieis mums čia palaukti gana ilgą laiką pakol gausime savo tautos dvasišką vadovą.

Čia yra reikalingas lietuvis kunigas, kuris prie savo prigimtos kalbos moka dar lenkiškai ir angliskai, ir kuris nesibijo darbo — yra uolus ir tikrai pasišventęs darbuotis del Dievo garbės ir išganymo dušų.

Thomasietis.

ATHOL, MASS.

Rugpjūčio 30 dieną pabažnytinėje salėje atliko „Vyčių“ mėnesinis susirinkimas, į kurį pribuvo apie 40 narių. Nutarta įvesti vakarinius kursus kas utarninką, o vedėjas šrinkti pirmininkas Dom. Karoblius, kurs apsimė apsaikint Lietuvos istoriją, A. Lasevičius aiškino geografiją ir astronomiją, A. Petrulis aritmetiką, J. Grigalunas mokys rašyti, J. Neviadomskis, anglų kalbos ir kun. Mėkskaišis lietuvių, gramatikos. Knygų jau išrašyta ant 40 dol. „Vyčių“ knygyną, kurio privežtoju išrinktas J. Gailiunas, o jam į pagelbą Magd. Andreiunaitė ir Mar. Gedaitaitė. Sumanyta yra įtasyti parapijos knygynas; kur bus sudėtos visų draugijų knygų, o iki lotas su namais dar nenupirktas, tai nutarta knygas laikyti lietuvių krautuvėje. Mėnesinį susirinkimą darys kas paskutinį sekmadienį vakaras.

Teatrališkas „Vyčių“ skyrius taipogi nesnaudžia. Sumanė gale šio rugsėjiaus mėnesio suvaidinti „Gudri našlė“. Paėmė roles motyties šie asmenys: J. Gailiunas, Vl. Matulis, Ant. Dargelis, Pov. Morkunas, Jon. Visbaras, Step. Stravinskaitė, St. Petrauskaitė ir Ver. Tilaitė.

Ant 7 dienos šio mėn., kada visi darbininkai liuosai yra vakarė nūta surengti šokių su dainomis.

Iš to galema matyti, kad susirinkimas buvo gyvas ir veiklus, dabar reikia tik tų visus suamymus įvykdinti, tai ir mūsų kuopa nepasidiks užpakalyje kitų kuopų. Todel, Draugės ir Draugai, visi kibkime į darbą,

nešgaigėtime šlaidų ir laiko, ant taip praklins darbo, kurio, yra apsišvetimas ir susipratimas, kurie daugiaus mokame, pamokinime kitus, kurie mažiaus, mokinkimės nuo kitų. Tikrai netingėkite lankyti tuos vakarinius kursus o pamatysime, kaip daug galėsime pasinaudoti.

Ten buvęs.

LONDONAS, ANGLIJOJE.

Tilpusi mano parašyta žinutė „Lietuvos Žiniose“ N. 46 š. m. apie įvyrtąjį Stasį Valunčevskį, kurį Anglijos valdžia kaltino vogime ir kitam prasižengime. Tat kaip Rusijos pavaldinį, S. V. Rusijūn ir išarė. 30 d. birželio šimet iš „Lietuvos Žinių“ gavau laišką su pranešimu, kad Stasys Valančauskas dirbant A. Olševskio bankoje, Chicagoje, po N 3252 S. Halsted str.

Minėtas S. Valančauskas spiria „Lietuvos Žinių“ redakciją išduoti žinutės autorių arba imti ant savės atsakomytę. S. Valančauskas sako, kad toji žinutė palietusi jį kaip kriminalą ir t. t. S. Valunčevskį, kurį išarė pazinai jį nuo atvykimo Londonan, čia jis išgyveno, rodos, apie 12 metų, nemokėjo skaityti, nei rašyti, tad A. Olševskio ar kokion kiton bankon negalėjo patekti, ir aš jau apie kelis laiškus rašiau. Pats dirbau su S. Valunčevskiu vienoj dirbtuvėj apie 3 metus ir jis man pasisakė esąs Stasys Valunčevskis, tat po išvargymo ir parašiau minėtą žinutę po prisipažinta pavarde ne tik į „L. Ž.“, buvo tipas „Viltij“, „Drauge“ ir kitur. Šiaip jis vadydovas, kaip tik pribuvo Londonan — Terminu, ir kitaip, S. Valančevskis Londone pridirbo daug „šposų“ ir jau kelis sykus buvo šaltėjo; kur-kas dar nevisi jo darbeliai žinutėj buvo minėti. Kaip paašikėjo, kad p. S. Valančauskas dirba Olševskio bangoje nuo sausio mėnesio šių metų, gi minėtą S. V. pašalino iš Londono baldandžio ar gegužės mėnesyje š. m. Tai aišku, kad čia suvis kitas. Valančauskas. Reikale galiu prirodyti liudininkus. S. Valančauskas suvis mažą galvojęs kabinasi prie mane rašyt

TEVYNES AIDAS

AUREOLE

KELEIVIAI.

Valties:

Plaukia dienos, metai,
Kaip šėsupės bangos,
Kaip audrų verpetai,
Plaukia neatvangūs
Amžinybės linkiai.
Taip ant laiko valtys
Lemta keliauninkui
Amžinybės kelties;
Plaukiai, valtys mano,
Linkiu okeano.

Nėr kas sulaikytų
Valtį irklavairę...
Dirbi darbą — plaukia,
Plaukia tau bemiegant...
Draug su tavim irias
Mintys ir troškimai...
Draug su valtim plaukia
Saulė ir mėnulis...
Vienos žvaigždės gėsta,
Kilę naujos, lydi...

Keleivis su kanklėmis:

Ant Lietuvos dangaus
Jau užtekės tuojuos
Šviesi žvaigždė nauja,
Jos vardas — Lelija...
Ir sostą sau Jinai
Pasistatys čionai...
Ir savo spinduliais
Žmonėms malones skleis...
Ir gydyt Jį visas
Aptemusių lūpų...
Ir iš visų šalių
Lankysis daug svečių...
Vai mėgia Jį rūtas,
Kaip sielas nekaltas...
Ir daugel iš minios
Jai vaikų pynios...
Pabrangs žalia rūta —
Ja puošis jaunysta...

Neregys, vaikeliu vedinas:

Tiek gražių prakilnių,
Tiek ešbių dvasingųjų!
Mano akys uždytos,
Mano ausys užrakintos!
Jos negirdi, jos nemato
To galybės didžio rato,
Kuris visą suka žemę...
Vargas mums, kurie aptemę!

Lakatingalų choras:

Ne jum, ne jum garbė
Išvyt nauja žvaigždė,
Kuri tuojuos — tuojuos
Nušvit ant mūsų dangaus.
Yra — yra žmogus
Didžiai dorus — jautrus,
Tai dėl, tai dėl skausmų,
Tęstų širdies kensmų,
Jam teks, jam teks garbė
Išvyt nauja žvaigždė...

Keleivis:

As pažįstu tą žmogystą,
Kuri visa tat išvyta...
Ant visatos stojus kranto,
Daugiau regi ir suprantu,
Nei galvočius mokyčiausias,
Kurs knygynuos amžių rausias...
Mano ausys, mano akys,
Kai paukštelis, kai plaukštelis,
Tiktai žemės veizdi plotą,
Tik šėšėlį ūkanotą...
Norint dairs, ieško, klausos,
Joms užvertos augstos dausos;
Ir per joki žemės stiklą
Jos neperžvelgs tają miglą,
Jeigu Viešpats Visagalis
Tos aklybės nepašalys.

Neregys:

Dieve! ašen nėsmi vertas,
Kad dangus man būtų atvertas.
Tegu pildos Tavo dėsniui,
Tegu pildos kuoplatesniai.
Tavo valios paskyrimas —
Man stipriausias paliepmas,
Tegu pildos Tavo dėsniui...

Atėjūnai:

Atsižvelgi, miels lietuvi,
In vargingą savo būvį:
Jūs bažnyčios ant kapų —
Be vargū, be varpų,
Jūs mintys užrakintos,
Jaunos širdys išdžiovintos,
Jūs balsas neskambus...
Pagalvokit, kas gi bus?
Atsižvelgi, miels kaimyne,
In vargingą jū tėvynę!

Mergaitė atsiklaupusi meldžias:

Marija, Marija, Marija!
Tu stovi prieš mano akis,
Laidydamas rankoj lėkįs,

Tu stovi rami ir tyliai,
O dušiai kalbi taip giliai.
Marija, Marija, Marija!
Kad rožių slaptina kvapniai
Palies dvelkimu pinaviją,
Negirdi gamtinės ausis;
Tėčiau jų švelniausi kvapniai
Dalinasi žodžiu maloniai.
Marija, Marija, Marija!
Taip Tavo akių žvilgesis
Širdį man sukūrė gabiję,
Ir giedrin jausmus bei mintis;
Tekalba, tekalba melniai
Man Tavo akių spinduliai...

Toliaus bus.

ILGĖSIS.

Delko tėvynė taip toli,
Kad aplankyti negali!
Ji ten už okeano liekti,
Mintim gali vos susisiekti.
Ar ji ten verkia — negirdi,
Ar ji ten kencia — nematai, —
Kad ji gyva, vos numamai:
Jos pulsas tvaksi tau širdij...

Atgal jau daugel, daugel metų,
Per jurių vandenyną platų,
Svečių šalin atkeliavau, —
Igesniam laikui užkliuvau.
Jinai ten liko apsiverkus
Manęs, ar kito — nežinia,
Bet mintys vargino mane.
Ir vėjai kilo, vėjai smarkūs,
Vos — vos įstengė mūsų valtys
Per drumstą vandenyną keltis,
Bet laivas liko saugus:
Tėvynė meldėsi už mus.

Dabar-gi ją, vargų — varguolę,
Prieš rindai slopin užpuolę,
Sveikus stipriausius vyrus rauja
Ir stato krivonon talkon.
Išlėto tekina jos kraują
Ir laisto svetimon aukon.
Ar teks jį vokiečių nagus,
Ar vėl senam valdonui klius, —
Vis tiek jai vargas, vis jai skauda,
O priešas vien tik turi naudą.
Per amžius vargama vargus,
Ji nuo kančios negal pabėgti,
Tik vienas rūpėnis jai liekti:
Katrąs sunkesnis jungas bus?!

Ar neužsis jau mums viltis
Gražesnė, negu yr ligšioliai?
Ar nukankinti mūsų brolių
Šviesos ir laisvės nebus?!

Bet kaip audra, žaibus išaudžius,
Palšam užmiegti debesyj,
Išnyksta, — džiaugiasi visi, —
Ir, žemę lietumi išaudžius,
Taip karo dūmai išsklaistę
Pasauliui naujo ką nulems,
Ir tautos, kraujais apsilaitę,
Sau iš audros gyvybę sems.
Ir mus taiga, ligšiol skiausta,
Sau laisvės dalį iškovos,
Ir suskambės varpai garbės
Laukuos tėvynės — Lietuvos!

J. K.

AUTONOMIJA AR SAVYVALDA?

I.

(Tas)

J. Gabrys.

II.

Savyvalda tikroji žodžio prasmė, kaip ją paprastai vadinama Vakarų Europoj „Self government“, yra tai vietinių šalies gyventojų rinktinė valdžia, kuri pašaukta yra gelbėti centralės valdžios atstovams atlikti savo priedermes. Tokias vietines savyvaldas turi labiausiai centralizuotos valstijos, kaip antai: Prancūzija, Prūsai ir net Rusija. Žemiausia vienata vietinės savyvaldos Prancūzijoje yra „commune“ — valstija, kuris turi maždaug tokią pat organizaciją, kaip mūsų „valstija“ su renkamoju „maire“ — vaitu (staršina) — viršaičiu, priešakyje. Augstesne vienata vietinės savyvaldos Prancūzijoje yra „conseil de l'arrondissement“ — apskrity taryba. Pas mus Lietuvoje nėra analogiškos (panašios) įstaigos, kadangi mūsų krašto vietinė savyvalda projektuojama caro Aleksandro II, panaikinusio baudžiavą ir suteikusio vietinę savyvaldą žemiausiai vienatai — valstijai buvo neužbaigta. Rusijoje, kur vietinė savyvalda įvesta Aleksandro II, veikia po šiai dienai po vardu „zemstvo“, ten Prancūzijoje viršūnė „conseil de l'arrondissement“ atsako „vezdoje zemstvo“. Pagaliau vyriausia vienata vietinės savyvaldos yra „conseil general“ t. y. viso departament — gubernijos taryba, kuri maždaug atsako Rusijos — „gubernskoje zemstvo“.

Tokia maždaug yra organizacija vietinės savyvaldos! Kokia gi jos kompetencija? Savyvaldos kompetencija yra labai siaura. suliginant su autonomijos kompetencija. Juridiskuoju žvilgsniu savyvalda neturi nei įstatymdaviškos, nei pildomosios galės, kaip antai autonomija.

Savyvaldyba yra pašaukta vien rūpintis vietiniais gyventojų reikalais, daugiausiai ekonomijos, sveikatos, komunikacijos ir t. t. ir vis tai po priežiūra (dažnai labai aštria, kaip antai Rusijos „zemstvo“) centralės val-

III.

Išaiškinę dabar maždaug, kas tai yra autonomija ir savyvalda, pažvelgkime arčiau, kas labiau atsakyti Lietuvai, jos garsiai istoriškai praeičiai, jos gyventojams turintiems savo kalbą, savo būdą, savo papročius, savo atskirus ekonominius reikalus. Madinga čia dviejų nuomonių negali būti. Lietuva negal pasitenkinti savyvaldybą, jai reikalinga autonomija, kuoplačiausia, tautinė autonomija, panaši į Kanados ar Bulgarijos.

Tie-gi, kurie mano, kad Lietuva yra dar nepriaugus prie plačios autonomijos ir ją lygina su vaiku, kuriam nepritinka dideli rubai, — užmiršta, kad vaikai greit auga, ypač jei jie turi daug saulės, šviesos ir laisvės, ir išauga iš savo drapanų labai greitai, užtatai jiems ir daromos drapanos ant „išaugimo“. Taip yra ir su mūsų tauta, kuri labai sparčiai, kyla, auga. Kas manė pirm dešimties metų, kuomet dar buvo mums spauda uždrausta, kad mes j dešimtmėję turėsime arti šimto laikraščių, tiek knygų, įvairių kultūros įstaigų?

Aišku, kad šiandien mūsų nors ir plačiausia savyvalda mūsų tautinių reikalavimų nepatenkins. Juk mes turime, kaip aš jau augčiau minėjau, žemiausią vienatą savyvaldos — valstiją! Ar daug naudos jis duoda mūsų tėvynei? Jokios! Tiesa, mūsų krašto savyvalda nėra užbaigta, jai stinga apskričių ir gubernijų savyvaldos įstaigų. Geriausias atsitikimo, užbaigus mūsų savyvaldos rūmą sekančiomis instancijomis: apskrity gubernijos tarybomis, — jos neatnešų didelės naudos mūsų kraštui, nes kaip viršui išrodėme, jos turi labai siaurą kompetenciją ir yra perdaug prigulmingos nuo centralės valdžios: gubernatoriaus „veto“ gal sustabdyt geriausius savyvaldos nutarimus.

Toliau bus.

JURIJŲ GIESMĖ.

Tykiai niuniuoja jurių bangos... Liulinioja — siubuoja vandens. Perlais, dabinas vandens laisai...

Išpalengva, ramiai, vejasi vilnis paskui vilnij... šnabžda... šlama... dainuoja... Niuniuoja jūrės dainelę, slaptą, galingą, stebuklingą dainelę...

Pulkas žuvėdrų patempę kaklus klausosi dainelės aidą, ir stebiasi, girdžiant nepaprastus jurių dainos garsus.

Pasakoja jūrės savo dainoje apie žmogaus likimą... Skaudžiai liejasi liūdnei tonai, gaudžios bira ašaros jurių bangų... Tykiai ūžia jūrės, bet skaudžiai vaitoja jurių bangos.

Bėga jos, skubinasi. Kur? kranto pasiekti... paveikti vieną kitą sykį ir savo gimnaitės žemės vargus, pasistebėti jos tvartinę lių — laimei ir nelaimi... kad sugrįžus jurių gelmes užniuniuoti liūdnei dainelę apie tat-pat gražią, bet taip nelaimingą žemę.

Toli, toli skrenda jurių giesmės aidas. Pasiekia jis valdonų širdis. Kietos tos širdys. Garbės tos trokšta. Aukso, myro, kodylų trokšta jos. Atsimuša kartais jų širdyse jurių giesmės balsai, sužiba koki tai neaiškūs spindulai jų sielos... sužiba ir nyksta. Nėra jiems ten vietos. Kietos tai širdys. Ašaros, vaitojimai nesukelia jose jausmų... Zino tai jūrės ir liūdnei liūdnei niuniuoja.

Plaukia jurių giesmelės švelnūs akordai... Širdis tavo liūdi, nerimauja, gėdžia. Ko? Meilės!

Meilės, šaukia tavo siela, meilės be krašto, viską apimančios, galingos meilės.

Semk ją, niuniuoja jurių bangos... Iš kur? nerimastauja suvirpėjusi širdis... Iš mano užimo, iš mano giesmių, iš mano briliantinių vandens lašų. Žiūrėk, koks platus mano vandens, kokios mes tvirtos, bet mes nesididžiujame savo galybe — mes mylime... Eik prie mūsų, nerki ir mūsų gelmes, laimingas būsi. Puikus laukia tavęs gyvenimas, išsiesės mūsų bangose, o mūsų giesmelės per amžius oš tau apie meilę, laimę...

Klausosi pasaulis jurių giesmės. Klausosi ir negirdi... Liejasi garai šampano, žydi skaisčios lūpėlės... Muzika griežia valsa... valso tonai primena jurių giesmelę... bet jie tokie tykūs, neaiškūs... neatjaucia jų puotoje paskendę žmonės.

Akis aptemę nuo sukilusių krutinėje golumų nemato siubavimo jurių... ir siaučia. Pučia šiaurės vėjas, liūdnei niuniuoja jūrės giesmelę, liūdnei banguoja vilnis.

Meilės trokšta begalinės jūrės. Meilės karštos, jautrios. Apie meilę jas pina savo dainelę. Kur jinai? Ieškok!

Kaip surasti? Klausyk jurių dainelių giesmelių, užmiršk savo svajones, savo pasiryžimus... Klausyk...

Tamsu pas jus, baisu šnibžda lūpos. Ramu mūsų rūnuose. Žiūrėk, kaip meliai šypsoi saulutė mūsų bangose. Spinduliai glosto vandens, šildo juos, ramina. Mes dainuojame didžią dainą, dainą pasaulio... Prie mūsų skubėk... su mumis dainuok.

Traukia prie savęs jūrės savo stebėtina daina, veržiasi mintys, pajautimai ir jų gelmes. Nors viena — vieninga valandėlė pasislėpti nuo audringos žemės, nuo jos keršto, ašarų... Paslaptį didžią dengia jūrės savo gėlmėse... Jaučiasi širdyje ilgėjimas to slapto, niekam neatidengto jurių jausmo... Norisi užgirsti jurių giesmėje paslapties balsą, išvysti jos veidą, bet nepermatomos jūrės vien tiktai ošia savo giesmelę, žadina širdžius, traukia sielą prie savęs, bet giliai — giliai sepią savo vandenyse paslaptį ir jauti, kad jos nepasiekia neištirsi. Vien tiktai klausimas sopulingas — aštrus veržiasi ant lūpų. Kada gi aš ją išvysiu?

KELIOS MINTYS DEL VIDUNO RAŠTŲ.

Sykį da kareiviui sustojo prie vieno didvyrio paminklo ir užvedė tarp savęs ginčus. Vienas tvirtino, kad paminklas yra padarytas iš aukso, antras, susiriesdamas, stygavo kad iš sidabro. Kilo karšta kova. Bet kas iš to išėjo? Gi persimainius pozicijas paaiškėjo, kad minėto paminklo viena pusė buvo aukso, antra sidabrinė, vadinasi — abudu kareiviui buvo teisingu ir abudu klaidingu.

Prisižiūrint į viršutinę dalyko išvaizdą, reikėtų sakyti, jog nieko pasaulyje nėra taip paprasto kasdieniniame gyvenime, kaip debatai bei nuomonių skirtumai. Teologas su filosofu debatuoja, istorikas su politiku debatuoja, mokslininkas su apologetu debatuoja, mokytojas su mokiniais debatuoja, vyras su motere debatuoja; žodžiu sakant, pasaulis pilnas dvilypių nuomonių. Visi sakos turį tiesą, tačiau yra aišku, kad kai kurie jos neturi, nes, logiškai mąstant, kontradikcijos tuo pačiu sykiu negali būti teisingos. Atsiminus kas augščiau buvo pasakyta, jau nebesunku bus išmanyti, delko šiandien dvasios pasaulyje tiek daug visokių nuomonių viešpatauja. Kas vienam atrodo balta, tas antram persisto juoda. Ką vieni išrodinėja, tą antri nuneiguoja; trumpai tarus, intelektualinėse ribose verda nepaliamamoji karė. Opinijos, skonio, pažvalgos, viename klausime nuomonių skirtumai — tai daugumos kasdieninis maistas. Vieni mokina, kad paklusnumas, dorybė, nuolankumas, įsakymai, tiesa — yra dangaus žmogui suteiktos dovanos; jos vertos kiekvieno didžiausios meilės, pasišventimo; antri prieš tą viską burnoja sakydami, kad tas viskas jau paseno, išėjo iš mados ir šiandien praktikoje tiek tik savyje tereikia, kiek penki šaltieji žmogaus kūno pajautimai.

Be to dar, reikėtų ir tai pasakyti, kad mūsų dvasia, taip kaip jinai apsieičia teoretiskais ruožais, kas-kart pradeda daugiau daryties panaši į senovės pagonijos sapnus. Žmogus iš prigimimo yra linkęs būti gyvu, judėti; todėl jis ant vienos vietos niekuomet ir nenustovi. Visa ką tik jis mato aplink save, ar jaučia, sukelia jame visokias svajones, ambicijas, kurių šėšėliai nuo jo reikalauja uolatinės permamos, judėjimo. Iš čia gema jo idealas bei savo siekinio ieškojimas. Mat, Dievas sutvėręs žmogų, nepaliko jį vieną; davė protą, indėjo širdį, suteikė luosą valią, paskyrė tikslą ir jam pasiekti teikia išgalę. Todėl žmogus privalo tas dovanas branginti ir iš jų naudotis; savyjū norų bei spėkų, kad ir mažiausiam idealo tikslui atsiekti nepakanka. Visa, kas tik žmogų pakelia, nušviečia — turi turėti taip savo pradį, kaip pabaigą, pačiame Ideale — Dieve. Be Dievo nėra idealo. Kaip sudrumstame vandenyje neapsieičia nors ir skaisčiausieji saulės spinduliai, taip lygiai be augščiausios Idejos nešviečia mūsų idealai. Deja, Romos didvyriai tos tiesos nežinojo; jie nesuprato, kas yra tikras idealas ir nemokėjo savo trumparegystės atskirti nuo tikrosios šviesos šaltinio. Jie buvo panašūs į vištas: sparnus turėjo, bet niekuomet jų nevertėjo. Jų visos išminties idealas buvo Minerva; Merkuris, — vagis; Vulkanas — šlubis; Baktus — girtuoklis; Jupiteris — paleistuvys; Juno — svetimotė; Venera — ištvirkėlė; Diana — beširdė, — vis tai buvo Romos idealai! Visi jų dievai, dievės, kaip ir tie nelaimingi kankiniai — vergai, kuriais teatrose liūtos penėdavo, buvo valdomi trijų aklių, nemieliaširdingų seserų, taip vadinamų Fates. Taigi, senovės rymionės nesuprato savo idealo; jų sielos, tiesa, buvo ža- vėjamos oratorių iškalbomis, poetų dainomis, filozofų išmintimis, vienok vidujinis širdies prakilnumas pas juos buvo aptrauktas storais, nepermatomais debesiais ir jie nežinojo, ką daro; vienu žodžiu — Roma buvo akla!

Ir mūsų amžiuje daug yra aklybės. Tik ar neperdaug aš čia pasakiau? Iš dalies yra tiesa, nes nei vienas amžius nebuvo taip tuščias savo aprioziskomis kritikomis, kaip mūsų. Tad aš neperdaug pasakiau. Kristaus bešviečia. Žmonės gali tos šviesos nepriimti, Be Bažnyčios mūsų išminties spinduliai netoli tenusitiesia. Jos šviesa pasaulyje dar tebešviečia. Žmonės gali tos šviesos nepriimti, gali ją atimesti, paniekti ir išjuokti, vienok toji šviesa „tamsybėse šviečia“ ir mes nesijausdami joje augame, tvirtėjome; turime savo papročius, civilizaciją apie kurią Romos pagonija nei sapnuoti nesapnavo!

Žmogaus moralė vertė atspindi jo idealą. Kokie gi idealai šiandieniniai netikėlius žadina, stumia pirmyn? Atsakymas aiškus. Materialinis progresas, tuščia garbė, bedieviškas apšvietimas neapribuota liuosybė. Tai va, ką šiandien dauguma turi užsibrėžę savo idealo atsiekimui. Iščia nestebėtina bus skaitytajui sužinėjus, kad mūsų laikų taip vadinamieji „žmonijos gerintojai“, mažai ką tėsiskiria nuo senovės rymionų pagonijos. Romos didvyrių idealai, nors ir klaidingai supaprasti, buvo asmeniškiai; jie visur savo prasižengimus, nuodėmes permainingdavo į dievų ir dieves. Mūsų dienų „didvyriai“ yra neasmeniškiai; jie iš iš to viso padaro abstrakcijas. Pavyzdžiui: Minerva tapo sumodėniuota j mokyklą; Bankus iškeltus prie Hedonizmo; Venera gavo vardą kaip motina Altruizmo; Fates yra vadinamos „Natura Rerum“; Jupiteris ir Juno su visais savo žemiausiais darbeliais yra gerbiami patronai Lietuvos Meilės bei Išvados, o dievų bankietis ir gavo sau vardą dūlių Komunizmo!

Status.

BRUOŽAI.

Didelis miestas, augsti namai. Tūkstantinės minios gatvėse, įvairios kalbos, įvairūs tipai slenka viens po kito. Skamba balsai žmonių, skamba varpai, varpeliai, dirbtuvės gaudžia. Viskas tas susilieja į vieną krūvą, sudaro milžinišką užsė, bet tokį slepiantį, baisy, kad norėtisi iš čia bėgti ir placiū erdves laukų, miškų, tarp gamtos natūralių grožių, pakvėpuoti grynu oru, pasigėrėti paukštelių — čiulbonėlių daina, medelių svyrinėlių šnektu, sraunaus upelio čiškėjimu. Mažutės ten grintelės, šiaudiniai stogai jas dengia, bet širdys ten karštos, jausmai gryni...

Didelis miestas, augsti namai, plačios minios, bet dvasia čia mažutė, smulkutė.

Inteligentų būrelis, — garsių mūsų veikų kuopelė. Šnekučiuojasi sėję, tariasi apie tautos reikalus, apie jos vargų prašalinimą. Pylasi žodžiai gyvi, karšti, prakilūs. Sumanymas sumanymą veja. Idėjos kyla šviesios. Kiekvienas iš būrelio įneša vis naują ir naują įnešimą. Puiki! Gerai, vykinkime, draugai! Gana snausti, — dirbkime išsiuose! Taip, taip dirbkime! Gerbiamieji! Džiaugiuos jūsų noru veikti, kalba vienas iš būrelio, džiaugiuos jūsų dvasios kiltumu ir malona man visus jus kviesti prie darbo. Nuo šios dienos pradėkime vykinti savo sumanymus, skiepti savo idėjas į mūsų brolių širdis. Juozai, tu mūsų publicistas, tau sekasi straipsniai rašyti. Pabriešk savo augsine plunksna koki naudingą raštelį ir siusk į mūsų laikraščius, tegul žmonės sujunda, subruzdą!

„Draugužiai man laiko nėra. Daug visokių reikalų, paraudes teisiniai Juozas, pas draugus reikia apsilankyti, ir daržą nueiti. Parenti ju dar bū galėsiu, patarsiu tik tai dirba kiti“.

„Tu, Petrai, kaippo geras oratorius galėsi savo iškalba kelti žmones prie susipratimo, doros. Juk tikrai tu apsimisi. Puiki kulta idėja“.

„Vyrukai, iš kalno atsisaukau. Išvažiuojai keliems mėnesiams pasilsėti. Kitus, kitus spauskit prie darbo“.

„Tai gal Motiejus sutiks mus daile vaišinti. Jis gerai daile pažysta ir galės įsteigti mokyklą sutraukti prie savęs būrelį karštų tėvynaičių ir jų širdyse sukelti dailės pajautimus“.

„Draugai, nesitykiokit. Ar jūs suprantate ką kalbate. Iš dailės daryti prekybą, ne, ne, ne. Nesutinku“.

„Stasys tai tikrai sutiks. Kompaktorius, dainius, nors dar jaunas, bet jau pasižymėjęs. Daina, muzika sužavės mūsų tautiečių širdis, iki padėbės pekelsi jų jausmus. Tėvynės meilę juose sukelsi“.

„Atsiprašau, negaliu, manau šimet vesti“.

„Nors vienas, draugužiai, paremkit, nuliūdes kalba karštuolis, juk prižadai, žodžiai nueis ant nieko“.

„Kiti, kiti tegul dirba, mes remsime“...

Karštai šnekučiuojasi veikų būrelis kelia sumanymus vieną paskui kitą prie darbo šaukia visus, o patys... nedirba.

Jaujinimas mūsų tautos viltis, žiedas papuošalas. Tas mūsų jaunimas smailiai dainuoja salinių urvuose. Šoka „two steps“us, „tango“ linguoja. Neužmiršta, reikalui priėjus patrypti sūktinį, supliukšėti klumpakojį. Nueina ir į bažnyčią paklausti ką kunigėlis pasakoją apie dorą, apie žmogaus priedermes. Visą tą atlikęs su lengva sąžine kraustosi pas „Keleivius“, „Kovas“ ir „Šakes“ ir juokiasi, kvatojasi iš savo ir kitų įvairių jausmų, drebina purvais ant savo draugų, kurie stengiasi apsisvalyti nuo mėglo.

Mūsų jaunimas, taip mūsų lietuviškas, katalikiškas jaunimas smulkių slenkčių ma-

kelia lietuvių tautą į dumblynus... Skaudu, gaudu ant širdies. Gal vėrs kiti laikai, kitos gadyinės. Gal susipras. Tegul Augščiaušis suteikia malones.

Moksleivija! Kur jinai? Žiūrėk valsa šoka, mazurą trenkia. Buteliuką šampano leduose šaldo. Ir viskas? O, ne! Turi plačias organizacijas. Skirstosi į partijas, partijėles. Gal daugel jų yra begalės. Du trys šimtai.

Vieni valsuodami, šampaną traukdami rašo biografijas žymių tautos veikėjų, doras skelbia mūsų žmonijai, politikos klausimus riša, na ir akutes panelems daro. Kiti bedievybes vaiko, klesų kovas skelbia. Marksizmą, Bebelizmą platina ir prisidengę kepuraitėmis, slaptukėmis važinėja iš miesto į miestą su pundeliais "Keleivių" ir "Šakių". Moksas tai pašalinis dalykas. Gali mokyties ar nemokyties bile tik vardą moksleivio nešioji, žmonės tau atjaus, gerdami mokslo pagerbės tavę.

Atsiranda keletas idealistų, pradeda kokias tai naujas idėjas skelbti apie dorą, tikėjimą. Nesubrendėliai! Argi jie nesupranta, kad dora, tikėjimas yra mokslo prieštai, ir tik šampanas, mazuras, "Šekė", "Keleivis" mokslo ir moksleivių draugai. O gal jie intikirins mus, kad ne vien tik tai šokiai, ne vien klesų kovos skelbimai ir dievų Bakų garbinimai suteikia vardą moksleivio. Išties pasidžiaugtumėme!

Moterys. Mūsų motinos, sesutės, mūsų mylimosios sujudo pastaruoju laiku, sumanė savo padėjimą pagerbti. Garbė jums darbininkės! Tegul laimės ir pasisekimai jums takus kloja. Bet kiek tu mūsų darbininkių randasi. Gal dvi, trys, keturios. Kurgi šimtai, tūkstantčiai Amerikos sesučių slepiasi. Su širdperša reikia pasakyti, kad mūsų moterėlės dar padeda visame alutį traukti, dar paskendę prietaisose gydo žolėmis kūno ir sielos ligas. Tvirtai tiki visokiems monininkams - burtininkams ir snaudžia ramiai duknos. Gal vyrai jas iš snaudulio kelia. Taip, pasiepdami pirmas darbininkes moterų judėjimo. Šaiposi užgirdę, kad moteris ko tai reikalauja. "Stubon! prie pečiaus, prie vaikų, - jūsu ten vieta! Keista, bet tesa. Sukilkit, mūsų doros, tikėjimo auklėtinės. Subruskit prie darbo.

Visuomenė. Kas tai per viena toji mūsų visuomenė? Plati, skaitlinga ir marga ir it įvairiomis spalvomis papuosta. Kokių tiktai spalvų neturi mūsų geradėja. Čia raudoni, ten geltoni, čia juodi, čia balti ir dar kitoki. Sulyg spalvos ir mintys. Vieni raudonai mano, antri geltonai, tretai baltai ir taip toliau.

O senų laikų Lietuvelė! Sena mūsų močiute kelkies iš kapelių ir džiaugies, kad kitados garsi tavo sūnų vienybė, garsūs tavo vaikai uolumu tikėjime, tautos, tėvynės meilėje šiandieną iškrypę, iširę nesutinka tarp savęs, nusitvėrę už plaukų tases už partijas, už pažiūras. Nenusimink prabodę šalis, neliūdėk! Tai liga, baisia liga serga tavo vaikai, bet pagis, sustiprės ir vėl sugrįž toji sena garsi vienybė, dora ir tikėjimas. Kitaip negali būti. Kitaip atsitikus mūsų visuomenė taptų kūnu be galvos. Lietuviai nepavels, kad jiems kas nors galvą nukirstų.

Lietuva, tu verki, dejuoji. Tavo ašaros rieda per rankšėtus skruostus. Močiute tau skaudu. Sunki našta ant tavo dalies išpuolė. Tūkstantinės minios tau spaudžia krūtine. Tavo kūnas kraujuose paplūdes. Gierios nebežina, paukščiai nebedainuoja. Šalis Gediminų, Keistučių! Šalis mūsų skaisčiosios Birutės neverk! Man skaudu tavo vaikojius girdėti. Mano siela liūdi. Ta-

vę spaudžia iš visų pusių prieštai, terlioja tavo žemes. Tavo vaikai klaidžioja be pastogės. Nenusimink! Už jurių-marelių budi tavo vaikai. Atskirti nuo Tavo plačiais vandenyiais buvo užmiršę apie tavo vargus, susivaidinę, susikivirčiavę, kerštu apimti jie griovė tavo tvirtovių pamatus. Dora, tikėjimas jiems paliko svetimas. Tas tikėjimas kuriuo didžiavosi tavo sūnūs - milžinai. Skriaudė tavo jaunūčiai vaikai. Tu verki! Tavo gailios ašaros, tavo gilūs skausmai sujūdins visus ir visi, kaip vienas stos tavę gelbėti.

Dings pakraipos, loulai, dings pažiūros, neapsikentimai, kada visi vedami karšta tėvynės meile susipsies po vieną Lietuvos vėliava.

Jon—s.

POPIEŽIUS BENEDIKTAS XV.

Mirus Popiežiui Pius X jo sosto įpėdiniu išrinktas jaunasis kardinolas, kuris išbuvo kardinolu tik truputį viršum 3 mėn. Kardinolas, kuris dabar užims augščiaušią Kristaus avinčio vietą, yra kardinolas della Chiesa, Bolognos arkivyskupas, Italijoje.

Kardinolas della Chiesa yra dabar tik 60 m. Neveizint j tai jis praleido jau ilgus metus betarnaudamas bažnyčiai. Jis gimė Genovos dekezoj, miestelyje Pegli, lapkričio 21 d. 1854 m. Įšventintas j kunigu 24 m. Dar jaunu būdamas susipažino gerai su parapijų reikalais. 1883 m. jis su kardinolu Rampolla išvažiavo į Madridą ir buvo jo sekretorium iki 1887 m. Tais metais kardinoliui Rampolai sugrįžus į Romą sugrįžo ir Chiesa. Čia jis turėjo neįžymingą minutant valdžią. 1901 m. jis buvo pakeltas į augštesnę vietą Ciphero sekretoriaus. Toji vieta nebuvo skaitoma prie tokių, kuri vestų prie taip augstos vietos, kokią dabar jis užėmė 16 d. gruodžio 1907 m. Popiežius Pius X jį nuskyrė Bolognos arkivyskupu. Per septynių metų delles Chiesa valdė dekeziją ir buvo paveikslu tikintims. Po to laiko Pius X skirdamas triliką naujų kardinolų 25 d. gegužės 8 m. išrinko ir dabartinį popiežių.

Per tris mėnesius jis pildė kardinolo pareigas ir praėjusį penedėlį vienkart su kitais šv. Kolegijos nariais susirinko nusikirti naują bažnyčios galvą. Kad jis būtų popiežium išrinktas labai mažai kas besitikiėjo. Apie kitų gabumus ir ypatybes buvo visur šnekama, bet vardas della Chiesa niekur nebuvo minimas. Bet vieno atnektai, atsižiūrint į jo gabumus jis išrinktas šventuoju tėvu, Ramybės Kunigaiskčio pasekėju. Apimdamas Apaštališkąjį sostą, kaip buvo priimta kitų popiežių kardinolas della Chiesa permainė savo vardą į Benediktas XV.

KAIP SV. TAVAS PIJUS X PRALEIDAVO DIENĄ.

Žinomas italų publicistas Valtoni, patalpino dienraštį "Neue Wiener Tagblatt" labai indom aprašymą šv. Tėvo Pijaus X dienos užsiėmimą.

Kad apkalnuoti pilnai ypata mirusio popiežiaus, reikia atminti, kad jis buvo tikru ital.

Leonas XIII ilgus metus buvo diplomatiškoj tarnystėje, taip kad buvo apsiapratęs tarptautiskame judėjime. Pijus X visą laiką savo gyvenimo praleido Italijoje.

Kaipio visi žmonės, kurie turi ir nori daug dirbti Pijus X kėlėsi labai anksti. Pajautimas kunigo priedermių pas Pijų X buvo labai išsiakojęs. Delei to pirmo valandos visados buvo pašvęstos maldai. Vos spėdavo apsirėdyti prie pagalbos savo ištikimo tarno Alberto Siliego, tuojaus ateidavo pas jį du kunigai: kun. Bressan ir kun. Pescini, kurie atkeliavo sykiu su šv. Tėvu iš Ve-

Photo copyright, 1914, by American Press Association. Benediktas XV. Naujai išrinktas Popiežius.

neccijos. Su šiais kunigais šv. Tėvas kalbėdavo breviorj sėdėdamas augštoje kedėje. Kunigai klupėdavo iš abiejų jo šalių. Per langą Popiežius matė viršunes Abruzų kalnų apdengtų sniegu, matė galybes namų ir augstus bažnyčių bokštus, — prieš jį rymojo amžinasis miestas.

Po rytmetinių maldų laikė privatinę kopyčioj mišias šventas. Ant mišių apsilankydavo šv. Tėvo sesuo, sesers duklė ir dalis namiškių. Po mišių šventas Tėvas klausė mišių laikomų kun. Bressani. Tiktai po šių mišių sveikindavosi su artimaisiais.

Seimyniskame gyvenime šv. Tėvas ir gi buvo tikras italas. Kaip žinoma pas italus ryšiai tarp seimynos daug stipresni, negu pas kitas tautas.

Po viso to sekė pusryčiai, dalyvaujant vien seimynos nariams ir viršui minėtims kunigams. Pusryčiams pasibaigus šv. Tėvas pasirėmęs ant peties vieno iš kunigų žengdavo į auditorijas, kur priimdavo visokias delegacijas, kurių būdavo ne mažai.

Pirmiausia pribūdavo audiencijon kardinolas-kancelis, po tam kardinolai, prefektai visokėjų kongregacijų, vyskupai iš visų pasaulio šalių, žymūs sveikintaučiai, vienuolės ir vienuoliai. Tiktai pirmo valandoj galėdavo atsitolinti popiežiaus valdininkai. Tada popiežius grįždavo į savo kambarius ir pasvėdavo pusvalandį tyliems apmąstymams.

Pietuose dalyvauodavo visados kunigai Bressan ir Pescini. Kiekvieniemis pietams būdavo parengtas koks specialis Venecijos valgis, kuris primindavo popiežių Jo numylėtą miestą.

Vatikano virėjas Jozapas Cavazz gerai žinojo, ką Popiežius mėgdavo ir pasirūpindavo Jam intikti su valgymais.

Po pietų Popiežius sėlėdavo. 80 metų prikaistantis senelis negalėdavo apsieiti be trumpo poilsio. Gydytojai įsakydavo Popiežiui po miego pasivaikščiojimą darže, arba pasivažinėti karieta. Šv. Tėvas nelabai atkreipdavo atydą ant daktarų žodžių. Pastaruoju laiku mėgdavo sėdėti prie atdaro lango ir gerėties Romos panorama, medžių šlamėjiu, paukščių čiuibesiu.

Kada pradėdavo temti, popiežius kalbėdavo rašančių. Kopyčioje buvo laikomos vakarinės maldos po kurių pasikalbėdavo su giminėmis eidavo ant poilsio.

Taip praleisdavo šv. Tėvas Pijus X dieną.

GERAS PAVYZDIS.

Vienas iš mano gerų pažįstamų nuvedė mane ant vieno Chicago blavininkų susirinkimo. Kaipio nepažįstamas ir svečias atsidėdavo nuolatiai ir tėjyjaus kas kalbama ir veikiamas.

Pirmininkas atidarydamas susirinkimą pabrėžė, kad norins išdalyti ar lietuviams yra labai sunkus daiktas apmokėti savo apdraudimui keletą dolerių ir pakviėt narius paskleisti savo nuomones ir pūdnoti skaitlines. Na manau sau, juokus krečia pirmininkas. Kas matė mūsų lietuvių darbininkus užsiimant skaitlavimu. Bet kaipgi aš nustebau, kada vyrai net ir moters taip pavyzdinai pradėjo skaitluoti, taip pavyzdinai nurodėti visokeriopus atsitikimus, kad aš vien tikėjai stebėjau. Užgirdau per tą susirinkimą, kiek Chicagoje lietuviai prageria pinigų, užgirdau kiek salūnininkai prikrauna turty iš darbininkų prakaito ir liūdna darosi.

Paašikėjo man per tą susirinkimą, kad lietuviai neįstengia užmokėti košioliką dolerių savo apdraudos labui, bet su lengva širdimi praleidžia desėtus dolerių savo sveikatos, proto sąardymui alumi, degtine, sumesdami salūnininko amžinan bankan neįmatuotą mantą. Ir štai čionai pradėta tarties, kaip sunaudoti nors dalį tų pinigų praleidžiamų vėjais ant savo labo. Tai buvo graži kalba. Ir norėčiau, kad visi lietuviai Chicago ar jie geria ar negeria arčiau susipažintų su "Blaivybių" draugijomis ir pasiklausytų kas ten kalbama. Gerai, pavyzdinai nurodyti faktai ne viename sukels norą protauti, tyrinėti.

Maloniai praskambėjo ant to paties susirinkimo, kad vienas lietuvis vykdamas blaivybės idėjas, jau be jokiu svaiginamų gerimų parengė krikštynas. Čion tiesiog reikėjo tokiom žmogui didvyriškumo, kad vardan Blaivybes pakėlė ant savo pečių daug visokių pajuokimų iš pusės gal ir gerų savo draugų, bet girtuoklių. Pradžią sunki. Daugiau gerų pavyzdžių, ir mus darbas gyvuos.

O kas mane daugiausiai nustebino, tai darbininkų užjautimas geriems sumanymams ir parėmimas jų.

Buvo pradėta svarstyti ar negalėtų Blaivybės draugija pasirūpinti parengti koki nors baliuką, pramogę. Pasigirdo balsų prieš ir už. Tada vienas vyrukas ramiai paprasė balso ir gavęs leidimą pirmininko kalbėti, gražiai pašikino susirinkimui, kad blavininkams gerai būtų ieškoti linksmybių, bet dar geriau kitus linksmiti. Apie balius ieigu norite kalbėkite, bet aš va laikau dešimtinę kišeniuje ir tiktai pavylkite, tuojaus blokšiu ant stalo ir pavesiu Kairiškščio sumanymui. Garsus rankų plojimas. Užmiršta piknikas, balius, vien tikrai skamba žodžiai: "aš du dolerių, aš tris. Didelis daildavė jokios žinios, šikiant raštas jis tris, aš net penkis duotininką, kuris prisuntė laiską.

siu. Moterėlės veržiasi prie stalo viena prieš kitą ir meta dolerines. Sumetė geroką kruvelę; visi linksmi atlikę didį darbą. Blavininkų pirmininkas, iš džiaugsmo net rankas trina ir su pasigėrėjimu šypsoi iš savo narių gerų norų.

Vienas žmogelis turėjo geras norus, ir išdriso tuos savo norus viešai paskelbti ir darbu patvirtinti ir matėte kas atsitiko? Visi, it apkerėti sukilo, suprato didžią svarbą sumanymo ir lietuvių tauta susilaukė nuo savo vaikų dovanėlės.

Jon—s.

WORCESTER, MASS.

Moksleivių Seimas.

Worcesterj 27 ir 28 rugpjūčio mėnesio atsiuvo Lietuvių Rymokatalikų Moksleivių Amerikos Susivienijimo Seimas. Seimas prasidėjo iškilmingomis Mišiomis, kurias atlaikė kun. K. Vasiliauskas asistojė klierikų Vaičiūno bei Čapliko. Posėdžiai prasidėjo 11 valandą bažnytinėje salėje, kurinos atidarė maldą kun. K. Vasiliauskas. Pirmu į delegatus prabilo susivienijimo pirmininkas Augustinas Petraitis, aiškindamas tikslą moksleivių susirinkimo bei susivienijimo. Po prakalbai tapo išrinkta posėdžiams vesti valdyta. Kurio: pateko: —pirmininku P. Virmas; pasigelbininku A. Linkus, raštininku P. Juskaitis ir p-lė Sukytė. Presos komisijon — Migasakas ir Rėkus. Marsalkomis P. Jakaitis ir Bakšys. Delegatų pirmoje dienoje pribuvo apie 25, o antrą dieną skaičius pakilo augščiau. Pirmiausia perskaitė atsiųstus pasveikinimus — laiskus nuo 10 kuopos iš Waterburio ir 11 kuopos iš Hartfordo, telegramas nuo Lišausko iš New Yorko ir Miliausko iš Pittstono, kuriuos delegatai patiko delnų plojimu. Toliau perskaitė pereito seimo protokolą, kurį su nekuriomis permainingomis, priėmė.

Antrą seriją prasidėjo antrą valandą po pietų. Perskaitė pasveikinimus, telegramas iš New Yorko nuo kunigo Šeštoko, nuo moksleivio Juzo ir p. Kovo iš Waterburio. Delnų plojimai. Centrališka valdybą tapo išrinktas naujas narys, butent finansų sekretorius. Reikia atiduoti garbę kun. K. Vasiliauskui, kuris visą laiką praleido Seime su moksleiviais ir savo prakiliais patarimais šelpė moksleivių nuomones. Ši sesija pasibaigė šeštą valandą vakare.

Antrą dieną posėdžiai prasidėjo 10 valandą ryto. Pirmiausia centrališka valdyba išdavė savo raportą. Pasirodė, kad atsilankė į Seimą tiktai pirmininkas, 2-gano administratorius. Kiti-gine du dolerių, aš tris. Didelis daildavė jokios žinios, šikiant raštas jis tris, aš net penkis duotininką, kuris prisuntė laiską.

Visi raportus išdavė kuogeriaus. Tapo nutarta iš svarbesnių dalykų šie: — panaikinti savyšalpos fondą ir esančius pinigų fondo įduoti "Motinėlei" Šj reikalą pavesta atlikti Navickui. Tapo panaikintas kolegijos fondas. Nutarta šj fondą pavesti Katalikų Federacijai. Kaipas inese klausimą apie prisidėjimą prie Katalikų Federacijos. Tapo nutarta vienbalsiai prisidėti su mokesčiu po 6 centus į metus. Tuomi trečia sesija ir pasibaigė.

Ketvirta sesija prasidėjo antrą valandą po pietų. Tapo perskaityti pasveikinimai — telegramos nuo kun. Karkausko, iš Ansonijos, nuo p. Tananevičiaus iš Chicago ir kitų. Taipgi buvo perskaityta laiškas nuo p. Norkuno "L. Vyčių" pirmininko su prišuntimu albumo "kaipo dovaną moksleiviams. Šie dėkodami, pagerbė jį atsisojimu. Visų pasveikinimus moksleiviai patiko delnų plojimu. Pirmiausia tapo inestatas klausimas apie spausdinimą organo kitais metais. Nutarta to prie "Draugo". Dar daugelis puikių ir prakilių inesių tapo inestata moksleivių, kuriuos seimas apsvares samoningai priėmė arba atmetė. Po visu inesių tapo padaryta pertrauka, laike kurios nutraukė fotografiją. Po pertraukai slaptu balsavimu išrinkta nauja centrališka valdyba, kurion pateko šie nariai:

Redaktorium — kun. P. Lapelis
Administratorium — A. Linkus
Pirmininku — Julius Kaupas
Vice-pirm. — p-lė Sidlauskaitė
venbalsiai) — Kloris.

Protokolių rašt. — J. Navickas
Finansų rašt. — Migasakas
Kusos globėjais: I Česmulevičius ir II Čižauskas.

Dvasišku vadovu vienbalsiai — kun. K. Vasiliauskas. Visi nutarimai pavesta įvykinti centrališka valdybai, nes tos komisijos niekuomet nieko neatlleika. Tapo išreiktas joms viešas paaukimas. Vieta kitam seimui paskirta Waterburyj. Reikia pažymėti, kad didėliai užjaučia jauniems moksleiviams kun. Meršauskas, Atholio klebonas, kuris per visą seimą dalyvavo moksleivių posėdžiuose. Pabaigojė, po nekurių prakalbių, moksleiviai padainavė "Lietuva Tėvynė mūsų" ir kun. Vasiliauskas atkalbėjo maldą. Tuomi seimas ir užsibaigė.

Delegatas J. N.

WORCESTER, MASS.

MOKSLEIVIŲ VAKARAI.

Pirmą dieną vakare moksleiviai parengė prakalbą, deklamaciją ir dainas. Pirmu kalbėjo, verčiau sakant, skaitė referatą apie alkoholio bledingumą. Referatas puikus, skaitlinėmis išmargintas. Prelegentas vaizdžiai nupiešė bledį, kurią atneša alkoholis mūsų visuomenai, nes lietuviai gerai sau "patrukia".

Antrų kalbėjo Vaičiūnas. Šj kalbėtoja pažįsta ganeg ražiai Mas. Valstijos lietuviai kaip iškalbų, turtingą faktuose ir juokuose. Tik, žinoma, kalba be galo be krašto ilga apsunkena klausytojus protą ir nusibosta. Toliau galbėjo dialogą moksleivės Žarkauskaitė ir Sidlauskaitė. Tematas "Proza ir Poezija". Tai-gi dialogos ir poetiška nusisekė. Vėliau p. Čižauskienė dainavo solo "Miserere". Tai artistė, visoje šio žodžio pramėje. Galime lietuviui pasididžiuoti turint tokią puikią dainininkę, ypatingai Worcesteriečiai.

Po pertraukai keli choristai dainavo solo, nusisekė puikiai. Moksleivis Račkus pasakė monologą. Nors programose buvo paskelbta "Makabilius", vienok sakė koki-ten kitą. Po monologui sekė cėlis ir prakalba, kurią pasakė moksleivis Juskaitis. Tematas: "Visa gyvybė iš kiaušinio". Prakalba gražiai, aiškiai pasakyta, verta pasiklausyti.

Pabaigoje vaidina Brocktono moksleiviai vieno veiksmo komediją tuo pačiu tematu, ką kalbėjo P. Juskaitis, paimta iš "Vairo". Ypatingai gerai vaidino Česmulevičius ir Vaičiūnas. Žarkauskaitė taipgi pasižymėjo. Kiti visi vaidino vidutiniškai. Jeigu nepaminti juokų laike vaidinimo pačių artistų.

Žmonijų buvo prisirenkę pilną salę. Tuo vakaras ir užsibaigė.

Antras vakaras prisidėjo dainomis vietinio choro. Matyti Worcester'is gali pasididžiuoti savo choristais, kurių tarp atsiranda žymūs dainininkai. Galima tiktai palinkėti, kad nepamestu savo talento—balso veltui. Ypač pasižymėjo p-lė Vasiliauskaitė. Taipgi pasižymėjo ir p-lės Saldokūtė su Zaveckūtė. Išsiskyrė ir keli jaunikačiai. Nesant vietiniu ir nepažįstant asmenų sunku spręsti apie tikrus talentus. Reikia išreikšti pagarbą p. Čižauskui kuris su savo chorų gali pasirodyti ir parinktoje vietoje. Svarbiausią dalį šio vakaro užėmė vaidinimas keturių aktų dramos "Litvomanai". Apiskritai imant vaidinimas nusisekė gana gerai. Nesileisui į gūnas kritikas — paliksiu jas nuosaliai, tiktai pažymėsiu, kad savo rolės atliko kuopuikaučiai. Augustinas (Migauskas), jo tėvas (Vaičiūnas) p-lės Baltruškaitė su Strajčiūtė ir p-lės Zaveckūtė su Ališauskaitė, ir kiti visi atliko atsakančiai. Po vaidinimo atsiuvo šokiai.

Iš šių vakarų turėjau puikiausius įspūdžius, matydamas, kad mūsų tautiečiai dirba išsijuose. Pavyzdžiui gali būti p. A. Petraitis, kun. Vasiliauskas, J. Juskaitis ir kiti. Matant jų pašventimą šiame rengime žmogus žiūri ir stebiesi, kaip jienas nepritrūksta spēkų. Imšime ir mes iš jų pavyzdį!

Tiktai vienas yra papeiktinas mano nuomone ir labai, tiktai nežinau ką šiame dalyke kaltinti. Laikė šokių nebuvo nei jokio tautiško žaidimėlo, nei jokio šokio, kuriais šiaip mes didžiuojamės. Tiesa pagrožė vieną kartą "Noriu miego", tik tuomet kada įkrydau muzikantams savo prasymu.

"Publika užsilaikė kuopuikaučiai, tiktai pas duris susirinko vienas miesto "špiūn" ir kėlė betvarę, bet tai menkinėkis, nes visur panašiai atsitinka.

Važiuoji žmogus traukinia ir mūstai—kaip čia ne senai pradėta, o jau kiek nuveikta. Ir skęsti saldžiose svajonėse apie lietuvių ateitį, kad lietuviai atgija išnaujo Kristuje, sekdami šių dienų gblasj viskas vardan idealo — "Kristus ir Tėvynė".

Širvintas.

PERKEITIMAS AR KLAIDA.

"Draugo" No. 30 praeito XIX seimo protokole, sesioj penktoj, štai ką užtikau:

9) Prašymas atmokėti pusę pomirtinės (pusė jau atmokėta) už Vincą Launikaitį 57 kp. Exeter Borough, Pa. — atidėta, prašymas, buvo aiškus, mašina drukuotas. Štai koks.

Prašymas, paduotas 28-tam seimui Brooklyn, N. Y. Atidėtas 29-tam seimui Waterbury, Conn. susiv. L. R. K. A. 57-tos kuopos. Exeter Borough, Pa. Narys vaikų skyriaus — Vincas Launikaitis, 1907 metuose einant į mokyklą gatvėkari suvažinėjo koją aukščiau kelio, žinoma, iš jo nėra darbininko. Dabar turintis 13 metų amžiaus reiktų lesti į geresnę mokyklą. O aš (jo tėvas) būdamas septynas šeimynose, neįstengiu uždirbti ant pragyvenimo, o ineigių jokių neturiu. Tai-gi kreipiuosi prie šios mūsų brangios organizacijos. Ydant malonūs 29-to seimo valdyba ir gerbiameji atstovai atkreiptumėte atydą ant nelaimingo savo draugo gal kada atsitarnaus užtai susivienijimui.

Su pagarba pasileikame nariai Susiv. ir tėvai nelaimingojo Motiejus ir Magdė Launikaičiai. Męs žemiau pasirašė, varden 57 tos kuopos, matydami reikalingumą pašalpos Vincui Launikaičiui, pilnai priitariame aukant dalelę iš tautiškų centų. (Čia parašas trijų narių ir kuopos viršaičių su antspauda).

Taigi gerbiameji matote kok-sai buvo prašymas. Nemaldavome pomirtinės tik pasigalėjimo. Jei-gu seimas, būtų atmetęs prašymą nieko upatingo tame, bet-gi dabar jaučiuosi užgautu kas pasiaiskys tai to nežinau. Bet mės-čian kur randasi mano prašymai ydant man prisitumėte už kę būsiu didėi dėkingas. Su godne pasileiku.

M. Launikaitis.

164 Mason str., Exeter Borough, Pa.

81 kp. Alena Spiridavičiūtė.
85 kp. Kazys Jučius, Juzė Jučienė, Jonas Makaras, Antanas Žalimskas, Marė Makarienė, Augustas Saldukas, Kunigunda Cepanaušienė per naują įstoiją, Natalia Sokaitė, Bajorinaitė per naują įstoiją, Julė Preščiūnaušienė, kalta už 2-rą bertainį, Tadas Stelmokas, Joana Vaitienė, Ona Rudminaitė, Juzė Metrikienė, Agata Aušrienė, Povilas Pacevičia, Ona Jucaitė, Barbora, Torozaitė, Ursė Puodžiūnaitė Vincas Karcėva, Emilija Frankimaitė, Antonina Bainoraitė.
88 kp. Antanas Kinderis.
89 kp. Antanas Bazalis, Apolionė Batkaitė.
90 kp. Jonas Žilinskas, Marė Žilinskienė, Juozas Razinauskas.
91 kp. Vincas Skietis, Juozas Izbazauskas, Mykolas Miklinavičia, Jonas Miklevičius, Boleslovas Buškus, Kazys Sidlauskas, Motiejus Liutkevičius, Pranas Depšis, Pranas Palkus, Kazys Šliurpa, Antanas Macėvičia, Bonifacas Juravičia, Antanas Lieponaitis, Juozas Gauronskis, Jonas Morkus, Antanas Kiduldas, Petras Balnevičius, Antanas Paulius, Aleksandras Jurevičia, Kazys Daniševičius, Stasys Kveselis, Kazys Motiekaitis, Jonas Jančys, Pranas Bakaitis, Julius Norkus, Kazys Egeris, Kazys Dainis, Juozas Matusevičius, Aleksandras Beksas.
93 kp. Ona Klovaitė, Kazys Balsys.
94 kp. Marė Vistartienė, Tamonius Vistarta, Pranė Ječionienė, Petronė Jonašienė, Povilas Pačys, Barbora Pačienė, Gend. Gurnevičienė, Jurgis Stanauskas, Petras Kirdakis, Jieva Siekaskienė, Khatrė Gudauskienė, Marė Vigilevičienė, Jurgis Ambrozevičius, Antonina Seikauskaitė, Ona Mainierienė, Juozas Naiveris, Petronė Jurkaičiūtė, Domicelė Augustinienė, Jonas Grimaila.
96 kp. Marė Balionienė.
97 kp. Kastė Šumauskienė, Agata Jevarauskienė, Alena Čudadienė, Albina Nanortionaitė, Antonina Radzūnaitė, Iš kur?
99 kp. Petronė Judkevičienė, Ursė Jocienė, Liūdvīsė Miliūvienė.
100 kp. Petras Cibulskis.
102 kp. Jonas Petraitis.
103 kp. Kastė Rasiūnaitė, Marė Jonienė, Marė Liutkauskaitė, Kostantas Kairys, Jurgis Tarūška kalta už 2-rą bertainį, Emilija Krajerienė, Juozas Jančys.
106 kp. Jonas Bartkus.
107 kp. Marė Stiklienė, Vincas Saulenas, Petras Janauskas, Domicelė, Janauskienė, Agata Saukienė, Agata Krivinskienė, Ursė Žuraitienė, kalta už 2-rą bertainį, Katrė Dvarešienė, Ona Naujevičienė, Kazys Kazemakas, Antanas Grebliauskas, Marė Grebliauskienė.
108 kp. Povilas Kulys, Hipolitas Saibutis, Petras Valantijus.
109 kp. Antanas Griškevičia, Jadviga Stankevičienė, Marė Neviliūtė, Pranas Laimauskas Kazė Lonaitė.
110 kp. Adomas Kozintis, Domin. Varabauskas, Povilas Branzinskas.
113 kp. Pranė Galickiūtė, Marė Jurgelaitienė.
114 kp. Jonas Navašinskas, Mažišius Dikša, Jieva Dikšienė, Kazys Židonis, Antonina Jermalienė.
115 kp. Vincenta Vasiliauskienė, Cipras Maželis, Martynas Vasiliauskas, Marė Žimkaitė, Jurgis Mitkus.
116 kp. Alzė Makarevičiūtė, kalta už 2-rą bertainį, Viktė Seniauskienė, Magdė Misiukevičiūtė, Alzė Taragauskienė, Antonina Kubiliūtė.
119 kp. Juozas Kondrota, Jonas Trokimas, Juozas Overka.
120 kp. Barbora Rimkevičienė, Tofilė Kazlauskaitė, Agere Strimskaitė.
121 kp. Marė Matoniūtė.
123 kp. Rokas Radvilas, Juozas Liutkus, Jokubas Dulkas, Stasys Jokubinas.
124 kp. Jonas Dapkevičius, Zigmas Tumšys.
125 kp. Juozas Juknius, Juozas Bungarda.
128 kp. Antosė Jankevičienė, Teklė Zaleskienė, Tofilė Petrušionitė, Bolys Bilunas, Jedviga Bilunienė.
130 kp. Marė Čipulianskienė.

132 kp. Ona Jonaičiūtė, Magdė Mileikiūtė.
133 kp. Marcelė Stankunienė, ir Jono Stankaus truksta įstoijimo.
136 kp. Vincas Zavičius, Jonas Treigys, Antanas Zeronas.
137 kp. Marė Domeikienė, Antanas Domeika.
138 kp. Ignas Švetkauskas.
139 kp. Antanas Valinčius.
141 kp. Viktoras Laucevičius, Baltrus Smetona, Antanas Tautkevičia.
142 kp. Juozas Černiauskas, Vincas Bagdanavičia, Marė Maksimavičienė, Varonika Buckienitė, Agata Žilinskienė, Domicelė Šimkiūtė.
143 kp. Grasilda Pauliukaitė.
148 kp. Edvardas Sabaliauskas.
150 kp. Marė Černiauskaitė, Vladas Karpinskas.
Pavieniai nariai: — Ona Miliunienė, Pranas Sabaliauskas.
2-ro skyriaus.
12 kp. Simas Virniauskas.
30 kp. Marė Petkienė.
46 kp. Petronė Juodsnukienė.
75 kp. Apolionė Švelnienė.
144 kp. Marė Neverienė.
3-čio skyriaus.
30 kp. Pranas Miliauskas.
46 kp. Viktoras Slankauskas, Petras Aleksa.
60 kp. Anielė Morkiūtė.
89 kp. Jonas Varkala, Marė Kaveckienė, Antanas Kaveckas.
94 kp. Ona Paleikienė, Rožė Stanišauskienė, Marė Preitikienė.
Vaikų skyriaus.
1 kp. Aleksandras Tamulis, Adelė Puskunigaitė.
4 kp. Bronius Staškevičius.
8 kp. Magdė Damašaitė.
9 kp. Antanas Jucas.
11 kp. Jonas Šeštokas.
18kp. Marė Pladinskiūtė.
28 kp. Jetrone Jankeliūnaitė.
30 kp. Jonas Kubertavičius, Edv. Kubertavičius, Varonika Lapinskiūtė, Izabelė Lapinskiūtė.
42 kp. Emilija Gražulitė, Albinas Gražulis.
57 kp. Vincas Launikaitis, Antanas Alikonius.
77 kp. Magdė Ješvičiūtė, kalta už 2-rą bertainį, Antanas Pačikonius.
85 kp. Pranė Saudvilaitė.
89 kp. Alenė Kavičiūtė.
90 kp. Stasė Bernotaitė, Morta Kristopaitė, Liudovika Kristopaitė, Kazė Kristopaitė, Valerija Vulkontaitė, Ona Bradauskaitė.
107 kp. Pranas Gludenis, Kazys Gludenis, Juozas Satula, Jonas Satula, Antanas Satula.
114 kp. Antanas Dikša.
119 kp. Petras Černiauskas, Katrė Jakavičiūtė.
150 kp. Rožė Liutkevičiūtė.
SUSPENDUOTI NARIAI IR BUS IŠBRAUKTI JEI NEUŽMOKĖS IKI 1 D. SPALIO 1914.
1 kp. Motiejus Valinčius, Jieva Sinkevičienė, Kostas Grigoravičius.
5 kp. Kazys Križevičius.
7 kp. Magdė Kubilienė, Marė Kapocienė.
8 kp. Magdė Stankevičienė.
9 kp. Juozas Gecevičius.
10 kp. Antanas Žilis, Karolius Lekas, Stasys Bauzas, Jonas Jakšys.
11 kp. Antanas Šopis, Petras Pauderys, Mikas Ukelaits, Anielė Mačienė, Ursė Trundžiūtė, Antanas Mačys.
13 kp. Alzė Misičienė, Agnieszka Vilčiauskienė.
16 kp. Alzė Sidaravičienė, Ona Stanevičienė, Kostancija Valentinienė.
18 kp. Marė Vasiliauskienė.
19 kp. Antanas Stonys.
21 kp. Simas Lukšys.
22 kp. Jieva Sinkevičiūtė, Mykolas Prannaitis.
23 kp. Juozas Patašius, Juozas Gabrieliavičia.
24 kp. Aleksandra Raudziūtė.
30 kp. Jonas Antanaitis, Andrius Vaitkunas, Alena Antanaitienė.
31 kp. Ona Stanelionienė.
33 kp. Kostantas Draugelis.
36 kp. Antanas Dulskys, Juozas Stravinskas.
38 kp. Jieva Krivonienė.
40 kp. Juozas Mieladžys.
42 kp. Ona Glambitė, Ona Aleknavičiūtė.
44 kp. Juozas Bizokas.
46 kp. Juozas Gudauskas, Jie-

va Žitkuvienė.
48 kp. Kazys Baltrunas.
51 kp. Jonas Burneika, Marė Gavenienė.
56 kp. Juozas Tamašauskas, Jonas Raudonaitis, Jonas Zvirblis, Antanas Berentas, Adomas Gailienis.
58 kp. Juozas Bajoras, Matas Rutkus.
60 kp. Ona Dambraskienė, Juozas Abraitis.
65 kp. Marė Martinkevičiūtė.
70 kp. Marė Markeliūnienė.
71 kp. Povilas Alenskis, Antanas Petkus, Antanas Tiknius, Stasys Saulys, Antanas Remeušius, Pranas Buras.
74 kp. Agata Ramilienė.
88 kp. Marė Reikšienė, Juozas Liminskas.
87 kp. Adolpas Bernotas.
89 kp. Kazys Barolius, Juozas Savickas, Pranas Veryga.
90 kp. Mikas Stašauskas.
91 kp. Jurgis Pavašaris, Jonas Ramanauskas, Kazys Pabilionis, Mateušas Juodys, Juozas Grigonis, Motiejus Priedžius, Jurgis Šlevas, Juozas Levičkas, Julius Puzaras, Jonas Balčiūnas, Antanas Lazdauskas, Salemonas Zambasevičia, Julius Petraitis.
94 kp. Povilas Juraskas, Juozas Ramša, Marcelė Rumšienė, Marė Valakienė.
97 kp. Alzė Gerbulavičienė, Feliksė Laboniūtė, Marė Laboniūtė.

Ona Makaravičiūtė, Jieva Stankevičiūtė.
98 kp. Anielė Razmienė.
100 kp. Vincas Sabaliauskas, Monika Sapšaitė.
105 kp. Kazė Martinaitienė.
108 kp. Kazys Tamulynas, Emilia Kuzmickienė, Pranas Tauras, Dominika Miniatas, Ona Vasiliauskaitė, Marė Smagdžiūnaitė, Ona Šimkauskienė, Mykolas Kuzmickas, Juzė Vezevičienė.
109 kp. Marė Brunikiūtė, Rožė Rudukiūtė.
110 kp. Pranas Stankevičia, Jonas Levonavičia, Jonas Mickunas, Marė Gedaičiūtė, Kazys Vasiliauskas.
113 kp. Juozas Aleliūnas, Ona Aleliūnienė.
114 kp. Vladas Valiutkevičius, Rožė Valiutkevičienė.
115 kp. Gabrys Janionis, Jonas Kulikauskas, Antanas Užupis, Petras Raudonaitis, Marė Kaičiūnytė, Marejona Mažeikienė.
116 kp. Kazys Makaravičius, Jonas Makaravičius, Antonina Tirlikienė.
120 kp. Magdė Markevičiūtė.
123 kp. Antanas Dainius, Bronius Nemkevičius, Vladas Žekus.
125 kp. Viktoras Korstas.
128 kp. Motiejus Dundys.
136 kp. Pranas Babavičia.
137 kp. Antanas Panuškis, Katrė Keturakiūtė.
138 kp. Petras Urmonas, Ona

Jaskunaitė.
139 kp. Magdė Durakienė.
141 kp. Dominika Dikša, Marė Dikšienė, Kostantas Rafolas.
142 kp. Jonas Beinoravičius, Liudvikas Juškevičius.
146 kp. Kazys Levonaitis, Petras Levonaitis.
Pavieni nariai: Jonas Milken-tas.
2-ro Skyriaus.
57 kp. Petronė Juodsnukienė.
3-čio Skyriaus.
33 kp. Kazė Petreikienė.
Vaikų Skyriaus.
8. Marė Liutkevičiūtė, Ona Liutkevičiūtė, Magdė Liutkevičiūtė, Alena Liutkevičiūtė, Adelė Liutkevičiūtė.
18 kp. Alena Vasiliauskaitė.
28 kp. Juozas Čekanauskas, Antonina Čekanauskaitė.
36 kp. Alfredas Brazauskas.
42 kp. Antosė Ruzgiūtė, Jonas Ruzgaitis.
77 kp. Ant. Vaitiekoniūtė, Agnieszka Zakiūtė.
81 kp. Leonas Norbuta.
114 kp. Marė Valiutkevičiūtė, Alena Valiutkevičiūtė, Magdė Valiutkevičiūtė.
Pasiūlymo priėmimo mėnesinę mokesį už 3-čią bertainį:
126 kp. iš Coaldale, Pa.
127 kp. iš Cambridge, Mass.
J. S. Vasiliauskas.
Susiv Raštinkinas.

\$500.000.00

Paskolos pagerinimui Chicagos nejudinamų turtų Real Estate su- moje nuo \$500 iki \$2500.

**PEOPLES STOCK YARDS
STATE BANK**

Ashland Ave. & 47th St. Chicago.

Seniausi, plačiausi ir stipriausi banka va-
karuose nuo Stock Yardų.

minti, kad geriausias būdas būti sveiku, tai saugoties, kad nesusergti (kad neįsileisti į kūną mikrobus). Tūli žmonės nesuserga, nors ir jų kūną įsigauna ir užpuola tyfoidinės šiltinės mikrobai, bet daugelis žmonių sunkiai suserga. Tad geriausias būdas apsisaugoti, kad nesusergti.

Turiu nepamiršti ir tai, kad jei kūnas randasi silpname padėjime, tai lengviaus li-gos perams įsigauti ir pasekmingai veikti. Tad privalome visada užlaikyti kūną sveikliausiai, tada kūnas galės geriausiai apsigauti įsigavusį mikrobą. Kaip pasielgti, kad taji veiklumą, sveikumą ir gyvybę kunui suteikti ir palaiky-ti paaiškinsime vėliaus kitoje lekcijoje.

Tiesu Skyrius.

Advokatas A. A. Šlekis.

NETURITE TIESOS BAUSTI.

Cicero, III, rugs. 2, 1914 m.
(I teisių patarimų skyrių). Aš labai norėčiau žinoti, ką man reikia daryti su svetimais vaikais, kurie eina ant mano žemės be pavelyjimo, ir tyčiomis kvietkus skina iš daržo ir mindžioja viską. Jau kelis kartus aš juos nuvariau šalin, bet vistiek jie tyčiomis lenda ir lenda. Malonėkite man pranešti per jūsų skyrių, ar man būtų leista juos nubausti, su-gavus nors vieną ar kelis iš jų mažyčių piktadarių.
F. A. R.

Atsakymas.

Tamsta neturi jokios tiesos svetimus vaikus nubausti. Jeigu jie peržengė tiesas, tai Tamsta galite pranešti apie tai jų tėvams ir policijai.

NAMŲ TARNAITĖ TURI DUOTI ŽINIĄ.

Chicago, rugs. 4, 1914 m. (I Teisių patarimų skyrių). Mano namų tarnaitė jau dirba pas mane apie septynių mėnesių. Aš jai mokėdavau al-gą kiekvieną savaitę subato-mis. Šiandien ji man ūmai pranešė, kad ji daugiau pas mane nebedirbs ir apleis savo darbą. Aš dabar ketinu jai nieko nemokėti už šią savaitę, nes ji taip negražiai pasiel-gė. Ar namų tarnaitė turi

duoti žinią savo gospadinei, kad ji nori apleisti darbą?
Ona Linkienė.

Atsakymas.
Taip. Kiekviena namų tar-naitė norėdama apleisti savo darbą, turi duoti savo gaspa-dinei žinią išanksto mažiau-sia nors savaitę pirm aplei-dimo darbo. Jeigu ji to nepadarytų tai gali-tė tą savaitės algą palaiky-ti kaip atlyginimą už pada-rytą bledį.
A.S.

ZMOGLIS TURĖJO DIRB- TI "LABOR DAY" DIENOJE.

Chicago, rugs. 8, 1914 m.
(I Teisių patarimų skyrių). Panedėly buvo amerikoniška šventė (Labor Day) ir daugie-li žmonių nedirbo. Mano dirbtuvėje visi turėjo dirbti vi-šą dieną, ir aš turėjau būti darbe. Jeigu nebūčiau į dar-bą nuejęs tą dieną, jie bū-tų mane nuo darbo atleide. Ar yra kokia nors tiesa dėl uždraudimo darbo dirbtuvėje tokioje darbininkų šventėje?
Juozaps Baltakis.

Atsakymas.
Ne. Darbininkai turi dirbti bent kurią dieną, šventę ar nešventę, jeigu savininkas to reikalauja; ir tiesos nega-li to uždrausti tokioje šventė-gė.
A. S.

Blaivybės Dirva.

SEIMAS.

Pilnųjų Blaivininkų Susivieni-jimo Amerikoje Seimas atsisu-vo Worcester, Ma's. Rugsėjo 15 ir 16 dienų 1914 m. Seimas prasidės rugsėjo 15 dieną iškilmingomis pamaldomis šv. Kasimiero Lietu-vių Bažnyčioje, Providence st., 9:00 val. rytė. Tuoj po pamaldų prasidės sesijos parapijinėje salė-gė, 20 Waverly st.,
Tų dienų vakarais yra rengia-mi pasilinksminimai: pirmą va-karą bus prakalbos su dainomis ir deklamacijomis, antrą vakarą blaivininkai vaidins "Ant be-dugnės krašto".
Apsistojimo vieta delegatams skiriama Wairen Hotel po kairę iš stoties, ant tos pat gatvės. De-legatai, kurie atvažiuos dieną, o norėtų gauti vietą pas žmones, lai-

ateina į parapijinę salę, 20 Wa-verly st., o is ten bus jiems nu-rodyta tinkama vieta.

Komitetas.
Lietuvių Rymo-Katalikų Pilnųjų Blaivininkų Amerikoje S-mo 4 seimas, 15, 16 rugs. (Sep-tember), 1914 m.,
Worcester, Mass.

Šv. Kasimiero lietuvių parap. Kviečiame kuoskaitingiau-siai Pilnųjų Blaivininkų Sei-man atsilankyti. Šis seimas Piln. Blaiv., iš eilės ketvirta-sis, beabejonės turėtų būti pa-sekmingiausias, nes per šiuos ištisus metus nuo perykšio seimo, iki dabar, Susiv. Piln. Blaivininkų užaugo beveik dvigubai. Nors jį klindė, taip kaip klundo ir dabar, kaiku-rie alkoholio užtarėjai, bet Piln. Blaivybė Amerikoje lietuvių

tarpe, pastebėjimai prasiplojo, ypač per šiuos praėjusius metus, taigi, kaip per geležinę drūtietę persilaužė.

Paskutinėse atskaitose šių metų pasirodė, kad Pils. Blaivininkų Amerikoje lietuvių tarpe suskaičiuota viršaus šešių tūkstančių asmenų, o prie L. R. K. Pils. Blaiv. A. S. mo iki šiol prisiruošusios 37 kuopos.

Vietos, kur platinama Pils. Blaivybė:

1 kp. Waterbury, Conn. Šv. Marijos Sopulingos Dr.-ja.

2 kp. Chicagoje, Ill. Visų Šventųjų parapijoje.

3 kp. Newark, N. J. kuopa susilpnėjus.

4 kp. Orchard Lake, Mich. Lietuvių moksleivių tarpe.

5 kp. Waterbury, Conn. Šv. M. Nekalt. Prad. Dr.-ja.

6 kp. Paquonock, Conn. Lietuvių tarpe.

7 kp. Waterbury Conn. Šv. Juozapo Kareivių.

8 kp. Hudson, Mass. (nusilpnėjus).

Yungstown, Ohio. Prakilnesnių lietuvių tarpe.

10 kp. Grand Rapids, Mich. Prakiln. liet. tarpe.

11 kp. Union City, Conn. Barelis lietuvių.

12 kp. Stanton, Pa. Lietuvių parapijoje.

13 kp. Baltimore, Md. Prakilnesnių lietuvių tarpe.

14 kp. New York, City. Aušros Vartų parapijoje.

15 kp. Gilbertville, Mass. Prakilnių lietuvių tarpe.

17 kp. Grand Rapids, Mich. Jaunųjų lietuvių.

18 kp. Bridgeport, Conn. Šv. Jurgio parapijoje.

19 kp. New Haven, Conn. Lietuvių parapijoje.

20 kp. Gardner, Mass. (susilpnėjus).

21 kp. Chicago, Ill. Šv. Kryžiaus parapijoje.

22 kp. Kenosha, Wis. Lietuvių parapijoje.

23 kp. Silver Creek, Pa. Lietuvių parapijoje.

24 kp. Athol, Mass. Prakilnesnių lietuvių tarpe.

25 kp. Worcester, Mass. Šv. Kazimiero parapijoje.

26 kp. Homestead, Pa. Lietuvių parapijoje.

27 kp. Chicago, Ill. Šv. Jurgio parapijoje.

28 kp. Chicago, Ill. Aušros Vartų parapijoje.

29 kp. Pittsburgh, Pa. Šv. Kazimiero Dr.-ja.

30 kp. Monesen, Pa. Nauja kuopa.

31 kp. Wilkes-Barre, Pa. Lietuvių parapijoje.

32 kp. Verona, Pa. Nauja kuopa.

33 kp. Girardville, Pa. Nauja kuopa.

34 kp. Hamond, Ind. Nauja kuopa.

35 kp. Montreal, Can. Lietuvių moksleivių tarpe.

36 kp. Rochester, N. Y. Nauja kuopa.

37 kp. Cicero, Ill. Nauja kp.

Nors jau yra gražūs būrelis, su gerais norais, pilnais energijos, platinoti pils. Blaivybę, bet ant tiek lietuvių gyvenančių Jung. Valst., tai dar labai mažai. Bet patarlė sako kad; Rynas ne viena dieva inkurtas, perplaukė šimtai metų. Taip ir pilnoji Blaivybė, truputį, po truputį, žengdama pirmyn, prasiplojo platyn. Dievui dėkui, kas kartą žymia auga.

Šiaudien, Susisvėnėjime Pils. Blaiv., galima matyti, ne tik vargšą darbininką, ne tik prasižėrėlį, bet įstoja i Pils. Blaiv. mūsų garbioji inteligentija: moksleivių jaunoji karta, daugumas dvasiškos, gydytojai ir t. t. Tie, taip branginami mūsų asmens, pils. Blaivybė remia, kas kuo gali, kas žodžių, turtu ir t. t. ir abejonės, kada ateis laikas, kad visi lietuviai be skirtumo, stosies Pilsais Blaivininkais.

I seimą Pils. Blaivininkų reikia rengties, su pilnu pasižventimu, gerovei mūsų brolių skėstančių alkoholis pragaro gėmėse. Kuopos turėtų paskirti, sulys išgala, prisijusti seimam atstovus. Taip pat ir pavieniai atvykti, ir visi mylėtojai Pils. Blaivybės bent su patarimo žodžiu.

Kam rūpi tautos gerovė, be abejonės, tam tur rūpėti ir Pils. Blaivybė, tautos tarpe.

J. V. Kovas, Cent. sekr.

FRANCŪZIJOS SPECIALISTAS

GYDYTOJAS PASMERKIA GRIMĄ NET IR LENGVAUSIO

VYNO.

Birželio 13, 1914. Paryžiaus gydytojas G. Bertillon, gerai žinomas specialistas alkoholizme, padavė reportą ketvirtajam Prancijos Medicinos Praktikančių Kongresui. Tame reportė jis paminė ir gerimą lengvaus vyno ir alaus tuo pačioje eilėje su degtine koniaku ir džinu.

Daktaras Bertillon mano, kad nors lengvasis vynas umai nepadaro pikty veikmių gėrėjams, tačiau palengva alkoholio nuodai įsisiurbia i žmogaus kūną ir padaro blėdingas veikmes protė ir kūne. Šis daktaras ragina prie smarkios kovos prieš svaigalų gėrimą Prancūzijoje.

Jo reportai prirodo, kad daugiau svaigalų yra išgeriama kiekvieno žmogaus Prancūzijoje, negu kokioje kitoje Europos dalyje. Jo skaitlinės parodomos litrais (litras yra viena šešta dalis kvortos) Prancūzijoje kiekvienam žmogui per metus išėina 18.88, Belgijoje, kiekvienam žmogui per metus — 13.88. Italijoje kiekvienam per metus 12.02, Šveicarijoje 11.96, Danijoje 10.94. Ispanijoje 10.06. Vokietijoje 9.4, Anglijoje 7.77, Švedijoje 5.31, Rusijoje 5.21.

Tikrai stebėtinai daiktas, kad Prancūzijos daktaras parodo Prancūzijos žmonės didžiausiais girtuokliais, daugiau, negu dusyk tiek išgerenčiais negu Anglijos ir Rusijos žmonij, nors tikrai Prancūzijoje pasirodo daug mažiau tikrųjų girtuoklių (syrųojančių) užtai taip yra, kad daktaras Bertillonas lengvai vėną priskaito prie tos pačios kategorijos su degtine, džinu ir kitais svaigalais, ir vėl užtai kad Prancūzai savo klaretu vėną geria prie kiekvieno valgio. Catholic advocate temperance.

Pasmerkietji pasirašo ant

Prohibicijos.

Philadelphia, Pa. Birželio 25

d. 1914. Pasmerkietji arba kalėjime uždarytieji žmonės pasirašo ant peticijos, kad pilnai 70

nuošimtis jų yra kalėjime už

kriminališkus pasikaltimus per

girtybę padarytus, meldė valdžios, kad išdribtų įstatymus, uždraudžiančius svaigalų pirklybą. Yra pranešta, kad 1,500 jų pasirašė. Tuos jų parašus pridėjo prie anos peticijos, kuri jau yra surengta paduoti legislatoriams. Laikraščio išduotojas pradėjo rinkti tuos parašus kalėjime.

Tikrai tai yra geriausias liūdytojai, kurie liūdi, ka dar alkoholis liandei, o jų palidijimas yra vertas pasigailėjimo iš legislatores šales. Nes kur uždaro smukles, kalėjimai tuštinasi.

KUOMET KUNIGAS NIEKO NEGELBSTI.

Iš visų Dievo malonių kokias žmogui duoda yra brangiausia atleidimas kalčių. Bet (anot kunigo Curtino) štai nusidėlis, kuris labiausiai reikalingas Dievo malonės, atleidimo nuodėmių, nes jis jau miršta. Toje ji valandoje gailingiausios Dievas skubinasi atleisti žmogui kaltes; nes tuomet jam labiausiai reikia. Jis būna sukludytas šale girtuoklio mirties patalo, atmintinė, broliai, kad nėra meilės veikalo aiškesnio ir atviresnio negu penitento šaukiančio Dievo pasigailėjimo, darančio savo pažeistajam Sutvėrėjui giliausią gailėtį širdies. Žmogaus protas tai geriausiai supranta. Kiek kartų buvo girtuoklis prasergetas galis mirti girtybėje, jei kartą dris pasigerti! O dabar štai! ta nelaimė ji patiko! Štai jis gulį nebyly, vos tik kvėpuoja, kurčias negirdi šaukmo savo bižniolių įkalbančių jam sakramentus — miršta girtybėje. Kunigas stovi pas jo lovą, bet nieko negali jam pagelbėti. Kad pribūtų net dešimtis tūkstančių kunigų prie vieno mirstančio girtuoklio, girtybė nukirpo jam visas Dievo dovanas atleidime. Girtuoklis pats sau liuosą valia išplėšė protą. Teisingai ištarta, kad girtuoklis stačiai užgauna Dievui širdį.

K. P. S.

VIENAS BLAIVININKŲ SUBSIRINKIMAS.

RINKIMAS.

Dievo Apveizdos parapijos pilnųjų blaivininkų kuopa savo susirinkime 4 rugšėjo nutarė prisidėti prie Pilnųjų Blaivininkų Susivienijimo ir įsakė kasininkui išsiųsti centrui paskirtą duoklę.

Ilgai buvo svarstyta apie būsimąjį blaivininkų seimą (15-16 rugšėjo). Jaunutė, silpna savo finansais kuopa nepasigalėjo nusijusti savo delegato; tad nusprendė raštu išreikšti savo įnešimus.

1. Kuopos nuomone pirmiausia ir svarbiausia nutarimas, kur turėtų blaivininkų seimas priimti, yra tai palinosavimas mūsų bažnyčių ir parapijų nuo alkoholio ir salinų intekmės. Yra žinoma, kad daugelis mūsų parapijų rengia ferus, piknikus bažnyčių naujai — su svaiginamaisiais gėrimais, kad kai kurių parapijų komitėtuose esama ir salininkų, kurie ir stengiasi prie kiekvienos progos savotiškai parapijai patarnauti.

Toje visuotinoje doros ir su

pratinimų betvarkėje, kurioje mes

čia gyvename — vienatinė, ro-

dos, lieka doros mokytoja ir pa-

laikytoja — tai mūsų katalikiška

parapija. Tačiau jeigu parapija

daro girtas pramogas, remia gir-

tybės įstaigas — tuo pat ji du-

savo patvirtinimą, sankciją

visam tam praigastingam ir tvir-

kinančiam darbiui, kurį varo al-

kolinis kapitalas, tuo pat ji

trunkdo plėtoties mūsų brolių tar-

pė blaivybei. Aišku, kad tokis

elgimas jokiu būdu negali būti

sutaikintas su tais praklinais

tiksiais, kuriuos turi mūsų Baž-

nyčia ir mūsų parapijos. Tad lai-

kas jau nuplauti nuo parapijų tą

dėmę, kurią alkoholio pramonin-

kai gudriai buvo uždėję.

2. Susirinkimas išrado reikalin-

gų įstatuose aiškiau išreikšti,

kaip blaivininkai turi elgtis kas

link gėrimo, arba negerimo sva-

igamųjų gėrimų. Esama blaiv-

ininkų, kurie patys kad ir ne-

geria, tačiau kitus nuodais vai-

šina. Ypač susidurdami su ne-

lentuojų papročiu — nuėjus

į kito stubą būtinai fundyti gėri-

mus — jie neįstengia (tas pa-

protys mums gėdą daro, nes ro-

dos mūsų brolių nekultūringumą)

pasipriešinti tam inpročiui ir to-

kiu būdu, patys prisideda prie

girtybės palaikymo. Tuotarpu

nuoseklus blaivininkas ne tik

pats neprivalo alkoholio vartoti,

bet ir kitiems tų nuodų neturi

paduoti. Tad ir būtų pagaidu-

jama įrašyti i įstatus, kad "na-

riai ir patys nevartoja jokių

svaiginamųjų gėrimų ir kitiems

jų neduoda".

3. Blaivybei plėtoties trunkdo

dar kitas blogas papročys mūsų

gyvenimo. Mūsų draugijos, kaip

katalikiškos, taip tautiškos savo

baliaus dar daugiausia salinūno-

se, arba svetainėse, esančiose

prie salinų. Visi nariai turį da-

lyvauti ir visi verčiami kuodau-

giausiai i savo pilvus nuodų su-

pilti, nes iš to ir draugijai, ir sa-

linininkui pelnas. Nedalyvau-

jantieji — moka pabaudas po

\$1.00. Pralavinimas viešųjų

pramogų, keliamųjų mūsų katal-

ikiškųjų draugijų, būtų antras

svarbus žingsnis lietuvių katali-

kų, kurį jie ar angščiaus ar vė-

liau, turės žengti. Tačiau, kol

tas negudrus papročys laiko dar

musiškis apglėbęs, — blaivininkai,

kai, prigulintieji prie pašalinių

draugijų — vis delto neprivalo

dalyvauti girtuose (balinose, nors

ir delto viena, kad kvėpavimas

alkolio tvaikais nėra sveikas ir

malonus dalykas. O kad neatsi-

sakius pridėti prie sumanytojo

draugijos pelno ir savo dalies,

tad blaivininkai gali užsimokėti

savo 25 centus ir su jais įteikti

pakvietimo kortą baliaus vedė-

ms. Tokiu būdu galima pasi-

liuosuoti ir nuo dolerinės paba-

dos ir išvengti to malonumo, kad

žiūrėti įsą naktį i sugyvalėju-

siaus žmonės, klausyti girtų

keiksmų ir blevyžų ir kvėpuoti

užnuodytu oru. Apskritai blaiv-

ininkai turėtų nelankyti nei sa-

linų, nei kitių įstaigų, kur pa-

davinėjami svaigalai ir žmonės

gyvuliai pavertiami. I įstatus

gi reikėtų aiškiai įrašyti, kad

"blaivininkai nelanko jokių gir-

tybės įstaigų".

F-as.

MOTERŲ DIRVA.

PROJEKTAS KONSTITUCIJOS LIET. KAT. MOTE- RŲ SA-GOS AMERIKOJE.

Tąsa.

Kasininkė.

5. Lietuvių katalikių sąjungos

kasininkė priims ir užlaikys pa-

gal nurodymus įstatimų tarybos

visus pinigus, įplaukiančius sąju-

gos kason centriniams raštinin-

kės ir už priimtus pinigus išduos

jai kvitą, ji išmokės, visus pildo-

mosios valdybos paliepus ir pa-

liepimus įstatimų tarybos; pra-

laš kuopoms apie užmokėtas mo-

kesnis; įmokės posmerinę pa-

šalpą pašalpagavimams ir pašal-

loje, sirgusioms narėms, jei

toki išmokėjimai bus leisti pil-

domosios valdybos, išmokant pos-

merinę pašalpą pusius čekį

kuopos kasininkei — pašalpą li-

goje — kuopos raštininkei; vis

atskirai atskaitas visų fondų už-

gyrtų įstatimų tarybos. Pabaigus

savo tarnystę perduot visų są-

jungos turtą savo įpėdinei; ji

praneš pildomajai valdybai apie

įplaukus ir išmokėjimus, nuo ko

priimta ir kam išmokėta syki i

mėnesį, ji perduos knygas pildo-

majai valdybai arba jos nuskir-

tai komisijai peržiūrėti nere-

čiaus, kai syki i tris mėnesius.

Kasininkė, užtikrinimui atsakan-

čio vėdimo kasininkės reikalu,

užsistatys, nuskirti įstatymų ta-

rybos, kauciją. Pildomoji val-

dyba, reikalui priėjus, gali pa-

dinti kauciją neužstačius kaucijos

rinktai kasininkei, pildomoji

valdyba nuskiria kitą kasininkę,

galinčią užstatyti kauciją. Nus-

kirtos kasininkės tarnystė tęsiasi

iki artimiausio susivažiavimo į

įstatymų tarybos. Kasininkė pildys

visą tą, ką nuo jos reikalaus Lie-

tuvių katalikių moterų sąjungos

gerovė.

Kasos globėjos.

6. Kasos globėjos peržiūrės

centralinės raštininkės ir įdinin-

kės knygas ne rečiau dviejų sy-

kių metuose ir savo patyrimus

pagarsins sąjungos organe. Ka-

sos globėjų privalumas peržiū-

rėti visus sąjungos dokumentus,

tarymus pildomosios valdy-

bos, komisijų; peržiūrėti ir pa-

tikrinti visą Lietuvių -

Mokesnis už mokymą nustatytas skubinosi, kad suspėti ant nakties \$1.00 už valandą; taigi — vakarai ant savaitės po 2 val. kas vakaras bus 6 val. — "Vyčiai" kursai atsisėdė \$6.00 savaitėje. Tuos pinigų mokytojas užmokės raštininkas su išdėdiniu "Vyčiai" (žinoma, kurie mokėsi) nutars, kiek kiekvienas mokėsi turi mokėti už mokslą, kad apmokėjus mokytojus (projektus) neduotų, kaip \$1.50 nuo kiekvieno mokinio į mėsę). Kuo daugiau bus lankytojų kursų — tuo mokesnis už mokslą bus pigesnis. Kartais gali būti, kad įplaukų už mokslą gali būti daugiau, negu reikia mokytojų užmokėti; taisyklė "Vyčiai" (kursistai) gali sulaukti savo noro išmokėti pinigų sunaudoti ar pasamdyti tolimus lankymus laiku mokytojų, ar sau juos pasidalinti, ar kaip kitaip su jais pasielgti.

Kiekvieno kursų lankytojo pareiga yra paraginti savo draugus ar pažįstamus lankyti ant "Vyčių" kursų, taisyklė, susiradus didesniams skaičiams mokinių, ir mokslas pakeičia bus ir naudą iš jo taps savastimi didesnio burio žmonių.

III.

Kiekvieno dalyko mokytojas turi atsakančiai prisirengti prie išguldymo lekcijų. Anglų kalbos mokytojai geriausiai gauti čia augusius lietuvių, nes reikalingas yra mokėjimas gerai ištartai anglų kalbos žodžius. Reikia, kad kiekvienas mokytojas mokėtų užtikrintai lietuviškai, kad galėtų paskatinti mokyti lietuvių visai dar nesuprantančius anglų kalbos.

Kol kas į mokytojų pastatytos kandidatus sekančių ypatų:

Lietuvių kalbos, Lietuvos istorijos ir geografijos; Karosas, Jokubauskaitė, Šimutis, Kaupas ir Pakštas. Anglų kalbos ir aritmetikos: panelės Kačinskaitė ir Šulckaitė.

Mokytojai kas mėnuo turės susirinkimą, kad drauge aptartų visus svarbesnius kursus, reikalus, pagal vienodai išdirbtą plano pavyzdį švietimo darbą ir t. t. Tuom tarpu tik tiek... Neuzilgo bus daugiau parašyta organe apie "Vyčių" kursų — laukės universitetus.

Raštininkas.

CHICAGOJE.

(Pradžią ant 3-čio pusl.)

ACIU.

Lietuvių R.—K. M. Sus-mo III-čios ir V-tos kuopos taria nuširdų ačiū visiems, tiems, kurie malonėje dalyvauti mūsų parengto vakaro programoje, rugpiūčio 30 d. Chicagoje šv. Jurgio par. svetainėje.

Su pagarba.

III-čios ir V-tos kuopų Valdyba.

ATIDARYMAS L. MUZIKOS MOKYKLOS.

Rugsėjo pirmą dieną, iškilmingai tapo atidaryta Lietuvių Muzikos mokykla. Iškilnėje atidarymo dalyvavo nemažas būrelis inteligentių kaip švietišių, taip ir dvasiškų.

Dr. A. Rutkauskas pasakė praeitą, kurioje trumpai paminėjo muzikos svarbą gyvenime palinkėjo mokyklos inkurėjams pp. A. Poeciui ir A. Aleksandravičiui gero pasisekimo ir ypač pasidarymo lietuviškos dailės srityje. Susirinkusieji inteligentiai kiekvienas nuo savęs sudėjo žaibių ir gabimams muzikams daug linkėjimų. Kiekvienas jaučė, kad Chicagoje lietuvių gyvenime padarytas svarbus žingsnis, nes ligšiol muzika nors ir buvo nepatogi vieta gyvenime, bet jai dar nebuvo pridurta tinkama forma. Ir švečiai maloniai buvo sužavėti puikiai atliktu duetu: "Kur Bakužė samano-ta", kurią išpildė p. p. A. Poeci-nė ir p. A. Aleksandravičius, akompanuojant p. A. Poeciui.

Gero pasisekimo pirmiems Chicago muzikams mokytojams.

Muzikos mokykla inkurta p. J. M. Tananevičiaus banko namuose.

J. J.

S. L. A. 11-JO APSKRIČIO SUVAŽIAVIMAS.

6 rugsėjo įvyko senai garšiamas S. L. A. 11-jo apskričio suvažiavimas. Leafy Grove, Minstrupo Daržė.

Suvažiavimas buvo nei mažas, nei didelis. Tvarka tiesiog pekti-na, nes nesilaikyta programos ir vyčiai nepunktuališkai. Kas

rengti susirinkimus ir paskatinti savo narius susilaukti aukomis mūsų tėvyne. Norintams sužinoti plačiau apie šį dalyką kreiptis antrašus:

S. Bakanas, Box 264 Bridgeville, Pa.

Meldžiama visų draugijų sušaukti susirinkimus iki 20 d. rugs. Kada reikės sueti del bendro pasitarimo paskelbsime vėliau.

S. Bakanas, K. Urmanas, J. Leonaitis.

Aukos surinktos 30 dieną rugp. Chicago, III. šv. Kryžiaus parap. bažnyčioje Lietuvos švietimo reikalams.

Po \$5.00: Pranas Lenkauskas, B. Dubo-

ka. Po \$2.00: Mykolas Vaitiekauškas, Br. Elijašius, Antanina Vaičiulaitė, Antanas Kavaliauskas.

Po \$1.00: V. Damaševičius, T. Jankauskas, K. Žanys, Jonas Paukštis, Petras Kvietkus, Antanas Žu-

tkas, Steponas Madžius, M. Sipavičius, J. Sebastijonas, K. Rib-

kauskis, Juozapas Burinskis, Liudvikas Šimulis, Pranciškus Juška, Jonas Nausieda, Liudvikas Ru-

ginė, Pranciškus Kinderis, Nede-

des Septus, Mykolas Mikšius, J. Visakavičius, Adomas Garla,

gai. Po to prasidėjo perstatymas dramos "Mirga", kuris atlikta

pagirtinai, nes visi aktorai savo roles mokojo atsakančiai. Vienas

iš svarbiausių aktorių uždavinių yra, tai mokėti atsakančiai savo

rolę. Šiame vaidinime geriausiai atliko savo roles ir užtikrinai

aiškiai kalbėjo tai: p. B. Slegaičiūtė, "Mirgos" rolėje, p. B. Liebonas, "Bilgėno" rolėje ir

p. p. Lapinaičiūtė "Onos" rolėje. "Mostovo" rolėse. Gerai vaidino

K. Ivinskis "Vytauto" rolėje ir A. Vastokas su M. Ivinskite

"Kareivių" rolėse. Ponas J. Vilkelis "Gimbuta" rolėje persil-

pavijo savo dalygerai, bet nors ma-
jai veikė ir kalbėjo tyliai. Dar

reikia priminti, jog tie veikėjai
tai mokyklos mokiniai, dar jau-
ni, bet reikia tikėti, kad Cice-

ro lietuvių iš jų susilauks gerų
artistų. Per pertrauką buvo sa-
koma eilė. Po pirmo akto sakė

eilės p. B. Kerbedaitė, "Mergė-
lė rūdų darželyje" kuri pusėti-
nai gerai atliko. Antra deklama-

vo Ona Johnsoniūtė, "Vilnius",
išpildė gerai. Po antro akto buvo
deklamuota "Ant Vytauto Ka-

po", — atliko gerai L. Norke-
vičius, po jo V. Feičiūtė, padek-
lemavo "Šv. Jurgio Kareiviai",

kaipo pirmą sykį ėmusi dalyvu-
mai ant scenos atliko neblogai.
Ant galo padeklamuavo p. A.

Petrošius, "Paliaukime Broliai
vairuoti širdinę" atliko neblogai,
bet reikalinga buvo daugiau gy-

vymo. Vėliau po jos p. B. Slegai-
čiūtė pasakė labai gražiai Pr.
Vaičiulio eilės, "Apie

Keistutį ir Jogailą", už gerą at-
likimą apturėjo gėlių buketą.
Vėliau, kad p. Slegaičiūtė ir

jos nepasitęsus scenos, nes iš
jos būtų galima sulaukti tikros
artistės.

Reikia pridėti, kad Cicero lie-
tuviai pradeda darbuotis, reng-
dami vakarus, blaivus pasilink-

smimus ir kitokias pramogas.
Šis vakaras gerai nusikė iš vi-
sų atžvilgių, publikos buvo labai

daug, buvo tai pirmas taip didelis
teatras surengtas šioje apieilinė-
kėje. Kiek teko matyti visi atsi-

lankiusieji buvo patenkinti. Po
vaidinimo publika linksmai žai-
dė visokius lietuviškus žaislus ir

išbandė lietuviškus šokių. Reik-
kia priminti, kad prie surengimo
šio iškilmingo vakaro daugiausiai

pasidarbavo vietinis moksleivis
p. B. Liebonas, kuris abelnai
daug prisidėjo prie rengimo šio-

je apieilinkėje gražių pasilink-
sminimų.

Kepotėnis.

BRIDGEVILLE, PA.

L. S. A. 90 kuopa susirinkime laikytam 30 d. rugpiūčio, kuria-

me dalyvavo ir kitų Bridgeville
draugijų atstovai, išnešė rezolu-
ciją, kad reikia kreiptis prie

Carnege ir Morgano miesto dar-
gijų, raginant jas padėti suau-
pinti Lietuvos nuo karės nukentė-
jusius gyventojus. Šiuo tiklu pa-

tertina minėtoms, draugijoms

No. 182 "Vyčių" V kuopa, Chicago, III. 100 rub. "Rytui" ir

"Žiburiui" lygiomis dalimis.

No. 183 "Vyčių" IV kuopa, Chicago, III. 100 rb. "Saulėi",

"Žiburiui" ir "Rytui" lygiomis dalimis.

No. 184 L. R. K. Piln. Bl. Sus. 38 kuopa, Chicago, III. 100 rub.

"Saulėi", "Žiburiui" ir "Rytui" lygiomis dalimis.

No. 185 kun. Feliksas Kudirka, Chicago, III. 100 rb. "Žibu-
riui".

186. Juozas Petravičius. iš E. St. Louis, III. 100 rub. "Žibu-
riui".

No. 187-9 kun. F. Kemėšis, "Saulėi", "Žiburiui" ir "Rytui" po 100 rb.

No. 190 kun. A. Brška, Chi-
cago, III. 100 rb. "Rytui".

DRAGIŲ REIKALAI.

Draugystė šv. Kazimiero Ka-
ralaičio laikys savo mėnesinį su-
sirinkimą, 2 val. popietį rugsėjo
13 d. 1914 m., bažnytinėje svetai-
nėje, ant 46-tos ir Wood gatvės.
Visi draugai kviečiami kuoskait-
lingiausiai susirinkti, nes bus
daug svarbių reikalų. Taip-pat
meldžiame atsivesti naujų narių
prisirašyti prie šitos draugystės,
nes yra įstojimas pigus tik vie-
nas doleris.

Taip-pat kviečiami susirinkti
tie draugai kurie nebuvo vėly-
kinės išpažinties ir atnešti paliū-
dijimą nuo kunigo.

Su pagarba
Prot. rašt. Liud. Abaravičius.

Susiv. Liet. R. Kat. Am.
valdybos antrašai:

Prezidentas: K. J. Krūšinskas,
59 Ten Eyck st., Brooklyn, N. Y.

Vice-prezidentas: J. Riktorai-
tis, 91 Congress ave., Waterbury,
Conn.

Sekretorius: J. S. Vasiliauskas,
112 N. Greene st., Baltimore, Md.

Kasiterius: Pranas Burba, 456
58 Main st., Edwardsville King-

ston, Pa.

Knygius: Kun. J. Inčura, P. O.
Freeland, Pa.

Dvasiškas Vadovas: Kun. J.
Jakaitis, 41 Providence st., Wor-

cester, Mass.

Kasos Globėjai.

J. Stulgaitis, 122 S. Meade st.,
Wilkes Barre, Pa.

V. Lukoševičius, P. O. Minersville,
Pa.

Lietuvių Katalikų Federacijos
Centro Valdybos antrašai:

Pres. Rev. J. Misius, Box 253,
Elsworth, Pa.

Vice-pres. Rev. F. B. Serafinas,
10806 Wabash ave., Chicago, Ill.

Sekr. Rev. A. Jurgutis, P. O.
Box 105, Export, Pa.

Kas. B. W. Washner, 1514
Corson st., S. S. Pittsburg, Pa.

Kasos glob. Rev. S. J. Čepana-
nis, 318 Fourth ave., Home-

sted, Pa.

Kas. glob. P. V. Obiecinas, 22
and Corson st., S. S. Pittsburg,
Pa.

"LIETUVOS VYŲ" CENTRO
VALDYBOS ANTRAŠAI.

2) Dvasiškas Vadovas: Kun. F.
Kemėšis, 717 W. 18th str., Chi-
cago, Ill.

1) Pirmininkas: N. A. Norkū-
nas, 166 Melrose str., Montello,
Mass.

Vice-pirmininkas: A. Aleksan-
dravičius, 732 W. 19th str., Chi-
cago, Ill.

Prot. raštininkas: Al. M. Rač-
kus, Gilbertville, Mass. P. O. Box
65.

Finansų raštininkė: Ona Kaše-
raitė, P. O. Box 58, Montreal,
Mass.

Išdėminkė: M. Juškievičė, 22
Broad str., Brookton, Mass.

Kasos globėjai:

K. Pakštas, 1644 Wabansia
ave., Chicago, Ill.

A. Visminas, 315, 4th ave.
Homestead, Pa.

J. Naginevičius, 32 Dominick
str., New York.

Literatiška komisija:

A. Kneičis, 41 Capital ave.,
Hartford, Conn.

J. J. Ramanauskas, P. O.
Box 58, Montello, Mass.

F. Virmauskis, 22 Broad
str., Montello, Mas.

"Motynėlės" valdybos nariai.

Pirmininkas — Kun. V. Varn-
giris, 213 S. 4th st., Brooklyn, N. Y.

Raštininkas — Kun. M. A. Pan-
kauskas.

443 Park ave., Bridgeport Conn.

Kasiterius — Kun. A. Kodis,
225 High st., Brooklyn, N. Y.

Antrašai Administracijos Draugy-
stės, šv. Kazimiero Kar. (ant
"Town of Lake").

Pirmininkas — V. Paukštis,
4451 S. Marshall ave.

Vice-pirm. — A. Mikalauskis,
1660 W. 47th st.

Rašt. — L. Abaravičius, 4336
So. Hermitage ave.

Knygnešis — Jonas Černia-
kas, 4459 So. Wood st.,

Išdėminkas — Kaimierius Vana-
gas, 4351 So. Wood st.

Organo užvaldintojas Juozas
Balukas, 1803 W. 46th st.

ANGLISKOS KALBOS MOKYKLA.

Šios mokyklos puiki amerikoniška
metoda, gvarantuoją kiekvienam vy-
rui ir materialiai greičiausiai ir teisingai
išmokinti anglų kalbos, skaityti ir
rašyti labai trumpu laikų.

Ši mokykla nevartoja jokių knygų iš
kurų vargu išmokti, bet turi tikrai
tam sutvertas lėkijas lengvam ir
greitam išmokimui anglų kalbos.

padariai pasilinksminsite. Pirmą sykį
Kurie gyvena už Chicago miesto
naujuose-Suvenytose Valstijose ar Ka-
nadoje ir ypatiausiai į mokyklą lanky-
ties negali, mokymui per laiškus (ko-
respondenciją) labai pasekminga me-
toda.

Duol platonių žinių rašykite, pa-
duodami pilną adresą, o mes nusiųsi-
me pilnas informacijas ir pirmą lėkiją.

Paminėk kokiam laikraštyje maiti
spargalinių Adressas:

WAITCHES BROS.

1741 W. 47th st., Chicago, Ill.

Paleikau savo vyro Simanavičiaus
Petro iš Čičių gub. Aukštodvario
parapijos, Vilniaus gub. 7 metal Ame-
rikoje.

Simanavičiūnė.

Atsišaukimą siųskite "Draugo" Red.

35-39.

Vargonininas ieško vietos lietavi-
koje parapijoje.

Reikalaujantieji kreiptis

Ig. Gaurila,

P. O. Box 1,

Robey, Ind.

35-39

Didžiausias Pasisekimas

(Privatiška karų ekskursija, Utarninke, 15 d. rugsėjo)

Amerikos užrubežinė pirklyba tapo suparaližuota
ir šimtai tūkstančių žmonių liekasi išmesti iš darbo ta-
da, kada kila kainos ant valgomų dalykų, drabužių, vai-
stų ir daugiausiai kitų įvairių gyvenimo reikalų.

LABAI DAUG ŽMONIŲ, kurie
liekasi išmesti ant savo privatiš-
kų išlaidų kimbą prie žemės. Pra-
ėjusį utarninką aš turėjau labai
didelę ekskursiją, didžiausią vi-
soj mano biznio istorijoje ir par-
davimas sulaužė rekordus už 18
metų. Reikėjo dviejų specialiųjų
karų ir iš dalies kitų karų, kad
paimit visus žmones, kurie ieško
žemės ir namų, taip-pat reikėjo
dvidešimties vieno automobilis ir
šešių vežimų, kad apvežti po
mano žemės.

LORDAS KITCHENER, didis
Anglijos generolas pranašauja,
kad karas tęsis per 18 mėnesių.
Tai reiškia, kad trejų metų, o
gal ir daugiau laiko užims iki
Europa pradės pati pildyti savo
javų arodus. Nebuvo geresnės
progos Amerikos fermeriams,
kaip dabar. Agrikultūra nesto-
vėjo aiškesniojo šviesoj, kaip da-
bar, kad stovi. Ar jus nenorite
būti neprigulmingi pradėdami di-
džiauį ir tvirtėnųjį biznį—diki-
ninkauti ant savo paties žemės?

SWIGARTO PLENAS apsaugoja
algū ėmėjus nuo trinio tarpe ki-
lančių kainų už pragyvenimą ir
paleidimo iš darbo. Pradėk, ka-
da dar tebeturi progos. Įmokėk
pradžio mažą mokesnį ir pradėk
iš lengvo gerti šimtelį žemės,
kame galėsi auginti sau maistą —
javus, daržoves, mėsą, kiaušinius
ir paukščius. Dėk savo pinigų į
žemę, kame jie dirbs už jumis
vietoį dėti į banaz ir būti su-
rūstu.

TIK IŠ PRIEŽASTIES didelio
mano žemės reikalavimo aš ne-
keldu jė kainos. Kainos keltasi
pačios gana greitai, kilant įvai-
riems pagerinimams. Aš laikau
tas pačias kainas šiuo laiku nuo
\$10 iki \$35 už akrą ir daugybę
geriausiai gulinčios žemės po
\$18.00 už akrą. Su naujais pri-
dėjimais aš dar turiu 50,000 ak-
rų ant pardavimo. Eik dabar,
kad yra iš ko išsirinkti. Išly-
gos taip žemos, kad reikia tik
\$100 įmokėti ir per septynius me-
tus išmokėti mėnesiniais mokes-

MANO SEKANTI PRIVATI-
NAIS KARAIŠ ekskursija. Su
utarninke rugsėjo 15 dieną, P.
M. R. geležinkelio. Iš mano
generolio ofiso iškeliausime 11.30
prieš pietus. Kaštus \$8.30. nau-
viniuoti ir parvažiuoti į Wellston,
mano stotį Michigane. Mokes-
tis priskaitoma žemę perkant.
Sugrįžtame atgal į Chicago 7.30
išryto ketvergo arba pėstinio
tos pačios savaitės. Automobi-
liai ir vadovai veltui. Ofisai
atviri panedėlio vakarais ir sa-
batomis po pietų.

Tai yra didžiausia kolonija lietuvių ūkininkų Ame-
rikoje. Eik kur galėsi gyventi tarpe savo tautiečių ir
šnekėti savo kalba. Rašyk mums lietuviškai ir mes at-
sakysime lietuviškai. Ar girdėjai žinias apie didelį
lietuvių pikniką?

VISKAS APIE SWIGARTO
ŽEMES PLOTUS.

Išpildyk šį lapelį ir pasiųsk mums šiandieną

GEORGE W. SWIGART,

A — 1247 First National Bank Bldg.,
Chicago, Ill.

Malonėkite man prisiųsti veltui jūsų didelę 72 puslapį
knęgą ir žemlapį ir lietuviškus aprašymus. Aš esmi užinte-
resuotas jūsų pasiūlyjimu.

Mano vardas

Getvė ir numeris

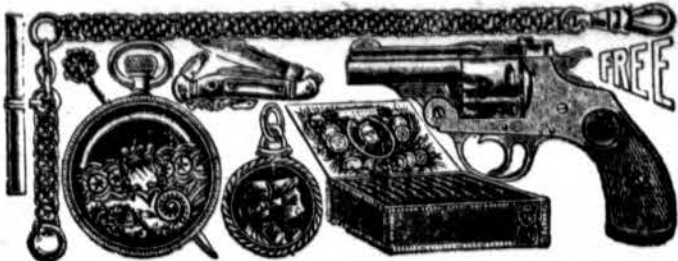
Mano miestas ar miestelis

Valstija

EXTRA

7 reikalingi da-
lykai vertės
\$25.00

tik už \$5.85

PINIGŲ NESIŪSK. Didžiausias pasiūlymas, koks kada nors buvo. Vienintelis atsitikimas amžiuje. Kad supažindinti su mūsų naujais geležinkelio laikrodžiais ir kitais dalykais, mes siunčiame augsto laipsnio gražiai įpakuotą su puikiais akmenimis moterų arba vyrų laikrodį už \$5.85. Su gražinimu, spilkite dykai. Pilnai garantuojame. Vienas laikrodis vertas \$15.00 kiti dalykai \$10.00. Nepirk pigių dalykų kur kitur, bet pamatyk mūsų laikrodžius. Specialis pasiūlymas. Sugrąžink šią apskelbtą parąšydą su savo vardu, pavardę ir antrašę ir mes išsiųsime visus augščiau pažymėtus dalykus jums peržiūrėti ir išbandyti. Jei tiks užmokėk agentui \$5.85 ir ekspreso kasetas. Rašyk tuojau **FISHEIGH and Co. ATHENAEUM BLDG. CHICAGO, ILLINOIS.**

SENIAUSIA TAUPYMO BANKA CHICAGOJE THE HIBERNIAN BANKING ASSOCIATION

1867 M.
S. E. COR. CLARK AND W. MONROE STR.

TAUPYMO DEPARTAMENTAS

Prima Depozitus pradedant nuo VIENO DOLERIO ir daugiau, už kuriuos mokam 3 nuosimėjimus ant metų, kurį pridedam kas pusę metų.

Atdaras šubatos Vakaraus nuo 6-tos iki 8-tos val. vakaro.

REAL ESTATE DEPARTAMENTAS

Perka ir parduoda properties ant komisijos; išskolktuoja randas ir prižiūri properties; parduoda geros vertės morgiečius; skolina pinigus ant įtaisyčių savasčių (properčių).

TIKRIAUSIA VIETA PINIGAMS LIETUVOJE

Kas ketina grįžti į Lietuvą arba nori atlikti pinigus gerai pasidėti, rašykite ir siųskite pinigus šiuo adresu:

"Broliai Vailokaičiai ir Co."

Kaune, Rusija-Lietuva

Draugija priima pinigus, kaip paskolą, išduoda tam tikras kvitas-vekselius su knygtėmis ir atsako už pinigus visu savo turtu.

Reikia gerai įsitęmtyti šis svarbus dalykas, kad

Visi pinigai užtikrinami nekilnojamojamu turtu-žeme, namais ir t. t.

Be to bar Draugijos yra sudėta šimtas Penkiolika Tūkstančių Rublių Garantijos Perviršijimo, tokio būdu pinigai niekad negali pražūti.

MOKAMA PROCENTŲ METAMS 5 rub. PUSEI METŲ 2 r. 50 k.

KIEKVIENAM PAREIKALAVIMUI 4 rub. nuo kiekvieno šimto rub.

Broliai Lietuvi, atsimink kad dėdamas pinigus Broliai Vailokaičiai ir Co. Draugijoje: 1), turėsi gerą procentą; 2), nebus baimės kad pinigai gali pražūti, nes atsako už juos Draugija visu savo turtu ir perviršijimu; 3), pridedi savo pinigais prie Lietuvos pakėlimo.

Draugija perka ir parduoda dvarus, miestelius namus, suideko norintiems pirkti žemės; užtat, jeigu manai grįžti į Lietuvą ir pirkti nam vietą, tai būtinai susisiek su Draugija Broliai Vailokaičiai ir Co. Kaunas Viešasis Pileius, Lietuva-Rusija.

Lietuviškųjų Švento Kazimiero Seseru Seminarija CHICAGOJE.

Vienwoylne yra: prirengiamoji mokykla, aštuonių klasių pradinė mokykla ir augstoji mokykla (High School).

Lietuviškosios Sesers priima pas save mergaites mokymui ir išauklėjimui. Seminarijoje prie reguliarkojo moko, arba ir atskirai, yra mokinama: masika, pašy mas, siuvinėjimas ir taip toliau.

GEROS MOKINTOJOS. FIGUS UŽLAIKYMAS.

Reikale mēdžiama kreipties prie Motinos Perdėtinės šiuo antrašę:

**Mother Superior,
St. Casimir's Seminary,
6700 S. Rockwell St. Chicago, Ill.**

Kviečiame užsisakyti 1913-1914 metams kunigijos lietuvių reikalams skiriamą mėnesinį laikraštį "VADOVA"

"VADOVO" uždavinys — padėti lietuvių dvasiškai orientuotis įvairiose jai rūpimuose gyvenimo klausimuose, teikti pagalbą reikalingą kunigams mokslinių žinių pagilimui ir paplitimui, o taipgi ir pastoracijos darbe.

"VADOVO" daug rašoma apie katalikų Bažnyčios padėjimą įvairiose kraštuose, apie užsienio kultūringesnių tautų dvasiškios darbavimosi įvairiose srityse.

"VADOVO" rimtai nagrinėjama Lietuvos religijiniai reikalai ir jų stovio pagerinimo būdai.

"VADOVO" ateinančiais metais sekmadieniams bus duodama katekizėli pamokslai pagal geriausius užsienio šios rūšies pavyzdžius; taipgi ir kiti pamokslai bus kaskart aktualūs, tinkamiesi.

"VADOVAS" nėra kokios vienos apelinėlės ar dijeceijos organas; jam rūpi visi ir visos lietuvių dvasiškios reikalai. Turime daug rimtų bendrabarbių, kaip žemaitių, taip ir iš Vilniaus, Seinų dijecejų ir iš svetur gyvenančių lietuvių dvasiškųjų tarpo.

Į "VADOVĄ" rašo ir pasižadėjo toliau rašyti, neskaitant artimiausių "VADOVO" reikalų prižiūrėtojų, dar ir šie: dvas. akad. prof. kun. dr. P. Būrys, kun. prof. Al. Origaitis, kun. prof. dr. J. Matulevičius, kun. dr. J. Toraitis, kun. dr. Naujokas, kun. prof. B. Čėnys, kun. dr. Stanulius, kun. dr. J. Gaidikas, kun. dr. M. Reinis, kun. dr. A. Maliauskas, kun. dr. K. Reklaitis, kun. dr. J. Tumas, kun. dr. A. Viskantas, kun. prof. A. Polubinekas, kun. dr. M. Gustaitis, kun. P. Dvaranauskas, kun. J. Vaišaitis, kun. J. Kriokininkas, dek. V. Aleksandravičius, kun. prof. P. Bielskus, ir daugybė kitų rimtų rašytojų iš lietuvių kunigijos. Tikimės, kad ilgai nei jį bus vis dar daugiau.

Mėdžiame užsisakyti ateinančioms metams ne vėliau 1 d. rugsėjo (n. st.) šį m.

"VADOVO" kaina 10 rub. metams šlapus sienos, o užsieniuose 12 rublių.

Adresas: Seinai, Suv. Gub. "Vadovo" redakcija.

Dr. A. Yuška

1749 So. Halsted St. CHICAGO
Tel. Canal 2118

Telephone Yards 5834

Dr. P. G. WIEGNER

(Kalba lietuviškai)

3337 S. Morgan St., Chicago

Tel. Yards 1594

ED. REUTER

Didžiausią siuvamųjų krautu-
tuvė. Mašinas parduoda nuo
\$3.00 ir augščiau.

1616 W. 47th St. Chicago, Ill.

Telefonas Canal 4052

Dr. A. K. Rutkauskas

2302 So. Leavitt St.

Telephone Drver 1924

O. JONIKIENE

Geriausia Akušerka

3364 So. Halsted St., CHICAGO

(kampas 34to)

Tel. Drver 5052

DR. K. DRANGELIS

LIETUVIS DENTISTAS

VALANDOS: nuo 8 iki 11 rytą, nuo 1
iki 4 po pietų, nuo 7 iki 9 vakare.

Nedėlioms ir Sėdėdoms pagal sutartį.

3261 SO. HALSTED ST., CHICAGO

TEMYKITE!

Mes prostijame visai veltui per visus
metus kiekvieną mūsų krautuveje
pirktą siutą.

Atėik ir pažiūrėk mūsų puikių
siutų ir čėverykų.

Atmink, kad mūsų kainos yra pi-
giausios ir tavorą duodame geriauj.

S. Kulvinsky

4558 So. Ashland Ave.

Du-kart Savaitinis Laikraštis

"SAULE"

Jan 25 metai, kaip išeina kas U-
tarninkas ir Pėtnyčia. Prenume-
ra kasztuoja metams: Amerikoje
\$2.50 metams, pusei metų \$1.25.

Rusijoje ir Europoje \$3.50 metams,
\$1.75 pusei metų.

Rašykite žiūdien, o gausite vieną
numerį pasiūsiūjimui dykai, ad-
resuojant

W. D. BOCZKOWSKI — CO.

Mahanoy City, Pa.

Plymouth National BANK.

Kapitolas su perviršiu

\$165,000.00.

Šitoji Banka prižiūrom:
Suvienytųjų Valstijų val-
džios. Moka 3 nuosimėjimus
nuo sudėtų pinigų. Galime
susisiekėti lietuviškai.

G. N. Postlethwaite,

išdėninkas.

Mandagus patarnavimas

M. A. Norkunas,

Vienatinis Lietuvis Išdėnėjas

visokių ženklu

draugystėm. o y-

patinagai: karkadu

guzikučių meta-

liavu, anamefiotu

ir padengtu cellu-

loid'u, šarpu, ve-

liavu ir karunu.

Man pavestas dar-

bis atlieku artie-

tikiai.

M. A. Norkunas

166 MELROSE, ST., MONTELO, MASS.

Yards 1741

J. F. EUDEIKIS

GRABORIUS

Parasam 33 kariatas ir automobi-

linas dēl pagrabų, vestuvių ir krik-

tyrų. 4608 Hermitage ave. Chicago

Bell

System

Pardavimo didumas daug kartų pasidina var-

tojant apščiai Bell telefoną.

Naujų telefonų išteigimas kasdien. Bell linijos

nuolatai skleidžiasi į naujas teritorijas.

Pardavėjas, kuris pasinaudoja proga telefono,

ineina į naujas veikimo ribas ir gauna pilną pa-

tarnavimo vertę.

Vartok apščiai vietinį ir Long Distance telefoną.

Chicago Telephone Company

Bell Telephone Building

Official 100

NAUJIENA!

Ką tik išėjo iš spaudos nauja knyga

Oliveris Twistas

Angliškai Parašė

CHARLES DICKENS

Lietuvių Kalbon Vertė

Jonas Kmitas

Yra tai labai graži ir interesinga
apysaka Pradėjus skaityti, sunku
yra atisitraukti nuo knygos. Kiek-
vienas, norintis smagiai ir naudin-
gai praleisti laiką, lai skaito šią kny-
gą. Yra tai stora knyga, turinti 520
puslapių, o kainuoja
TIKTAI \$1.00

Tokios geros, naudingos ir drauge
taip pigios knygos dar nebuvo
pardavime!

Prisiuntę dolerį, reikalaukite knygos OLIVERIS
TWISTAS, o niekuomet nesigailėsite. Rašykite atrašu:

DRAUGAS PUBLISHING CO.

1800 W. 46th Street, Chicago, Ill.

Rašyk uojaus.

Gerų lentų pigiai

EIK PAS

Carr Bros. Wrecking Co.

(Inc)

Vartotas namams statyti me-

džiagos naujų lentų, stogams po-

peras, vinių, plumbingų ir t. t.

3005-3039 So. Halsted St.

Phone Yards 1294 CHICAGO

LIETUVIŠKA BANKA

TOWN OF LAKE SAVINGS BANK

Joseph J. Elias, Savininkas.

4600-4602 S. Wood St. Chicago, Ill.

Primaime pinigus į Banką uždeėjimui nuo

vienu dolerio ir daugiau ir mokame trečią

procentą ratomis ant metų. Siunčiame pinigus

visas dalis svieto pigiai, greitai ir teisingai,

svietini žemių pinigų maitinome, perkame ir

parduodame. Parduodame likvortes ant visų

lietuvių ir kitų šalių gyvenimas, paduoti

daugiania žinių iš Eu-
ropos karo lauko ir visuomenės

gyvenimo.

Suv. Valstijose ir Canadoje me-
tams

pusei metų .. \$3.00

trims mėnesiams .. \$1.75

Užsienyje, Europoje ir kitur

metams .. \$7.00

pusei metų .. \$4.00

Prenumeratą siųsti šiuo adresu:

AMERIKOS LIETUVIŲ DIENRAŠTIS

"KATALIKAS"

3249 So. Morgan St., Chicago Ill.

Naujos "Draugo" spaustuovės Knygos

Šiomis dienomis išėjo iš spaudos:

Huckleberry Finnas, parašyta garsaus Amerikos
raštininko humoristo Mark Twaino. Gražiai lietuvių kal-
bon versta Jono Kmito. Labai puiki apysaka iš ameri-
kiečių gyvenimo. Daug juokingo ir puikaus skaitymo.
Stora knyga, kaina tik **75 centai**

Reikalaudami kreipkitės:

Draugas Pub. Co.

1800 W. 46th St.,

Chicago, Illinois

Daktaras Ignolas Stankus,

Lietuvis daktaras. Gydo įvairiausias ligas Vyrų, Moterų ir Vaiku. Daro opera-
cijas. Turėi savo locn ligonbuti. Lekaratas sutaiso pats del kiek vieno sergančio.
Ofiso Valandos: Nuo 9 iki 11 16 rito; 2-4 po pietų, 7-8 vakare. Nedėl. iki 5 po pietų.

Kreipis reik visumet ant to tikro adreso taip:
DR. STANKUS, 1210 S. BROAD ST., PHILADELPHIA, PA.

Drver 3473

J. G. KAWALLS

LIETUVIS FOTOGRAFAS

1624 W. 47th St. Kertė Marshall Ave. netoli nuo Ashland Ave.

Naujausi ir geriausi paveikslai vestuvėms ir kitoms atšilimams. Atėik ir pati pamatyk

"ATEITIS"

Naujas Sąvaitinis Laikraštis.

Skiriamas daugiausiai jaunimo reikalams. Kadangi visos žmo-
nijos geresnės ateities viltimi yra jaunimas, todėl kiekvienas pri-
valo rūpintis jaunimo apšvietimu.

"ATEITIS" yra bėpartvyškas jaunimo laikraštis ir bėpartvyš-
kai tarnaus kultūriškoms jaunimo reikalams.

"ATEITIS" gvildena ir kitokius gyvenimo klausimus.

"ATEITIJJE" tilpa kodaugiausiai žinių apie mūsų jaunimo ju-
dėjima ir veikimą. Taipgi tilpa daugybė ir kitokių žinių ir žinė-
lių iš Lietuvos ir iš viso pasaulio.

"ATEITIJ" išleidžia nuo Naujų Metų kooperatyvška bendrovė.

"ATEITIS" inkorporuota ant \$25,000.00 pagal Massachusetts val-
stijos tiesų reikalavimą.

"ATEITIS" yra 8 puslapių didumo ir prekioja tiktai \$1.50 me-
tams ir 85c. pusei metų. Į Lietuvą ir kitas užrūbėžines viešpa-
tijas \$2.00 metams ir \$1.25 pusei metų.

"ATEITIS" galima užsisakyti šiuo adresu:

"ATEITIS"

366 W. Broadway, So. Boston, Mass.

(kas prišius savo adresą gaus vieną numerį pažiūrėjimui dykai).

Pirmutinis Lietuviškas New Yorko

UŽEIGOS NAMAS arba HOTELIS

LIETUVIAI, KREIPKITES PAS SAVUOSIUS

Mes patįmijom, kad būtinai yra reikalinga Lietu-
viams New Yorko UŽEIGOS NAMAS. Tai mes ir
ir išteigėm tą užeigos namą, kuris randasi po nume-
riu 498 Washington St., kampas Spring St., New
York, City. Brangūs keliauninkai, kurie manot ke-
liauti į Lietuvą, nepanirkit atsilankyti į mūsų užeigos
namą, o gausite senitinkus patarnavimus. Mes pastin-
kam New Yorko pasidėjus, pribuvusius iš kitų miestų.
Suteikiam jiems rakyvę ir parūpinam pasportus
iš konsulo.

PARDUODAM LAIVAKORTES

ant drūciausią ir greičiausią garlaivį už pigiausią
kainą iš Lietuvos ir į Lietuvą. Siunčiam ir imainom
pinigus visų viešpatyčių. Darom daviernastis pigiau
kaip kiti. Reikalauk laivakortę kainų, pažymėda-
mas iš kur ir į kur nori važiuot. Mėdžiam kreipis
pas mus su visokiais reikalais (arty miasu) jums offi-
są ar per laikus.

Geo. J. BARTASIUS ir J. P. WASILIAUCKAS

498 Washington St.,

261-W. Broadway

Corner Spring Street

SO. BOSTON, MASS.

NEW YORK City, N. Y.

820 Bank Street, WATERBURY, CONN.